

RAPORT O STANIE GMINY KOWALEWO POMORSKIE ZA ROK 2019

Urząd Miejski w Kowalewie Pomorskim
ul. Konopnickiej 13
87-410 Kowalewo Pomorskie

www.kowalewopomorskie.pl

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Informacje finansowe.....	5
1.1. Wykonanie budżetu gminy.....	5
1.1.1. Wykonanie dochodów bieżących i majątkowych w stosunku do dochodów ogółem.....	6
1.1.2. Wykonanie dochodów według ważniejszych źródeł.....	7
1.1.3. Wykonanie wydatków bieżących i majątkowych.....	8
1.1.4. Wykonanie wydatków według działów klasyfikacji budżetowej wraz z obrazem graficznym.....	9
1.1.5. Wykonanie wydatków inwestycyjnych według działów klasyfikacji budżetowej wraz z obrazem graficznym.....	11
1.1.6. Wynik budżetu i zadłużenia gminy w latach 2011 – 2019 oraz ich zależności od wydatków inwestycyjnych.....	12
2. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	13
3. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.....	14
3.1. Strategia rozwoju gminy.....	14
3.2. Strategia rozwoju oświaty na terenie gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019 – 2023.....	15
3.3. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych.....	16
3.4. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	19
3.5. Gminny program rewitalizacji.....	19
3.6. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.....	22
3.7. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych.....	22
3.8. Program opieki nad zabytkami.....	23
3.9. Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami.....	24
3.10. Program ochrony środowiska i Plan gospodarki niskoemisyjnej.....	24
3.11. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.....	26
3.12. Program przeciwdziałania narkomanii.....	26
3.13. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi.....	27
4. Realizacja Uchwał Rady Miejskiej.....	29
5. Część opisowa z zakresu poszczególnych referatów.....	38
5.1. Rolnictwo.....	38
5.2. Działalność gospodarcza i handel.....	39
5.4. Ochrona środowiska i melioracje.....	40
5.5. Opieka społeczna.....	41
5.6. Gospodarka komunalna.....	50
5.6.1. Sprawy mieszkaniowe.....	50
5.6.2. Sprawy komunalne.....	51
5.6.3. Drogi gminne i komunikacja.....	53
5.6.4. Oświetlenie dróg i ulic.....	58
5.6.5. Ciepłownictwo.....	59
5.6.6. Wodociągi i kanalizacja.....	59
5.6.7. Przekształcenie Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.....	61
5.7. Oświata i wychowanie.....	61
5.7.1. Zajęcia dodatkowe.....	63
5.7.2. Pozyskane środki spoza budżetu gminy oraz doposażenie.....	63
5.7.3. Nagrody dla dyrektorów i nauczycieli.....	64
5.7.4. Awanse zawodowe nauczycieli.....	64
5.7.5. Działania ekologiczne.....	65
5.7.6. Projekt „EU-geniusz w naukowym labiryncie”.....	65
5.7.7. Dowóz.....	67

5.7.8. Modernizacje i remonty w obiektach oświatowych.....	67
5.8. Kultura i sztuka.....	68
5.9. Kultura fizyczna i sport.....	75
5.9.1. Ludowy Klub Sportowy „Promień”.....	79
5.9.2. Uczniowskie Kluby Sportowe.....	80
5.9.3. Koordynator sportu szkolnego.....	84
5.9.4. Centrum Rekreacji i Sportu.....	85
5.10. Ochrona zdrowia.....	86
5.11. Inwestycje.....	87
5.11.1. Adaptacja istniejącego budynku położonego w Kowalewie Pomorskim przy ul. Konopnickiej 13 na potrzeby urzędu i przedszkola.....	87
5.11.2. Budowa infrastruktury technicznej towarzyszącej dla projektowanej zabudowy mieszkaniowej i usług kultury w Wielkiej Łące.....	87
5.11.3. Budowa chodnika wzdłuż drogi krajowej nr 15 (prawa strona w kierunku Kowalewa Pomorskiego) przez wieś Piątkowo, Pluskowęsy, gmina Kowalewo Pomorskie.....	88
5.11.4. Wybudowanie drogi dla rowerów relacji Nawra-Kończewice-Chełmża-Zalesie-Kiełbasin-Mlewo-Srebrniki w ciągu drogi wojewódzkiej nr 551.....	88
5.11.5. Rewitalizacja przestrzeni publicznej poprzez dobudowanie amfiteatru wraz z zagospodarowaniem terenu przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Kowalewie Pomorskim.....	88
5.11.6. Rewitalizacja istniejącego obiektu na terenie Miasta Kowalewo Pomorskie na dzienny dom pobytu.....	90
5.11.7. Rewitalizacja centrum wsi w Srebrnikach poprzez modernizację remizo-świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele rekreacyjno-szkoleniowe...	92
5.11.8. Rewitalizacja centrum wsi w Chełmońcu poprzez modernizację remizo-świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele rekreacyjno-szkoleniowe...	93
5.11.9. Budowa drogi gminnej oraz budowa drogi rowerowej w Kowalewie Pomorskim.....	94
5.11.10. Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 2108C i 2107C z Bielska do Chełmonia.....	94
5.11.11. Montaż instalacji fotowoltaicznych dla budynków użyteczności publicznej w Gminie Kowalewo Pomorskie.....	95
5.11.12. Budowa zjazdów na drogi gminne w Wielkiej Łące.....	95
5.11.13. Miejsce sportowo – rekreacyjne w Borównie.....	95
5.11.14. Budowa obwodnicy miasta.....	96
5.12. Prace interwencyjne, staże, współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy.....	97
5.13. Sprawy obywatelskie.....	99
5.13.1. Urząd Stanu Cywilnego.....	99
5.13.2. Ewidencja ludności i dowody osobiste w 2019 r.....	100
5.13.3. Sprawy wojskowe i obronne.....	101
5.13.4. Bezpieczeństwo i porządek publiczny.....	101
5.13.5. Ochrona przeciwpożarowa.....	101
Spis tabeli.....	109
Spis wykresów.....	110

*Szanowny Panie Prezydencie, Wysoka Rado
Szanowni Mieszkańcy Gminy Kowalewo Pomorskie*

oddaję w Państwa ręce roczny raport o stanie gminy Kowalewo Pomorskie. Dokument opracowano w związku z wymogiem art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U z 2020r. poz. 713). Raport obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, strategii, uchwał Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim, wykonanych inwestycjach a także dane o finansach, w tym o środkach pozyskanych z zewnątrz. W 2019 roku biorąc pod uwagę sytuację w jakiej znajduje się gmina w pierwszej kolejności realizowane były zadania i inicjatywy służące zaspokajaniu bieżących potrzeb mieszkańców oraz poprawy jakości życia. Poczynione zostały oszczędności zmniejszające zadłużenie gminy.

Jednym z priorytetowych zadań dla Kowalewa Pomorskiego jest budowa obwodnicy. Realizacja przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa, jakości powietrza, wyprowadzenia ruchu tranzytowego z miasta, jak i zmniejszenia hałasu. Tym założeniom przyświecały wszystkie spotkania, które odbyły się w 2019 roku, a których efektem jest wpisanie zadania do rządowego Programu Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030. Dbając o bezpieczeństwo mieszkańców wspierano działalność jednostek OSP poprzez doposażenie w specjalistyczne samochody oraz sprzęt przeciwpożarowy. Podjęto również ważną decyzję w zakresie zmiany technologii budowy dróg, aby inwestować w solidne i trwałe asfaltowe drogi, które przyczynią się do poprawy warunków komunikacyjnych. Ważnym aspektem jest również oświata. W związku z tym opracowano „Strategię rozwoju oświaty na terenie gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2023” oraz zorganizowano I Forum Oświatowe Gminy Kowalewo Pomorskie, które będzie kontynuowane w kolejnych latach.

W ubiegłym roku nastąpiła zmiana siedziby Urzędu Miejskiego oraz Przedszkola Publicznego. Na ten cel zaadaptowano budynek po szkole podstawowej. Na ostatnim etapie prac remontowych wprowadzono zmiany, których efektem było utworzenie Sali Sesyjnej. W 2019 roku powołano Komitet Obchodów 100. Rocznicy Powrotu Kowalewa Pomorskiego do Rzeczypospolitej Polskiej, którego zadaniem było przygotowanie i zapewnienie właściwego przebiegu uroczystości.

To tylko przykłady działań, które były realizowane w roku ubiegłym. Wiele innych zadań m.in. z zakresu spraw społecznych, edukacji, kultury, sportu, planowania przestrzennego i infrastruktury drogowej przedstawia niniejszy raport.

Z uprzejmymi pozdrowieniami

1. Informacje finansowe

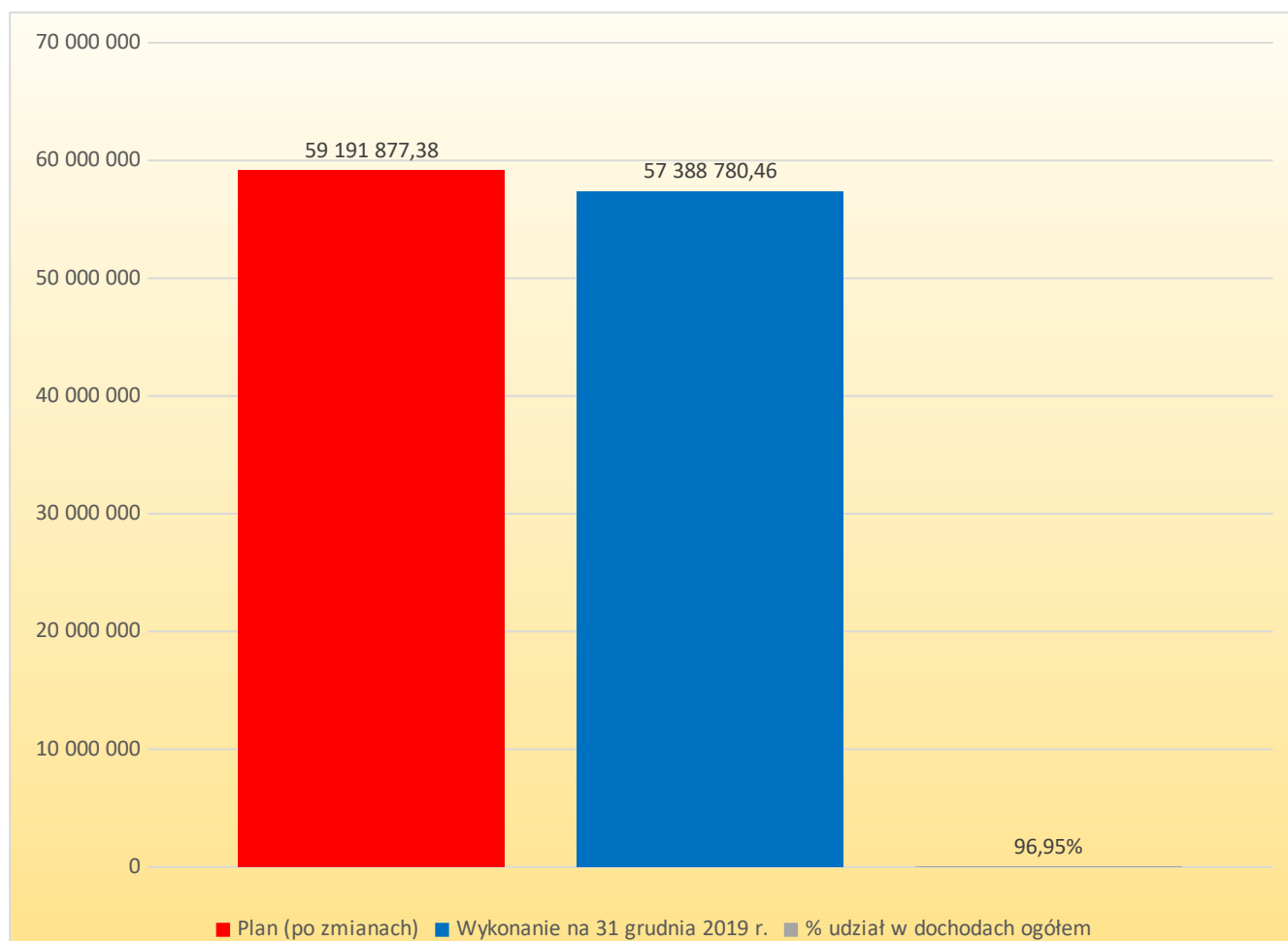
1.1. Wykonanie budżetu gminy

Podstawą gospodarki finansowej gminy jest budżet gminy, który jest rocznym planem dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów jednostki. Rada Miejska w dniu 28 grudnia 2018 r. uchwaliła budżet na 2019 rok Uchwałą Nr III/26/18 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim w sprawie budżetu na 2019 rok.

Tabela 1: Wykonanie budżetu gminy za 2019 rok

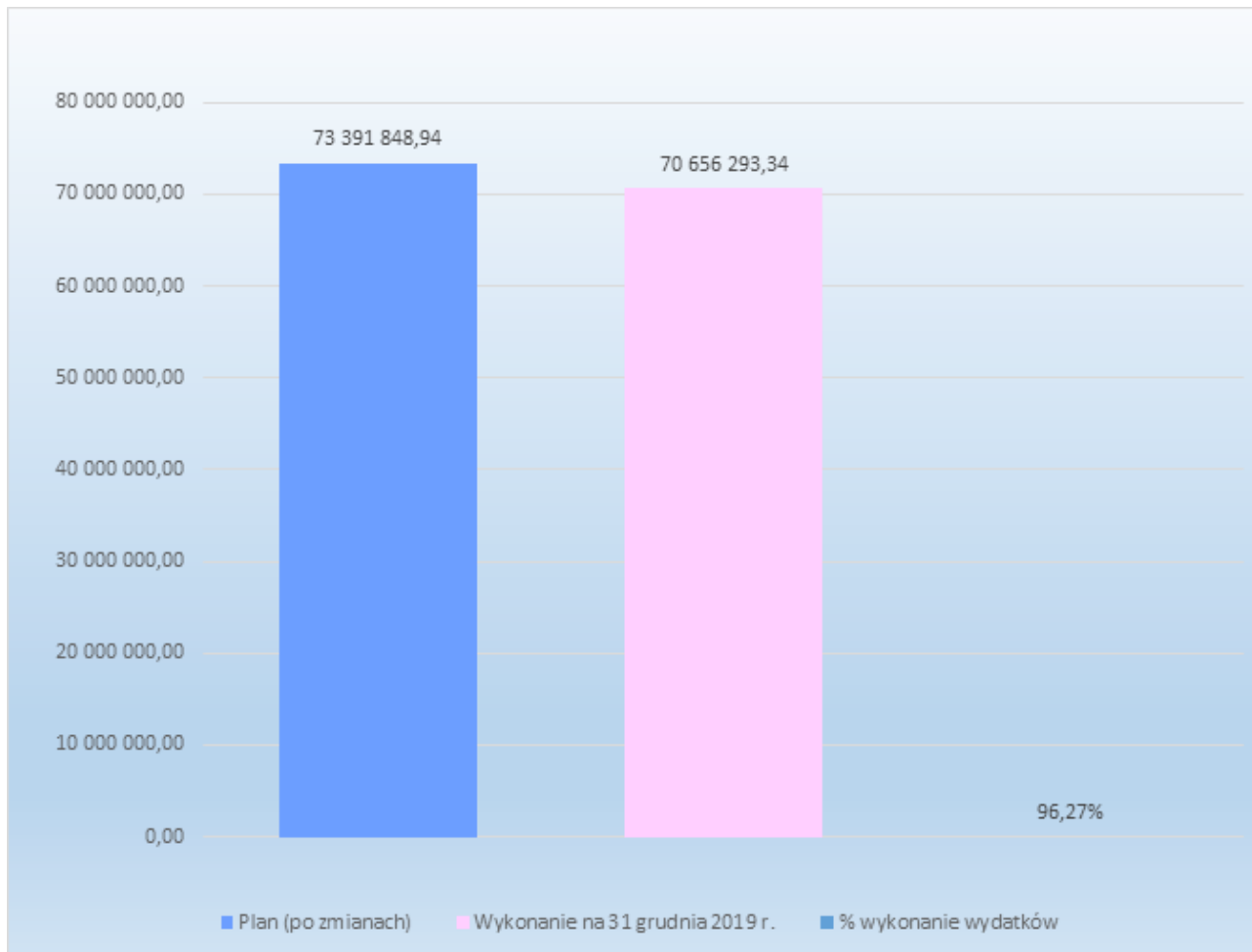
Wyszczególnienie	Plan na dzień 31.12.2019	Wykonanie na dzień 31.12.2019	% wykonania
Dochody ogółem	59 191 877,38	57 388 780,46	96,95%
Wydatki ogółem	73 391 848,94	70 656 293,34	96,27%
Wynik budżetu. Deficyt	-14 199 971,56	-13 267 512,88	-

Wykres 1: Wykonanie dochodów ogółem do planu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu gminy Kowalewo Pomorskie za 2019 rok

Wykres 2: Wykonanie wydatków ogółem do planu

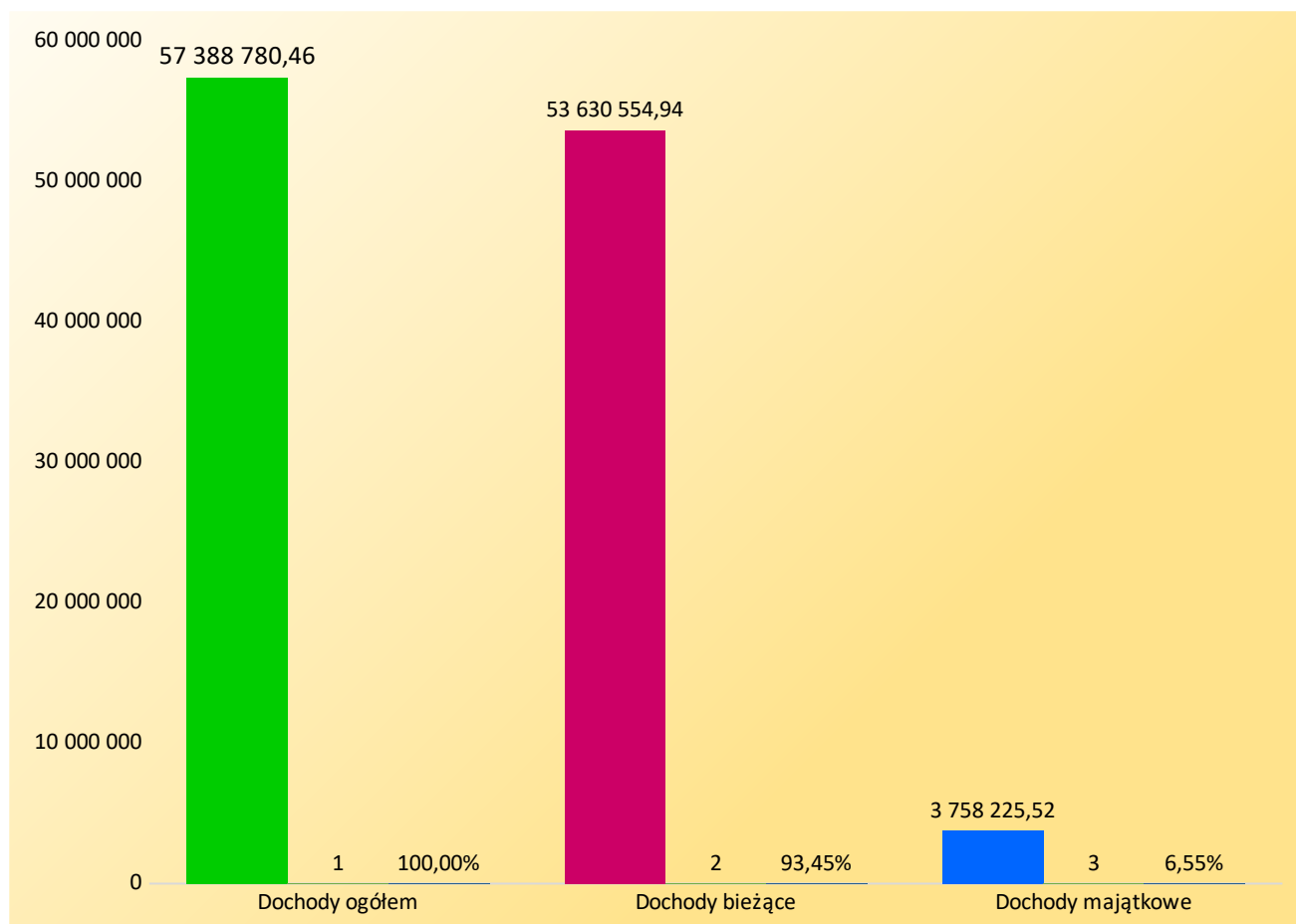
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu gminy Kowalewo Pomorskie za 2019 rok

1.1.1. Wykonanie dochodów bieżących i majątkowych w stosunku do dochodów ogółem

Tabela 2: Dochody bieżące i majątkowe w stosunku do dochodów ogółem

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach) na dzień 31.12.2019	Wykonanie na dzień 31.12.2019	% udział w dochodach ogółem
Dochody ogółem	59 191 877,38	57 388 780,46	100,00%
Dochody bieżące	53 361 245,28	53 630 554,94	93,45%
Dochody majątkowe	5 830 632,10	3 758 225,52	6,55%

Wykres 3: Wykonanie dochodów

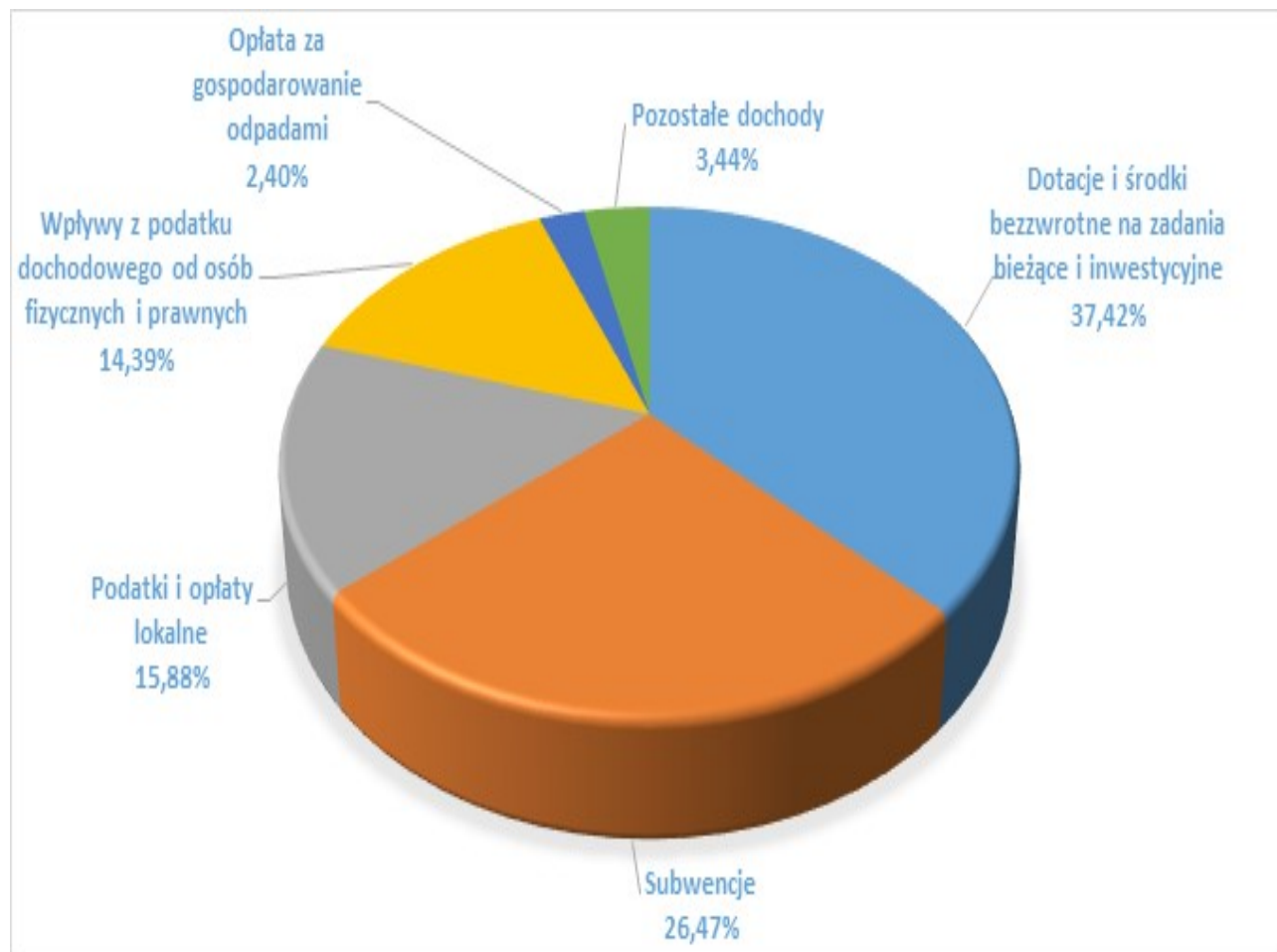
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu gminy Kowalewo Pomorskie za 2019 rok

1.1.2. Wykonanie dochodów według ważniejszych źródeł

Tabela 3: Dochody według najważniejszych źródeł

Wyszczególnienie	Wykonanie na dzień 31.12.2019	% udział w dochodach ogółem
Dotacje i środki bezzwrotne na zadania bieżące i inwestycyjne	21 473 973,64	37,42%
Subwencje	15 190 172,00	26,47%
Podatki i opłaty lokalne	9 113 074,29	15,88%
Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych	8 261 860,11	14,39%
Opłata za gospodarowanie odpadami	1 376 693,88	2,40%
Pozostałe dochody	1 973 006,54	3,44%

Wykres 4: Wykonanie dochodów na dzień 31 grudnia 2019 roku

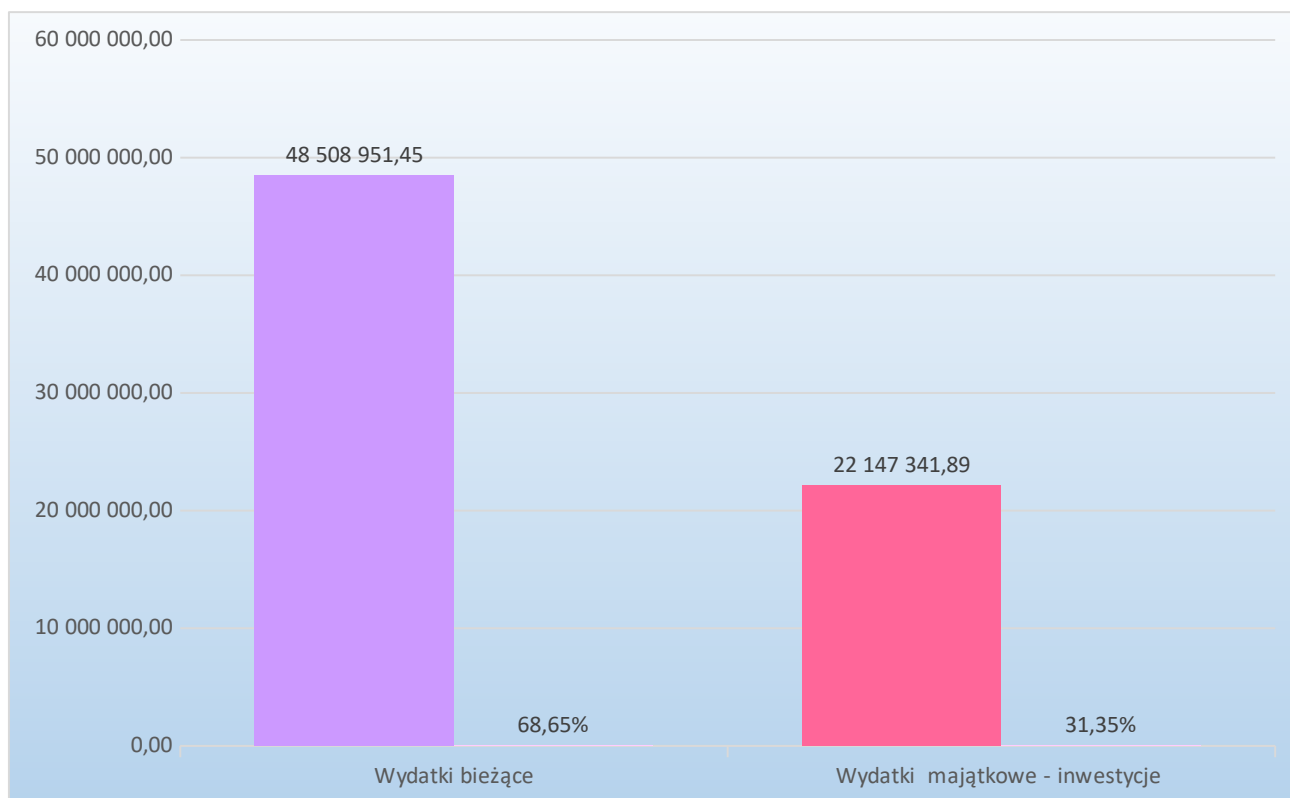
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu gminy Kowalewo Pomorskie za 2019 rok

1.1.3. Wykonanie wydatków bieżących i majątkowych

Tabela 4: Wydatki bieżące i majątkowe

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach) na dzień 31.12.2019 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2019 r.	% udział w wydatkach ogółem
Wydatki ogółem	73 391 848,94	70 656 293,34	
Wydatki bieżące	51 092 241,00	48 508 951,45	68,65%
Wydatki majątkowe - inwestycje	22 299 607,94	22 147 341,89	31,35%

Wykres 5: Procentowy udział w wydatkach ogółem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu gminy Kowalewo Pomorskie za 2019 rok

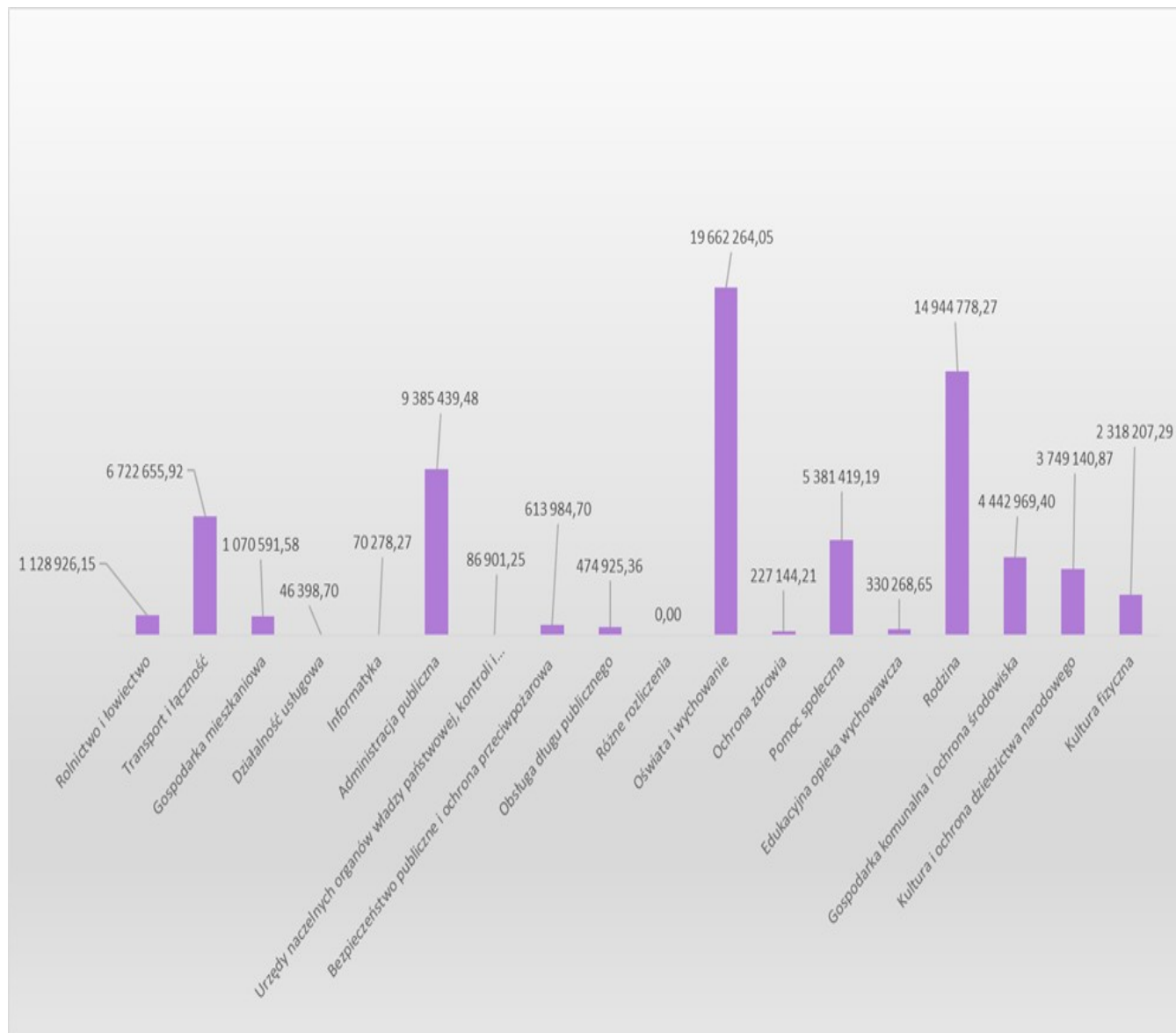
1.1.4. Wykonanie wydatków według działów klasyfikacji budżetowej wraz z obrazem graficznym

Tabela 5: Wykonanie wydatków z podziałem na działy

Wyszczególnienie	Poniesione wydatki w dziale na dzień 31.12.2019 r.	% udział w wydatkach
Rolnictwo i łowiectwo	1 128 926,15	1,60%
Transport i łączność	6 722 655,92	9,51%
Gospodarka mieszkaniowa	1 070 591,58	1,52%
Działalność usługowa	46 398,70	0,07%
Informatyka	70 278,27	0,10%
Administracja publiczna	9 385 439,48	13,28%
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	86 901,25	0,12%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	613 984,70	0,87%
Obsługa długu publicznego	474 925,36	0,67%
Różne rozliczenia	0,00	0,00%
Oświata i wychowanie	19 662 264,05	27,83%

Ochrona zdrowia	227 144,21	0,32%
Pomoc społeczna	5 381 419,19	7,62%
Edukacyjna opieka wychowawcza	330 268,65	0,47%
Rodzina	14 944 778,27	21,15%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 442 969,40	6,29%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3 749 140,87	5,31%
Kultura fizyczna	2 318 207,29	3,28%
Suma poniesionych wydatków ogółem	70 656 293,34	100,00%

Wykres 6: Poniesione wydatki w dziale

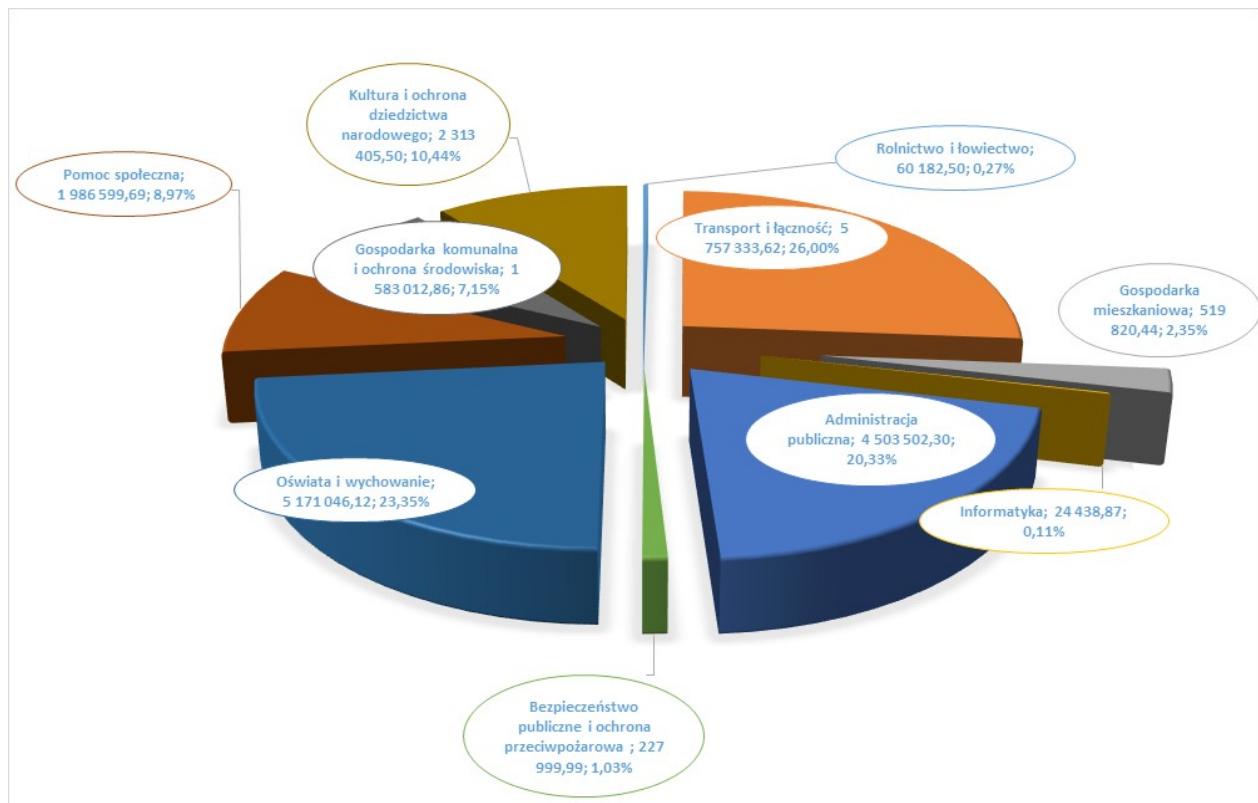
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu gminy Kowalewo Pomorskie za 2019 rok

1.1.5. Wykonanie wydatków inwestycyjnych według działów klasyfikacji budżetowej wraz z obrazem graficznym

Tabela 6: Wykonanie zadań inwestycyjnych z podziałem na działy

Wyszczególnienie	Wykonanie na dzień 31.12.2019 r.	% udział w wydatkach inwestycyjnych	Poniesione wydatki w dziale
Rolnictwo i łowiectwo	60 182,50	0,27%	1 128 926,15
Transport i łączność	5 757 333,62	26,00%	6 722 655,92
Gospodarka mieszkaniowa	519 820,44	2,35%	1 070 591,58
Informatyka	24 438,87	0,11%	70 278,27
Administracja publiczna	4 503 502,30	20,33%	9 385 439,48
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	227 999,99	1,03%	613 984,70
Oświata i wychowanie	5 171 046,12	23,35%	19 662 264,05
Pomoc społeczna	1 986 599,69	8,97%	5 381 419,19
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 583 012,86	7,15%	4 442 969,40
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 313 405,50	10,44%	3 749 140,87
Suma poniesionych wydatków inwestycyjnych ogółem	22 147 341,89	100,00%	52 227 669,61

Wykres 7: Wykonanie wydatków inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2019 r.

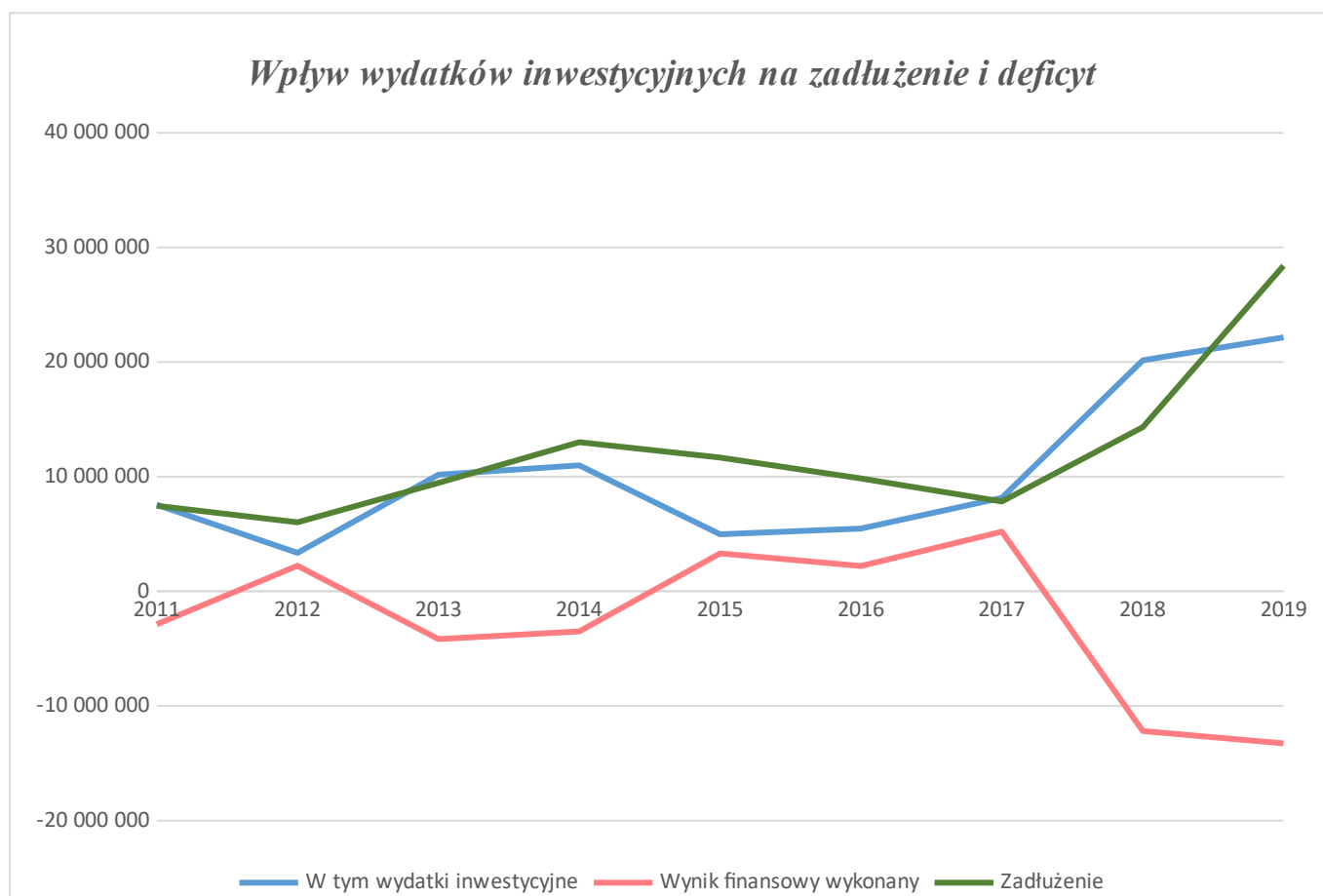

1.1.6. Wynik budżetu i zadłużenia gminy w latach 2011 – 2019 oraz ich zależności od wydatków inwestycyjnych

Tabela 7: Wynik finansowy budżetu i zadłużenie

Lata	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wydatki ogółem	34 580 044	32 452 235	40 406 964	42 747 188	38 047 065	44 798 310	49 660 136	64 163 112	70 656 293
W tym wydatki inwestycyjne	7 548 518	3 356 989	10 165 404	10 987 294	4 974 510	5 471 153	8 157 664	20 153 863	22 147 342
Wynik finansowy wykonany	-2 877 480	2 234 147	-4 164 038	-3 504 537	3 303 755	2 200 865	5 206 358	-12 184 095	-13 267 513
Zadłużenie	7 460 965	6 015 914	9 450 558	13 001 034	11 665 106	9 834 154	7 828 574	14 322 993	28 391 876

Wykres 8: Wpływ wydatków inwestycyjnych na zadłużenie i deficyt

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu gminy Kowalewo Pomorskie za 2019 rok

2. Informacja o stanie mienia komunalnego

Tabela 8: Sprzedaż samodzielnych lokali mieszkalnych na rzecz najemców

L.p.	Cena
1.	3612,00 zł (udzielono 80% bonifikaty)
2.	15767,00 zł (udzielono 80% bonifikaty)
3.	7990,00 zł (udzielono 80% bonifikaty)
razem	27 369,00 zł

Tabela 9: Sprzedaż lokali mieszkalnych w przetargu

L.p.	nr lokalu	miejsowość	cena
1.	Nr 3	Pluskowęsy 22A	33 940,00 zł
razem			33 940,00 zł

Tabela 10: Sprzedaż nieruchomości niezabudowanych:

L.p.	nr działki	powierzchnia w (ha)	cena
1.	nr geod. 30/4 obręb ewidencyjny miasta Kowalewo Pomorskie	0,2490	207200,00 zł

Tabela 11: Sprzedaż nieruchomości zabudowanych

L.p.	nr działki	powierzchnia w (ha)	cena
1.	nr geod. 96/2 obręb ewidencyjny miasta Kowalewo Pomorskie	0,0600	7320,00 zł (99% bonifikaty)

Tabela 12: Nabycie przez gminę na własność z mocy prawa

L.p.	nr działki	powierzchnia w (ha)
1.	nr geod. 271/15, obręb Frydrychowo	0,07

Zaświadczenia o przekształceniu wydane na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 916)

z dniem 1 stycznia 2019 r. prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształciło się w prawo własności tych gruntów. Przez grunty zabudowane na cele mieszkaniowe należy rozumieć nieruchomości zabudowane wyłącznie budynkami: mieszkalnymi jednorodzinnymi lub mieszkalnymi wielorodzinnymi, w którym co najmniej połowa liczby lokali stanowią lokale mieszkalne

Przekształcono 78 nieruchomości, wydano 403 zaświadczenia, większość uprawnionych skorzystała z bonifikaty 99%.

3. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

3.1. Strategia rozwoju gminy

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2015- 2020 została przyjęta Uchwałą Nr X/82/15 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 28 grudnia 2015 r. Strategia stanowi podstawowy i najważniejszy dokument samorządu lokalnego, określający obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju, prowadzonej w przestrzeni gminnej. Z jednej strony stanowi diagnozę obecnego stanu, z drugiej zaś jest usystematyzowanym zbiorem sprecyzowanych potrzeb i wynikających z nich kierunków działań. Głównym jej celem jest określenie kierunków rozwoju Gminy w ciągu najbliższych lat. Planowanie strategiczne, które zmierza do wyznaczenia długofalowych priorytetów i sposobów ich osiągnięcia, w sytuacji szybko zachodzących zmian umożliwia wypracowanie stabilnej podstawy do racjonalnego działania.

W dokumencie o którym mowa wyżej określono:

Cele główne:

I. Zdrowe, aktywne i dobrze wykształcone społeczeństwo:

- Rewitalizacja społeczna
- Najwyższa jakość edukacji przedszkolnej i szkolnej
- Rozwój infrastruktury społecznej
- Rozwój form opieki nad dziećmi do lat 3 oraz oferty adresowanej do osób starszych
- Poprawa jakości usług opieki zdrowotnej
- Informatyzacja Urzędu Miejskiego

II. Zrównoważony rozwój gospodarczy Gminy:

- Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości
- Rozwój turystyki i ochrona dziedzictwa kulturowego
- Kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców
- Poprawa stanu środowiska naturalnego
- Odnowa obszarów zdegradowanych

III. Poprawa jakości środowiska poprzez racjonalne inwestowanie w infrastrukturę techniczną:

- Zwiększanie efektywności energetycznej
- Rozwój odnawialnych źródeł energii
- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej
- Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń poprzez rozwój infrastruktury drogowej
- Rozbudowa infrastruktury komunalnej

Od momentu przyjęcia przedmiotowego dokumentu w każdym roku budżetowym realizowane są zadania, które zmierzają do osiągnięcia założonych celów. Są to m.in. zadania infrastrukturalne, jak modernizacja świetlic wiejskich, budynków użyteczności publicznej, przebudowa dróg, termomodernizacji, rewitalizacji budynków, ale także zadania miękkie dotyczące edukacji, integracji społecznej, wsparcia rynku pracy. Stopień realizacji poszczególnych zadań opisany został w corocznie składanym sprawozdaniu z planu celu rzeczowo – finansowego.

W 2020 roku podjęte zostaną działania nad opracowaniem nowej strategii gminy Kowalewo Pomorskie pod kontem nowego okresu programowania UE po 2020 r.

3.2 Strategia rozwoju oświaty na terenie gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019 – 2023

23. września 2019 odbyło się I Forum Oświatowe Gminy Kowalewo Pomorskie z udziałem p. Iwony Michałek Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Inicjatorem spotkania był Burmistrz Miasta p. Jacek Żurawski. Pomysł na spotkanie w gronie nauczycieli, przedstawicieli Gminy, radnych, rodziców zrodził się z potrzeby wspólnego szukania rozwiązań i rozmowy o problemach w szkolnictwie. Debatę rozpoczęła Sekretarz Stanu p. Iwona Michałek omawiając aktualną sytuację oświaty w Polsce i założenia Ministerstwa Edukacji. Następnym elementem była dyskusja. Padły ważne pytania, sugestie, prośby skierowane do Ministerstwa Edukacji Narodowej. W kolejnej części została przedstawiona Strategię Rozwoju Oświaty na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie w latach 2019 – 2023. oświatowe, dla których Gmina Kowalewo Pomorskie jest organem prowadzącym. Zakłada się cykliczne odbywanie tego typu spotkań.

Fot. I Forum Oświatowe Gminy Kowalewo Pomorskie.

W dniu 26 września 2019r. została podjęta Uchwała nr X/83/19 w sprawie zatwierdzenia Strategii rozwoju oświaty na terenie gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019 – 2023. Prace nad przygotowaniem strategii odbywały się na organizowanych przez organ prowadzący naradach z dyrektorami szkół i placówek oświatowych oraz na posiedzeniach Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim. Najważniejszymi zadaniami przy tworzeniu dokumentu było:

1. Przedstawienie diagnozy funkcjonującego systemu oświaty w gminie Kowalewo Pomorskie, w szczególności:
 - analiza porównawcza organizacji jednostek oświatowych,
 - analiza polityki kadrowej,
 - analiza bazy lokalowej.
2. Określenie mocnych i słabych stron systemu oświaty w gminie Kowalewo Pomorskie.
3. Opracowanie celów do realizacji na kolejne lata.
4. Wypracowanie metody ewaluacji Strategii.

„Strategia rozwoju oświaty na terenie gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019 – 2023” jest dokumentem stanowiącym wytyczne do podejmowania przez gminę oraz wszystkie osoby związane ściśle z oświatą: zarządzających oświatą, dyrektorów szkół, nauczycieli, rodziców, uczniów, skoordynowanych działań w zakresie edukacji na poziomie przedszkolnym oraz szkoły podstawowej, mających przyczynić się do wzrostu jakości organizacyjnych gminnych placówek oświatowych, jak również do uzyskania przez nie wysokich wyników nauczania.

Dokument powstał w oparciu o analizę stanu obecnego systemu edukacji w gminie Kowalewo Pomorskie w roku szkolnym 2018/2019, a także okresu dwóch ostatnich lat szkolnych: 2016/2017 i 2017/2018. Diagnozą objęto wszystkie placówki oświatowe, dla których gmina jest organem prowadzącym.

Z założeń uchwały wynika, iż Burmistrz Miasta przedstawi radnym Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim, dwukrotnie w okresie realizacji Strategii, sprawozdanie z wykonania zawartych w w/w dokumencie zadań i osiągnięcia wyznaczonych celów.

3.3. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych

W 2019 roku kontynuowano działania określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020, w którą wpisują się programy.

Gminny Program Wspierania Rodziny opracowany na lata 2018–2020.

Adresatami programu były rodziny zamieszkałe na terenie gminy Kowalewo Pomorskie wychowujące dzieci i przeżywające różnego rodzaju trudności, których sami nie mogą pokonać, a także rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i jego powrotu do domu rodzinnego.

W szczególności program był skierowany do:

- rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo wychowawczych i niezaradnych życiowo;
- rodzin żyjących w niedostatku materialnym w tym bezrobotnych;
- rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą;
- rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.

Celem głównym programu jest rozwój zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności, w szczególności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Działania jakie były realizowane w 2019 r. to między innymi przystąpienie do programu ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, w związku z którym pozyskane zostały środki finansowe pozwalające na zatrudnienie w ramach umów zleceń 2 asystentów rodziny, obejmujących łącznie wsparciem średnio 12 rodzin, co przyczyniło się do podniesienia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego oraz radzenia sobie z problemami dnia codziennego.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada również realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz organizowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego dla dzieci młodzieży. Realizację tego działania pełniła Świetlica Socjoterapeutyczna w Kowalewie Pomorskim.

W minionym roku kalendarzowym Świetlica Socjoterapeutyczna w Kowalewie Pomorskim liczyła 48 wychowanków w wieku od 7 do 16 lat. W okresie od 01.05.2019 r. do 30.11.2019 r. realizowane było zadanie „Młodzi bez alkoholu IX”, współfinansowane ze środków Województwa Kujawsko – Pomorskiego, w kwocie 3.500,00 zł, w ramach otwartego konkursu ofert nr 3/2019 pn. „ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM”, zadanie 1: Programy profilaktyki uniwersalnej.

W okresie od 14.01.2019 r. do 25.01.2019 r. prowadzono zajęcia w ramach ferii zimowych. Uczestniczyło w nich łącznie 25 osób, z podziałem na grupę młodszą i starszą. W okresie od 29.06.2019 r. do 12.07.2019 r. świetlica prowadziła zajęcia letnie pn. „Wypoczynek letni 2019 w Świetlicy”. Zajęcia zorganizowano z podziałem na dwie grupy wiekowe: młodszą i starszą. Każda grupa miała zajęcia tygodniowe, dzieci młodsze w okresie od 08.07.2019 r. do 12.07.2019 r., dzieci starsze od 29.06.2019 r. do 04.07.2019 r. W zajęciach uczestniczyło łącznie 29 osób. Wypoczynek finansowany był z funduszy gminnych oraz środków pozyskanych od sponsorów.

Rodziny przeżywające trudności to również rodziny, w których występuje problem przemocy domowej, która w znacznym stopniu dezintegruje rodzinę. Gminny Program Wspierania Rodziny zawiera również działania wynikające z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy

w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2018-2020. Celem głównym programu jest zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej i ograniczenie skutków przemocy domowej poprzez podejmowanie interwencji wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

W 2019 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 21 „Niebieskich kart A” wszczynających procedurę „Niebieskie karty”, z tego założonych przez policję- 12 kart, pomoc społeczną - 5 kart, pedagoga szkolnego -1 karta. W 2019 roku procedura „Niebieskie karty” realizowana była łącznie w 36 rodzinach, z tego w 15 rodzinach z lat ubiegłych. Na 36 rodzin, w których prowadzono procedurę w 25 rodzinach wychowywane były małe dzieci. Dzieci z tych rodzin były objęte wsparciem pedagoga szkolnego. W 7 rodzinach z dziećmi, w których była prowadzona procedura „Niebieskie Karty” : złożono wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka. W ramach prowadzonej procedury, ofiary przemocy kierowane były do specjalistów, gdzie zostali objęci wsparciem: psychologicznym – 11 kobiet i 2 dzieci, prawnym- 2 kobiety, pedagoga szkolnego - 32 dzieci. W 36 rodzinach prowadzona była praca socjalna, wsparciem asystent rodziny było objętych 10 rodzin (w tym 22 dzieci).

Wobec 6 osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc Zespół Interdyscyplinarny w Kowalewie Pom. złożył do Komendy Powiatowej Policji zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy.

Prowadzenie procedury Niebieskie karty ma na celu ograniczenie występowania przemocy domowej, a tym samym poprawę relacji rodzinnych co w ogromnej mierze przekłada się na stan emocjonalny dziecka i jego prawidłowe funkcjonowanie w rodzinie.

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

Zadaniem wynikającym z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej jest przygotowanie oceny zasobów pomocy społecznej. Dokument ten został również opracowany w 2019 r. Przedstawia on obraz pomocy społecznej w gminie, ukazuje jakim zapleczem dysponuje gmina, aby realizować zadania pomocy społecznej, z jakimi instytucjami i organizacjami współpracuje oraz jakie nakłady finansowe przeznacza na realizację tych zadań. Ocena zasobów obrazowała realizację zadań w latach 2014 -2018 oraz przedstawiała prognozę na rok 2019. Wnioski i rekomendacje wypływające z oceny zasobów pomocy społecznej za 2018 rok ukazywały zwrócenie szczególnej uwagi na :

- Wdrażanie programów wspierających, zwiększających kompetencje osób długotrwale bezrobotnych poprzez prowadzenie aktywnej integracji adresowanej do klientów pomocy społecznej z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej w ramach wdrażania projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych

W związku z powyższym Gmina Kowalewo Pomorskie wraz z Miejsko Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim nawiązała współpracę z Fundacją Gospodarcza Pro Europa i będąc jej partnerem będzie w latach 2020-2021 współrealizowała projekt pt. „Aktywność szansą na sukces,, , który współfinansowany będzie ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego w ramach Poddziałanie 9.1.1 Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT. Działania społeczno - aktywizujące w tym trening motywacji i kompetencji, warsztaty planowania i gospodarowania budżetem domowym, szkoła rodzica, kursy zawodowe, staże zawodowe skierowane będą do mieszkańców gminy Kowalewo Pomorskie i będą miały na celu podwyższenie lub zdobycie kompetencji osobistych, zawodowych, rodzicielskich pozwalających na usamodzielnienie i wyjście z kręgu osób korzystających z pomocy społecznej.

- Rozwój i zwiększenie dostępności usług wsparcia dziennego dla osób niesamodzielnych w tym starszych, niepełnosprawnych poprzez utworzenie Dziennego Domu Pobytu na terenie gminy Kowalewo Pom.

Bazując na danych statystycznych stwierdzić należy, iż gminę Kowalewo Pom. dotyka problem starzejącego się społeczeństwa. W celu dodatkowego zabezpieczenia potrzeb osób starszych naszej gminy – Gmina Kowalewo Pom. we współpracy z MGOPS w Kowalewie Pom. W 2020 r. będzie realizowała projekt pt. "Samotności mówię Nie", który współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014-2020. Projekt ten jest zintegrowany z projektem twardym pt. „Rewitalizacja istniejącego obiektu na terenie Miasta Kowalewo Pomorskie na dzienny dom pobytu”, na który Gmina Kowalewo Pomorskie również uzyskała dofinansowanie z Unii Europejskiej z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014-2020. W ramach realizacji obu projektów zostanie utworzony i będzie prowadzony Dzienny Dom Pobytu. Jego uczestnikami będą mogły być osoby starsze, niepełnosprawne, które są jednocześnie osobami niesamodzielnymi. Dzienny Dom Pobytu będzie funkcjonował we wszystkie dni robocze, co najmniej 8 godz. dziennie, w godzinach dostosowanych do potrzeb uczestników i ich rodzin. DDP zapewni uczestnikom: ciepły posiłek, transport, pomoc w podst. czynnościach życiowych, opiekę i pomoc higieniczną, pomoc socjalną np. w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych w tym: udział w zajęciach terapeutycznych, rehabilitacyjno - ruchowych, pomoc psychologiczną oraz integrację ze środowiskiem lokalnym.

- Wspomaganie funkcjonowania rodzin wieloprotblemowych z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez rozwój specjalistycznego wsparcia rodziny, poprzez systematyczne prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach oraz dalszą pracę asystentów rodziny.

W 2019 roku była systematycznie prowadzona praca socjalna w rodzinach problemowych (z terenu Gminy Kowalewo Pom.) przez pracowników socjalnych tut. ośrodka. W celu zintensyfikowania działań mających wzmocnić rodziny problemowe w 2019 r. pracę asystenta rodziny na terenie gminy Kowalewo Pomorskie pełniło 2 asystentów rodziny, którzy objęli swoim wsparciem średnio 12 rodzin. Asystenci z każdą z rodzin przygotowywali „Plany Pracy z Rodziną” gdzie wskazano cel główny oraz cele szczegółowe do osiągnięcia przez daną rodzinę. W większości rodzinach objętych asystenturą rodzin w 2019r. uzyskano znaczącą poprawę funkcjonowania rodziny.

- Wsparcie rodzin z problemem alkoholowym i doznających przemocy poprzez zatrudnienie psychologa i umożliwienie regularnego korzystania z tej formy pomocy osobom wymagającym wsparcia.

W 2019r. Gmina Kowalewo Pom. zatrudniła psychologa, który świadczył usługi poradnictwa psychologicznego w siedzibie Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalewie Pom. dla mieszkańców Gminy Kowalewo Pomorskie ze szczególnym uwzględnieniem ofiar przemocy celem zapobiegania powstawaniu lub pogłębiania skutków trudnych sytuacji życiowych. Poradnictwo psychologiczne to jednorazowe lub wielokrotne spotkania z psychologiem, które ma na celu określenie specyfiki doświadczanych trudności i znalezienie rozwiązania zgłaszanego problemu. Poradnictwo psychologiczne odbywało się raz na dwa tygodnie i obejmowało 5 godzinny dyżur psychologa. W roku 2019 z konsultacji psychologicznych skorzystało jednorazowo lub wielokrotnie 38 osób.

Rekomendacje zakładały również zabezpieczenie środków na realizację świadczeń na poziomie uzasadniającym potrzeby mieszkańców gminy, zgodnie z realizacją zadań powierzonych Ośrodkowi Pomocy Społecznej oraz na utrzymanie infrastruktury pomocy społecznej wraz z jej

pracownikami i wyposażeniem. W 2019 r. środki te zostały zabezpieczone w stopniu wystarczającym umożliwiającym realizację powierzonych zadań Ośrodkowi Pomocy Społecznej.

3.4. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Burmistrz w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym z uwzględnieniem decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego.

Analiza sporządzona przez Burmistrza Miasta Kowalewa Pomorskiego została pozytywnie zaopiniowana przez Gminną Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną protokołem z dnia 05 czerwca 2018r. Wyniki analizy Burmistrz przekazuje co najmniej raz w okresie kadencji Radzie Miejskiej, celem podjęcia uchwały w sprawie aktualności studium i planów miejscowych.

Ostatnia ocena aktualności została przyjęta Uchwałą nr XXXIII/298/18 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 15 czerwca 2018 roku w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kowalewo Pomorskie oraz obowiązujących planów miejscowych dla terenów miasta i gminy Kowalewo Pomorskie za okres od 2014 – 2018 roku. Rada Miejska Kowalewa Pomorskiego uznała iż:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kowalewo Pomorskie uchwalone uchwałą XXII/215/09 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 26 czerwca 2009 roku w warstwie przestrzennej jest aktualne, a w zakresie funkcjonalno-prawnej wymaga zmian,
- na terenie miasta i gminy Kowalewo Pomorskie obowiązują aktualne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wykazem zawartym w Analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy Kowalewo Pomorskie,
- zobowiązała Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie do monitorowania zachodzących zmian w procesie rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kowalewo Pomorskie i w miarę potrzeb do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Aktualnie gmina posiada 28 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących obszar na terenie miasta i gminy o powierzchni ok. 1591 ha, stanowi to ok. 11,5% ogólnej powierzchni gminy.

Biorąc pod uwagę Uchwałę RM w sprawie oceny aktualności dokumentów planistycznych, została podjęta Uchwała Nr VII/59/19 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 30 maja 2019r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gminy Kowalewo Pomorskie, które będzie jednocześnie wyznacznikiem do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kowalewo Pomorskie po roku 2020.

3.5. Gminny program rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2015-2023 został przyjęty Uchwałą Nr XVII/135/16 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 21 września 2016 r. następnie uchwałą Nr 30/1374/17 Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 24.07.2017 r. wpisano go do Wykazu Programów Rewitalizacji Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Wskazane obszary rewitalizacji w GPR zostały wyznaczone Uchwałą Nr XII/99/16 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Obszarem zdegradowanym w Gminie jest ten obszar, na którym zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego (czyli koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz w sferze gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Skalę tych negatywnych zjawisk

odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju w odniesieniu do wartości dla całej Gminy.

Obszar zdegradowany w Gminie Kowalewo Pomorskie został wyznaczony odrębnie dla miasta Kowalewa Pomorskiego i dla części wiejskiej Gminy. Analiza wskaźnikowa poszczególnych sołectw i jednostek w mieście została przeprowadzona w oparciu o kryteria wskazane w „Zasadach regionalnych”.

Obszar rewitalizacji w części wiejskiej Gminy Kowalewo Pomorskie składa się z 4 podobszarów stanowiących części sołectw zaliczonych do obszaru zdegradowanego. Do powierzchni obszaru rewitalizacji zaliczono rzeczywistą powierzchnię, na której planowana jest interwencja w ramach programu rewitalizacji (czyli powierzchnię miejscowości z zabudowaniami mieszkalnymi). Łącznie wyznaczony obszar rewitalizacji nie przekracza progów 20% powierzchni Gminy i 30% ludności Gminy.

Obszar rewitalizacji w poszczególnych podobszarach spełnia różne cele rewitalizacji wskazane w „Zasadach programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych”:

- Chełmoniec - rozwój społeczny dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych oraz zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej,
- Mariany - rozwój społeczny dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych oraz zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej,
- Piątkowo - zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej,
- Srebrniki - rozwój społeczny dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.

Obszar rewitalizacji w mieście Kowalewo Pomorskie obejmuje jedną z trzech wydzielonych na potrzeby delimitacji jednostek – Centrum. Jednostka ta zajmuje powierzchnię 1,64 km², co stanowi 1,16% powierzchni Gminy i 36,85% powierzchni miasta. Na tym terenie mieszka 2 268 osób (19,72% ludności Gminy i 55,68% mieszkańców Miasta). Jest to najgęściej zaludniona część miasta (1 382 osób/km²). Jednostkę wyznaczoną do rewitalizacji tworzy 25 ulic: 1 Maja, 1 Stycznia, Batalionów Chłopskich, Chopina, Dworcowa, Działkowa, Fosa Jagiellońska, Jana Pawła II, Kilińskiego, Konopnickiej, Kościuszki, Krótka, Młyńska, Murna, Odrodzenia (do nr 8), Ogrodowa, Plac 700 – lecia, Plac Wolności, Strażacka, Szkolna, Szpitalna, Św. Józefa, Św. Mikołaja, Toruńska, Wąska.

Kierunki (cele) działań Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kowalewo Pomorskie:

a) Wzrost aktywności społecznej i ożywienie społeczne, poprzez animację społeczną i integrację mieszkańców:

- Działania edukacyjne, kulturalne i prozdrowotne,
- Działania wpływające na poprawę poziomu bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji,
- Dostosowanie infrastruktury do potrzeb realizacji projektów mających na celu wzrost aktywności społecznej i ożywienie społeczne.

b) Zmniejszenie poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, poprzez zwiększenie partycypacji w życiu społecznym osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym:

- Aktywizacja społeczno-zawodowa,
- Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych,
- Dostosowanie infrastruktury do potrzeb realizacji projektów mających na celu zmniejszenie ubóstwa i wykluczenia społecznego.

c) Ożywienie gospodarcze, wzrost potencjału gospodarczego między innymi poprzez wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, poprzez aktywizację gospodarczą obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Kowalewo Pomorskie:

- Rozwój przedsiębiorczości,
- Dostosowanie infrastruktury do potrzeb realizacji projektów mających na celu ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji.

W odpowiedzi na problemy zidentyfikowane na etapie diagnozy i konsultacji społecznych wyznaczono odpowiadające im cele rewitalizacji odnoszące się przede wszystkim do sfery społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Powyżej sformułowane cele są pochodną wizji określającej stan końcowy procesu rewitalizacji w roku 2023 i są ukierunkowane na osiągnięcie efektów procesów rewitalizacji w województwie kujawsko-pomorskim. Do każdego z celów rewitalizacji przypisano konkretne kierunki działań oraz przedsięwzięcia. Stanowią one zestawienie najważniejszych grup działań pozwalających na osiągnięcie założonych celów.

Na przedsięwzięcie rewitalizacyjne składają się projekty lub grupy projektów i innych działań w szczególności o charakterze społecznym, gospodarczym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, wynikających z programu rewitalizacji i logicznie powiązanych z treścią oraz celami programu.

Poniższe przedsięwzięcia:

- Bezpieczni w mieście
- Ludziom na pożytek.
- Rewitalizacja przestrzeni publicznej poprzez dobudowanie amfiteatru wraz z zagospodarowaniem terenu przy MGOK w Kowalewie Pomorskim.
- Samotności mówię NIE.
- Pora Seniora. Tworzenie przestrzeni aktywności dla osób starszych i niepełnosprawnych w Kowalewie Pomorskim.
- Rewitalizacja istniejącego obiektu na terenie Miasta Kowalewo Pomorskie – na dzienny dom pobytu.
- Ścieżka do aktywności zawodowej.
- Aktywność szansą na sukces.
- Warsztaty szkoleniowe „ABC przedsiębiorczości”.
- Rewitalizacja centrum wsi w Chełmońcu poprzez modernizację remizo – świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele rekreacyjno – szkoleniowe.
- Warsztaty szkoleniowe „Włącz się w obieg, bądź kreatywny i przedsiębiorczy”.
- Rozbudowa i remont świetlicy w Marianach.
- Warsztaty „Integracja i kreatywność dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym”.
- Budowa WDK w Piątkowie wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu w miejscowości Piątkowo.
- Start Up – Pierwszy krok do własnego biznesu.
- Rewitalizacja centrum wsi w Srebrnikach poprzez modernizację remizo – świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele rekreacyjno – szkoleniowe, stanowią drogę do osiągnięcia kierunków i celów Programu.

Ponadto każdy z celów został opisany skwantyfikowanymi wskaźnikami, z określonymi wartościami bazowymi i docelowymi planowanymi do osiągnięcia do 2023 r. Projekty infrastrukturalne, wpisane do Programu, zostały zrealizowane bądź realizacja zostanie zakończona w 2020 r. Na etapie realizacji są projekty społeczne, komplementarne do projektów infrastrukturalnych.

W 2019 r. przystąpiono do aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2015-2023, na etapie konsultacji naniesionych zmian, Urząd Marszałkowski poinformował, że powyższe zmiany nie niosą za sobą konieczności aktualizacji programu. W związku z powyższym odstąpiono od aktualizacji Programu.

3.6. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy określa Uchwała Nr XIX/164/16 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy obejmującego lata 2017-2021.

Na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie znajduje się obecnie 127 lokali w tym 17 lokali socjalnych.

Świadczeniem usług komunalnych w zakresie zarządzania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Kowalewo Pomorskie zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. ul. Brodnicka 1, 87-410 Kowalewo Pomorskie wyłonionym w zapytaniu ofertowym.

W 2019 roku wykupiono 3 lokale na własność.

Wykonane remonty to m.in. :

- wykonano przyłącze instalacji gazowej w lokalu znajdującym się przy ul. Główny Dworzec,
- w dwóch lokalach wykonano centralne ogrzewanie,
- naprawiono komin w lokalu znajdującym się przy ul. Strażackiej,
- wykonano remont lokalu znajdującego się przy Placu Wolności,
- dokonano montażu dwóch wkładów kominowych w miejscowości Pluskowęsy,
- naprawiono sufit w lokalu znajdującym się przy ul. 1 Maja,
- zostały wymienione grzejniki od ogrzewania centralnego w lokalach należących do zasobu gminy przy ul. Fosa Jagiellońska,
- dokonano wymiany stolarki okiennej w lokalach należących do mieszkaniowego zasobu gminy,
- dokonano wymiany drzwi wejściowych w lokalach należących do mieszkaniowego zasobu gminy,
- ponadto wykonano drobne prace remontowe tj.: naprawa podłóg, usuwanie awarii instalacji elektrycznych.

W ubiegłym roku nie dokonano zamian pomiędzy lokalami, ponadto 1 lokal przydzielono rodzinie znajdującej się na liście przydziału mieszkań.

Oddłużanie następuje poprzez zamiany lokali o wyższym czynszu (wyższym standardzie) na lokale mniejsze o niższym czynszu (niższym standardzie) lub realizowanie porozumień w sprawie spłaty długu albo odpracowanie powstałego zadłużenia.

Najemcy lokali mieszkalnych opłacają czynsz najmu ustalony według stawki podstawowej za 1m² powierzchni użytkowej lokalu w wysokości 4,11 zł, z uwzględnieniem czynników podwyższających lub obniżających wartość użytkową lokalu.

3.7. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Zgodnie z art. 24 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 65 ze zm.) do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Zasobem nieruchomości gminy Kowalewo Pomorskie gospodaruje Burmistrz Miasta Kowalewa Pomorskiego. Gospodarowanie gminnym zasobem polega m. in. na: ewidencjonowaniu nieruchomości, wycenie nieruchomości, sporządzaniu planu wykorzystania zasobu, zabezpieczeniu nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem, współpracy z innymi organami gospodarującymi nieruchomościami Skarbu Państwa, zbywaniu, nabywaniu, wydzierżawianiu, wynajmowaniu, użyczeniu, zamianie, przekazywaniu w trwałą zarząd, ustanawianiu służebności gruntowej, najmie nieruchomości wchodzących w skład zasobu, podejmowaniu czynności w postępowaniu sądowym, zwłaszcza w sprawach dotyczących własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości.

Gospodarowanie mieniem polega ponadto na przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażeniu ich w miarę możliwości w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej.

Nabywanie nieruchomości na rzecz gminy następuje w szczególności przez:

- nabywanie nieruchomości poprzez zakup, zamianę oraz szeroko rozumianą działalność inwestycyjną,
- na podstawie decyzji administracyjnych (np. wywłaszczeniu, nabywaniu gruntów pod drogi) oraz innych czynności prawnych np. pierwokup, zasiedzenie, zamiana, darowizna, nieodpłatne nabycie, nabycie spadku).

Gospodarowanie zasobem nieruchomości gminy Kowalewo Pomorskie odbywa się zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki, o której mowa w art. 12 przywołanej wyżej ustawy. Plan wykorzystania zasobu jest jednym z elementów gospodarowania nieruchomościami publicznymi. Sporządzanie planu polega na podejmowaniu czynności faktycznych, zmierzających do stworzenia programu służącego właściwemu zagospodarowaniu nieruchomości i kształtowaniu poziomu wydatków na przygotowanie do sprawnego gospodarowania. Plan wykorzystania zasobu pozwala na dokonywanie odpowiednich analiz ilościowo-jakościowych posiadanych nieruchomości, a następnie określania na ich podstawie celów gospodarowania, co w efekcie prowadzi do racjonalnego gospodarowania i zarządzania nieruchomościami zasobu.

Tabela 13: Zestawienie powierzchni gminnego zasobu nieruchomości oraz nieruchomości oddanych w użytkowania wieczyste na dzień 31 grudnia 2019 roku

Wyszczególnienie	Powierzchnia gruntów w ha tworząca gminny zasób nieruchomości	W tym:	
		przekazywanych w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym	będących w wieczystym użytkowaniu gminy
Ogółem	358,8	5,7	0,5

Tabela 14: Powierzchnia gruntów oddanych w dzierżawę (z wyłączeniem gruntów zarządzanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kowalewie Pomorskim)

Ogółem powierzchnia [ha]	Miasto	Wieś
	12,4	31,8

Tabela 15: Powierzchnia gruntów nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste

Ogółem powierzchnia [ha]	Miasto	Wieś
	6,7	3,0

3.8. Program opieki nad zabytkami

Program Opieki nad Zabytkami jest dokumentem polityki administracyjnej w zakresie podejmowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2022 został przyjęty Uchwałą Nr X/88/19 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 26 września 2019 r. (opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 października 2019 r., poz. 5451). Uchwała weszła w życie 14 dni po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Zgodnie z art. 87 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 282) Burmistrz sporządza co 4 lata gminny program opieki nad zabytkami, natomiast co 2 lata przedstawia Radzie Miejskiej sprawozdanie z jego realizacji.

3.9 Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Kowalewo Pomorskie w 2019 roku został podjęty Uchwałą nr VI/49/19 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 27 marca 2019 roku

Celem Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Kowalewo Pomorskie jest zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie gminy Kowalewo Pomorskie oraz opieka nad zwierzętami bezdomnymi.

Zadania priorytetowe Programu to:

- zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu gminy Kowalewo Pomorskie;
- zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- ograniczanie populacji bezdomnych zwierząt poprzez sterylizację i kastrację zwierząt przyjętych do schroniska dla zwierząt;
- sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie;
- poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- usypianie ślepych miotów;
- odławianie bezdomnych zwierząt;
- zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym;
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

W 2019 roku uchwalono Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Na bieżąco zabezpieczano zestawy higieniczne na psie odchody, które można było nieodpłatnie pobierać w dwóch kioskach „Ruchu” usytuowanych na Placu 700-lecia, a także w Referacie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego w Kowalewie Pomorskim.

Na podstawie przeprowadzonego postępowania przetargowego, świadczeniem usług komunalnych w zakresie wyłapywania bezdomnych zwierząt z terenu miasta i gminy Kowalewo Pomorskie oraz zapewnienia im tymczasowej opieki w 2019 r. zajmował się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej z siedzibą przy ul. Brodnickiej 1 w Kowalewie Pomorskim. Ponadto, Gmina Kowalewo Pomorskie posiadała umowę z Eko Schroniskiem Dla Zwierząt „Zielone Pole” w Ostrowitem 50A, 87-400 Golub-Dobrzyń na zapewnienie opieki w schronisku dla bezdomnych zwierząt.

3.10. Program ochrony środowiska i Plan gospodarki niskoemisyjnej

Zagadnienia z zakresu ochrony środowiska były na bieżąco realizowane w ramach opracowanego Programu Ochrony Środowiska Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023 przyjętego Uchwałą Rady Miejskiej Nr XIX/167/16 z dnia 28 grudnia 2016r

Na bieżąco realizowano również zadania określone w „Planie gospodarki niskoemisyjnej Gminy Kowalewo Pomorskie”. Uchwałą Nr X/87/19 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 26 września 2019 roku przyjęto Aktualizację „Planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Kowalewo Pomorskie”. Aktualizacja była konieczna ze względu na dostosowanie zapisów PGN do obowiązujących przepisów, wymogów oraz wytycznych i zaleceń dotyczących zakresu i zawartości PGN, zarówno UE, krajowych, jak i lokalnych.

Zarządzeniem Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie nr 127/2019 z dnia 26 września 2019 roku przyjęto Raport z podjętych działań w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Kowalewo Pomorskie w latach 2016-2018.

Uchwałą Nr VII/56/19 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 30 maja 2019 r. określono zasady udzielania i sposobu rozliczania dotacji celowej na finansowanie ograniczania

niskiej emisji poprzez wymianę źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi w lokalach mieszkalnych na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie.

Dotacja jest skierowana do osób fizycznych będących właścicielami, współwłaścicielami nieruchomości stanowiących lokal mieszkalny, wykorzystywany w całości na własne potrzeby mieszkalne lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości wykorzystywanych w całości na własne potrzeby mieszkaniowe. Zdefiniowanie odbiorców dotacji w powyższy sposób daje szansę wymiany źródeł ciepła osobom, które nie mogą skorzystać z rządowego programu Czyste Powietrze. Program Czyste Powietrze jest skierowany wyłącznie do posiadaczy domów jednorodzinnych.

Nabór wniosków w ramach ww. dofinansowania rozpoczął się od 1 lipca 2019 r. i trwał do 31 grudnia 2019 r. Kwota dotacji jaką może otrzymać Beneficjent w ramach dofinansowania wymiany źródła zasilanego paliwem stałym wynosi 2.000,00 zł.

W regulaminie udzielania dotacji ustalono limit 15 dofinansowań na rok. W 2019 roku mieszkańcy skorzystali z dofinansowania wymiany 7 źródeł ciepła.

Wielokrotnie informowano mieszkańców o wymogach w zakresie palenia w piecu oraz możliwościach sfinansowania wymiany źródeł ciepła. Informacje umieszczane były na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Kowalewie Pomorskim oraz w gablotach sołeckich na terenie gminy.

12 listopada 2019 r. w MGOK odbyło się spotkanie informacyjne z Fundacją GlobalECO, która udzieliła mieszkańcom informacji i porad w zakresie proekologicznych programów dotacyjnych. Fundacja pomaga wypełniać wnioski aplikacyjne w zakresie pozyskania dofinansowania w ramach Programów: „Czyste Powietrze”, „Mój prąd”, „Energia +” i „Agro Energia”.

W ramach projektu „Analiza jakości powietrza w obrębie 23 Gmin należących do ZIT BTOF” na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie wykonano badania jakości powietrza. Raport z przeprowadzonych badań zostanie opracowany w 2020 roku.

W 2019 roku w ramach programu ochrony przyrody uzyskano dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na realizację zadania „Rewitalizacja zieleni w parku podworskim w miejscowości Pluskowęsy gm. Kowalewo Pomorskie”. Przedsięwzięcie było zlokalizowane na obszarze objętych ochroną prawną. Park podworski w miejscowości Pluskowęsy został wpisany do rejestru zabytków decyzją z 26.11.1984r. nr rejestru zabytków A/910.

Na przedmiotowe prace pozyskano stosowne zezwolenia od Kujawsko – Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu:

- decyzja Nr ZN/257/2018 z dnia 10.08.2018 r. w sprawie wydania zezwolenia na usunięcie 11 drzew z nieruchomości o nr ewidencyjnym działki 224/3 w miejscowości Pluskowęsy;
- decyzja Nr ZN/258/2018 z dnia 10.08.2018 r. w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie działań mających wpływ na wygląd i zachowanie zabytku, polegających na usunięciu 11 szt. drzew i przeprowadzeniu podstawowych prac pielęgnacyjnych w koronach drzew na nieruchomości o nr ewidencyjnym działki 224/3 w miejscowości Pluskowęsy.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w parku usunięto drzewa, które były w złym stanie fitosanitarnym. Drzewa nieprzeznaczone do usunięcia - 45 szt. zostały poddane zabiegom pielęgnacyjnym. Zabiegi polegały na usunięciu gałęzi obumarłych, nadłamanych lub wchodzących w kolizje z obiektami budowlanymi lub urządzeniami technicznymi. Odtworzono aleję drzew oraz uzupełniono nasadzenia obwodowe – 11 szt. lip.

Zaplanowane prace poprawiły względy bezpieczeństwa osób przebywających w parku oraz warunki fitosanitarne w drzewostanie.

Ogólny koszt zadania wyniósł 8.680,00 zł, w tym wkład gminy 1.136,00 zł.

W roku 2019 po raz kolejny pojawiła się możliwość uzyskania dotacji w ramach Programu Priorytetowego Azbest 2019-2020. Realizacja zadania finansowana była w 100 %

z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu oraz z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Gmina Kowalewo Pomorskie otrzymała dofinansowanie w wysokości 73.808,53 zł na lata 2019-2020.

W ramach realizacji zadania „Demontaż, transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kowalewo Pomorskie” w roku 2019 zutylizowano 95,736 Mg azbestu z 36 nieruchomości. Ostateczny koszt zadania wyniósł 30.708,28 zł.

W zakresie poprawy niskoemisyjności na terenie gminy są realizowane również inwestycje w zakresie remontów dróg oraz chodników.

3.11. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Uchwałą Nr III/20/18 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 28 grudnia 2018 r. przyjęto do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019, stanowiący część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kowalewo Pom. na lata 2014-2020.

Wskazane zostały w nim zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowane przez gminę.

Program skierowany był do mieszkańców gminy Kowalewo Pomorskie, którzy w życiu prywatnym i zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką.

Głównym jego celem było ograniczenie skali występowania negatywnych zjawisk życia społecznego związanych z nadużywaniem alkoholu.

Na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznaczone zostały dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

Tabela 16: Wydatki w roku 2019 na realizację Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

L.p.	Nazwa zadania realizowanego w ramach Programu	Kwota
1.	Funkcjonowanie świetlicy socjoterapeutycznej	186.557,71 zł
2.	Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego	16.626,00 zł
3	Pomoc psychologiczna	12.000,00 zł
4	Funkcjonowanie Gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	3.082,88 zł
5	Profilaktyka pozostała	4.012,62 zł
Razem		222.279,21 zł

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji zadań ujętych w programie za rok 2019 zostanie sporządzone w 2020 roku w formie Uchwały Rady Miejskiej.

3.12. Program przeciwdziałania narkomanii

Uchwałą Nr XXVIII/244/17 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 28 grudnia 2017 r. przyjęto do realizacji Gminny Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018-2020.

Celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie zażywania środków odurzających, szczególnie wśród dzieci i młodzieży oraz związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych występujących na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie.

Celem programu jest także podniesienie świadomości mieszkańców na temat zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest powoływany przez Burmistrza Pełnomocnik Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie ds. Przeciwdziałania Narkomanii, który przy realizacji zadań współpracuje z wieloma partnerami.

W ramach realizacji założeń Programu podejmowano działania w zakresie:

- Zwiększenia pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- Wspomagania działań instytucji, organizacji pozarządowych oraz osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji zadań ujętych w programie za rok 2019 zostanie sporządzone w 2020 roku w formie Uchwały Rady Miejskiej.

3.13. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Program współpracy gminy Kowalewo Pomorskie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019 został przyjęty uchwałą Nr XXXVII/323/18 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 26 września 2018 r.

Podjęcie inicjatywy uchwałodawczej wynikało z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2019 r., poz. 688 z późn. zm.), nakładającego na organ samorządu terytorialnego obowiązek uchwalania corocznych programów z organizacjami pozarządowymi.

Program stanowił podstawę współpracy gminy Kowalewo Pomorskie z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy Kowalewo Pomorskie, które taką współpracę deklarowały.

Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi realizowana była na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Formami współpracy gminy Kowalewo Pomorskie z organizacjami pozarządowymi, ujętymi w programie współpracy były m.in.:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i zakresie współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków,
- konsultowanie projektów aktów normatywnych Rady w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji,
- prowadzenie na stronie internetowej Urzędu zakładki „Organizacje pozarządowe”, gdzie można uzyskać m.in. informacje o możliwościach uzyskania wsparcia z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, umieścić informacje przekazane przez organizacje,
- promowanie i wspieranie działalności organizacji pozarządowych poprzez zapraszanie do udziału w posiedzeniach organów gminy, informowanie społeczeństwa o udziale tych organizacji w pracach na rzecz Gminy w lokalnych gazetach, publikacjach, tablicach informacyjnych,
- wspieranie inicjatyw organizacji na rzecz społeczności Gminy,
- umożliwienie organizacjom pozarządowym nabywania na preferencyjnych warunkach prawa użytkowania (dzierżawa, najem) nieruchomości (lokali) będących własnością Gminy dla celów prowadzenia działalności statutowej tych organizacji, w miarę występowania pustostanów i potrzeb organizacji,
- udostępnianie sal oraz sprzętu,
- pomoc w uzyskiwaniu sprzętu i wsparcia technicznego,
- zlecenie realizacji zadań publicznych poprzez:
 - powierzanie wykonania zadań publicznych i udzielanie dotacji ze środków budżetowych na sfinansowanie ich realizacji,
 - wspieranie wykonania zadań publicznych i udzielanie dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

Realizowane były priorytetowe zadania publiczne ujęte w rocznym programie współpracy Gminy Kowalewo Pomorskie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019 obejmujące następujące sfery:

- pomoc społeczną, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej w kierunku przeciwdziałania ubóstwu i społecznej marginalizacji, ochrony i promocji zdrowia,
- działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
- naukę, edukację, oświatę i wychowanie,
- kulturę i sztukę, ochronę dóbr kultury i tradycji,
- kulturę fizyczną i turystykę,
- ekologię i ochronę zwierząt oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego,
- promocję zatrudnienia i aktywizację zawodową osób pozostających bez pracy.

Zadania, o których mowa powyżej realizował Urząd Miejski oraz jednostki podległe tj. m.in. szkoły i przedszkole z terenu naszej gminy, M-GOK, MGOPS.

Zgodnie z zapisami rocznego programu współpracy na rok 2019 konsultacjom z organizacjami pozarządowymi poddawane były wymagane projekty uchwał Rady Miejskiej z zakresu danego stanowiska/referatu.

Komisje Rady Miejskiej poza realizacją planów pracy na 2019 rok, również w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi odbyły posiedzenia:

- Komisja Oświaty, Kultury Sportu i Zdrowia w dniu 05.12.2019 r. posiedzenie, podczas którego zapoznano się z sytuacją finansową i organizacyjną klubu sportowego LKS „Promień”,
- Komisja Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa i Integracji Europejskiej w dniu 17.10.2019 r. posiedzenie, podczas którego zapoznano się z informacjami dotyczącymi funduszy sołeckich oraz spotkano się z przedstawicielami działających Kół Gospodyń Wiejskich w gminie.

W ramach realizacji programu działając na podstawie art. 13 i 14 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Burmistrz Miasta Kowalewa Pomorskiego ogłosił otwarty konkurs ofert na wsparcie zadań publicznych związanych z realizacją zadań gminy w zakresie kultury fizycznej i sportu w roku 2019 przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego. Zadanie, o którym mowa powyżej wykonywane było poprzez realizację przedsięwzięć z zakresu:

- upowszechniania i promowania różnych dyscyplin sportowych polegających na organizowaniu i udziale w imprezach sportowych, zawodach i rozgrywkach, turniejach, pokazach z różnych dziedzin sportu i sportowej aktywizacji dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy, w tym osób niepełnosprawnych,
- szkolenia i udziału w zawodach w ramach rozgrywek własnych oraz prowadzonych przez polskie i okręgowe związki sportowe.

Współpraca o charakterze pozafinansowym obejmowała m.in. następujące działania:

- bezpłatne udostępnianie pomieszczeń biurowych oraz szatni w budynku przy ul. Chopina 26 w Kowalewie Pomorskim na rzecz LKS „Promień”,
- bezpłatne wypożyczanie sal na przeprowadzenie zebrań, spotkań,
- udzielanie pomocy merytorycznej,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu środków finansowych z innych źródeł,
- przekazywanie informacji o szkoleniach zewnętrznych dla organizacji pozarządowych,
- bezpłatne udostępnianie pomieszczeń szkół na działalność Uczniowskich Klubów Sportowych oraz stowarzyszeń działających przy szkołach,
- bezpłatne udostępnianie boisk dla klubów sportowych i stowarzyszeń.

Formą współpracy pozafinansowej o charakterze informacyjnym było spotkanie, które odbyło się 18.02.2019 r. w Miejsko – Gminnym Ośrodku Kultury im. Wł. St. Reymonta w Kowalewie Pomorskim. Dotyczyło możliwości pozyskania grantów z zewnątrz. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Kowalewo Pomorskie.

4. Realizacja Uchwał Rady Miejskiej

Rada Miejska w kadencji 2018 – 2023 w roku 2019 obradowała na jedenastu sesjach /trzy sesje nowej kadencji w roku 2018/.

Głównymi tematami podejmowanymi na sesjach były m. in.:

- Złożenie ślubowania przez Radnych i Burmistrza Miasta.
- Wybór Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej.
- Ustalenie ilości i rodzajów stałych komisji Rady.
- Przyjęcie sprawozdania z wykonania planu celów finansowo – rzeczowych wraz ze sprawozdaniem finansowym za rok 2018.
- Wybór ławników do Sądu Rejonowego w Golubiu-Dobrzyniu.
- Uchwalenie podatków i opłat lokalnych na 2020 rok.
- Plan Celów Rzeczowo-Finansowych Gminy Kowalewo Pomorskie na rok 2020.

Ponadto na sesjach Rada dokonała podsumowania konkursów przeprowadzonych w roku 2018 takich jak:

- „Najpiękniej ukwiecony balkon w mieście”,
- „Najpiękniejsza iluminacja świąteczno – noworoczna”,
- „Piękna Gmina”,
- „Przywracamy Urok Naszej Gminie”.

Rada Miejska w kadencji 2018 – 2023 w roku 2019 podjęła 88 uchwał /26 uchwał w roku 2018/.

Tabela 17: Informacja z wykonania uchwał Rady Miejskiej

Lp	Numer uchwały	Data podjęcia	Uchwała w sprawie	Informacja z wykonania uchwał	Ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym
1.	Uchwała Nr IV/27/19	28.01.2019	Zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2035.	w trakcie realizacji	
2.	Uchwała Nr IV/28/19	28.01.2019	zmiany uchwały budżetowej na rok 2019.	zrealizowana	Podlega publikacji
3.	Uchwała Nr IV/29/19	28.01.2019	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do udzielenia nieodpłatnego wsparcia w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności w formie zasiłku celowego dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.
4.	Uchwała Nr IV/30/19	28.01.2019	określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie wsparcia w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci	w trakcie realizacji	

			produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem rządowym „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.		
5.	Uchwała Nr V/31/19	06.03.2019	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2018-2035.	w trakcie realizacji	
6.	Uchwała Nr V/32/19	06.03.2019	zmiany uchwały budżetowej na rok 2019.	zrealizowana	Podlega publikacji
7.	Uchwała Nr V/33/19	06.03.2019	przyjęcia sprawozdania z działalności Komisji Rady Miejskiej.	zrealizowana	
8.	Uchwała Nr V/34/19	06.03.2019	uchwalenia ramowego planu pracy Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim na rok 2019.	zrealizowana	
9.	Uchwała Nr V/35/19	06.03.2019	przyjęcia planów pracy stałych Komisji Rady Miejskiej na rok 2019.	zrealizowana	
10.	Uchwała Nr V/36/19	06.03.2019	warunków udzielania bonifikat od opłat jednorazowych z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Gminy Kowalewo Pomorskie w prawo własności tych gruntów wysokości stawek procentowych tych bonifikat.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji
11.	Uchwała Nr V/37/19	06.03.2019	majątkowej gminy przekraczającej zakres zwykłego zarządu.	zrealizowana	
12.	Uchwała Nr V/38/19	06.03.2019	zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych na terenie gminy Kowalewo Pomorskie.	zrealizowana	Podlega publikacji
13.	Uchwała Nr V/39/19	06.03.2019	sprzedaży prawa własności nieruchomości gruntowej, położonej w 03 obrębie ewidencyjnym miasta Kowalewo Pomorskie, stanowiącej własność Gminy Kowalewo Pomorskie na rzecz użytkownika wieczystego.	w trakcie realizacji	
14.	Uchwała Nr V/40/19	06.03.2019	zmiany uchwały nr XIII/109/16 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie uchwalenia statutów sołectw i samorządów osiedlowych.	zrealizowana	Podlega publikacji

15.	Uchwała Nr V/41/19	06.03.2019	zatwierdzenia Planu zamierzeń gminy Kowalewo Pomorskie na kadencje 2018-2023.	w trakcie realizacji	
16.	Uchwała Nr VI/42/19	27.03.2019	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2035.	w trakcie realizacji	
17.	Uchwała Nr VI/43/19	27.03.2019	zmiany uchwały budżetowej na rok 2019.	zrealizowana	Podlega publikacji
18.	Uchwała Nr VI/44/19	27.03.2019	rozpatrzenia petycji w sprawie podjęcia dalszych działań w postępowaniu w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.	petycja nie uwzględniona, procedura w sprawie uchwalenia MPZP w toku zrealizowana	
19.	Uchwała Nr VI/45/19	27.03.2019	rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie.	zrealizowana	
20.	Uchwała Nr VI/46/19	27.03.2019	zarządzenia terminów przeprowadzenia wyborów sołtysów, członków rad sołeckich, członków komisji rewizyjnych oraz przewodniczących zarządów, członków zarządów oraz członków komisji rewizyjnych samorządów osiedlowych.	zrealizowana	
21.	Uchwała Nr VI/47/19	27.03.2019	przyjęcia sprawozdania z realizacji rocznego programu współpracy Gminy Kowalewo Pomorskie Kowalewo Pomorskie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za 2018 rok.	zrealizowana	
22.	Uchwała Nr VI/48/19	27.03.2019	ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji i wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r.
23.	Uchwała Nr VI/49/19	27.03.2019	przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Kowalewo Pomorskie w 2019 roku.	zrealizowana	Podlega publikacji

24.	Uchwała Nr VI/50/19	27.03.2019	ustalenia wysokości opłaty za wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez Burmistrza Miasta Kowalewa Pomorskiego.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji
25.	Uchwała Nr VII/51/19	30.05.2019	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2035.	w trakcie realizacji	
26.	Uchwała Nr VII/52/19	30.05.2019	zmiany uchwały budżetowej na rok 2019.	zrealizowana	Podlega publikacji
27.	Uchwała Nr VII/53/19	30.05.2019	ustalenia planu sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę Kowalewo Pomorskie.	zrealizowana	Podlega publikacji i wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r.
28.	Uchwała Nr VII/54/19	30.05.2019	ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę Kowalewo Pomorskie oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych mających siedzibę na obszarze gminy na okres od dnia 1 września 2019 r.	zrealizowana	Podlega publikacji i wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r.
29.	Uchwała Nr VII/55/19	30.05.2019	powołania zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników.	zrealizowana	
30.	Uchwała Nr VII/56/19	30.05.2019	określenia zasad udzielenia i sposobu rozliczania dotacji celowej na finansowanie ograniczania niskiej emisji poprzez wymianę źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi w lokalach mieszkalnych na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji i wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r.
31.	Uchwała Nr VII/57/19	30.05.2019	przyjęcia sprawozdania z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za rok 2018, stanowiącego część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kowalewo Pom. na lata 2014-	zrealizowana	

			2020.		
32.	Uchwała Nr VII/58/19	30.05.2019	przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018 – 2021.	zrealizowana	
33.	Uchwała Nr VII/59/19	30.05.2019	przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kowalewo Pomorskie.	w trakcie realizacji	
34.	Uchwała Nr VII/60/19	30.05.2019	ustalenia wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolu publicznym i oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych dla których organem prowadzącym jest Gmina Kowalewo Pomorskie.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji i wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r.
35.	Uchwała Nr VII/61/19	30.05.2019	stanowiska dotyczącego ustalenia wykazów ulic i dróg przeznaczonych do utwardzenia.	zrealizowana	
36.	Uchwała Nr VII/62/19	30.05.2019	zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych na terenie gminy Kowalewo Pomorskie.	zrealizowana	Podlega publikacji
37.	Uchwała Nr VII/63/19	30.05.2019	wyznaczenia inkasentów opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynagrodzenia za inkaso oraz terminów płatności dla inkasentów.	zrealizowana	Podlega publikacji
38.	Uchwała Nr VII/64/19	30.05.2019	rozpatrzenia skargi na działania Kierownika Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim.	zrealizowana	
39.	Uchwała Nr VIII/65/19	27.06.2019	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2035.	w trakcie realizacji	
40.	Uchwała Nr VIII/66/19	27.06.2019	zmiany uchwały budżetowej na rok 2019	zrealizowana	Podlega publikacji
41.	Uchwała Nr VIII/67/19	27.06.2019	zmiany uchwały Nr XXX/268/18 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 21 marca 2018 r. w	w trakcie realizacji	Podlega publikacji i wchodzi w życie z dniem

			sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dyrektorów i wicedyrektorów szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Kowalewo Pomorskie oraz zasad przyznawania zwolnień od obowiązku realizacji zajęć.		1 września 2019 r.
42.	Uchwała Nr VIII/68/19	27.06.2019	przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Kowalewo Pomorskie.	zrealizowana	
43.	Uchwała Nr VIII/69/19	27.06.2019	przystąpienia do sporządzenia zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2015-2023.	w trakcie realizacji w uzgodnieniu z Urzędem Marszałkowskim odstąpiono od zmiany	
44.	Uchwała Nr VIII/70/19	27.06.2019	udzielenia dotacji w 2019 r. na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.	zrealizowana	
45.	Uchwała Nr VIII/71/19	27.06.2019	odwołania Skarbnika Gminy Kowalewo Pomorskie.	zrealizowana	
46.	Uchwała Nr VIII/72/19	27.06.2019	powołania Skarbnika Gminy Kowalewo Pomorskie.	zrealizowana	
47.	Uchwała Nr VIII/73/19	27.06.2019	udzielenia Burmistrzowi Miasta Kowalewo Pomorskie wotum zaufania.	zrealizowana	
48.	Uchwała Nr VIII/74/19	27.06.2019	podjęcia uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy za 2018 rok.	zrealizowana	
49.	Uchwała Nr VIII/75/19	27.06.2019	absolutorium dla Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie za rok 2018.	zrealizowana	
50.	Uchwała Nr IX/76/19	06.08.2019	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2035.	w trakcie realizacji	
51.	Uchwała Nr IX/77/19	06.08.2019	zmiany uchwały budżetowej na rok 2019.	zrealizowana	Podlega publikacji
52.	Uchwała	06.08.2019	określenia wzoru wniosku o wypłatę	w trakcie	Podlega

	Nr IX/78/19		dotatku energetycznego.	realizacji	publikacji
53.	Uchwała Nr X/79/19	26.09.2019	uchwała w sprawie wyboru ławników na kadencję 2020-2023 do Sądu Rejonowego w Golubiu – Dobrzyniu do orzekania w sprawach rodzinnych i nieletnich.	zrealizowana	
54.	Uchwała Nr X/80/19	26.09.2019	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2035.	w trakcie realizacji	
55.	Uchwała Nr X/81/19	26.09.2019	zmiany uchwały budżetowej na rok 2019.	zrealizowana	Podlega publikacji
56.	Uchwała Nr X/82/19	26.09.2019	terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji
57.	Uchwała Nr X/83/19	26.09.2019	zatwierdzenia Strategii rozwoju oświaty na terenie gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2023.	w trakcie realizacji	
58.	Uchwała Nr X/84/19	26.09.2019	uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Kowalewo Pomorskie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020.	w trakcie realizacji	
59.	Uchwała Nr X/85/19	26.09.2019	zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych na terenie gminy Kowalewo Pomorskie.	zrealizowana	Podlega publikacji
60.	Uchwała Nr X/86/19	26.09.2019	ustalenia wysokości dopłat do taryf dla odbiorców usług kanalizacyjnych.	w trakcie realizacji	Wchodzi w życie dniem 1 września
61.	Uchwała Nr X/87/19	26.09.2019	przyjęcia Aktualizacji „Planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Kowalewo Pomorskie”.	w trakcie realizacji	
62.	Uchwała Nr X/88/19	26.09.2019	przyjęcia „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2022”.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji
63.	Uchwała Nr X/89/19	26.09.2019	rozpatrzenia skargi na działanie organu wykonawczego/skarga z dnia 22.07.2019r.	zrealizowana	
64.	Uchwała	26.09.2019	rozpatrzenia petycji w sprawie	zrealizowana	

	Nr X/90/19		niezwłocznego uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.		
65.	Uchwała Nr XI/91/19	28.10.2019	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2035.	w trakcie realizacji	
66.	Uchwała Nr XI/92/19	28.10.2019	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2019.	zrealizowana	Podlega publikacji
67.	Uchwała Nr XI/93/19	28.10.2019	uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kowalewo Pomorskie.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji , wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020r.
68.	Uchwała Nr XI/94/19	28.10.2019	szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji , wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020r.
69.	Uchwała Nr XI/95/19	28.10.2019	wyznaczania inkasentów opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynagrodzenia za inkaso oraz terminów płatności dla inkasentów.	zrealizowana	Podlega publikacji
70.	Uchwała Nr XII/96/19	28.11.2019	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2035.	w trakcie realizacji	
71.	Uchwała Nr XII/97/19	28.11.2019	zmiany uchwały budżetowej na rok 2019.	zrealizowana	Podlega publikacji
72.	Uchwała Nr XII/98/19	28.11.2019	określenia zasad przyznawania i wysokości diet dla sołtysów oraz Przewodniczących Samorządów Osiedlowych.	w trakcie realizacji	wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020r.
73.	Uchwała Nr XII/99/19	28.11.2019	zarządzenia poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji , wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020r.

74.	Uchwała Nr XII/100/19	28.11.2019	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień od tego podatku.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji , wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020r.
75.	Uchwała Nr XII/101/19	28.11.2019	obniżenia średniej ceny skupu żyta stanowiącej podstawę do obliczenia podatku rolnego na obszarze Miasta i Gminy Kowalewo Pomorskie.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji , wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020r.
76.	Uchwała Nr XII/102/19	28.11.2019	wysokości stawek podatku od środków transportowych oraz zwolnień od tego podatku.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji , wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020r.
77.	Uchwała Nr XII/103/19	28.11.2019	szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i w mieszkaniach chronionych.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji
78.	Uchwała Nr XIII/104/19	17.12.2019	przyjęcia herbu, flagi, baneru, flagi stolikowej, pieczęci Gminy Kowalewo Pomorskie, pieczęci Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim, pieczęci Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie, sztandaru, witacza oraz łańcuchów Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie i Przewodniczącego Rady Miejskiej Kowalewo Pomorskie oraz zasad ich używania.	zrealizowana	Podlega publikacji, wchodzi w życie 19 stycznia 2020r.
79.	Uchwała Nr XIII/105/19	17.12.2019	umieszczenia pomnika - tablicy pamiątkowej.	zrealizowana	Podlega publikacji
80.	Uchwała Nr XIII/106/19	17.12.2019	zmiany uchwały budżetowej na rok 2019.	zrealizowana	Podlega publikacji
81.	Uchwała Nr XIV/107/19	30.12.2019	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2019-2035.	w trakcie realizacji	
82.	Uchwała Nr XIV/108/19	30.12.2019	zmiany uchwały budżetowej na rok 2019.	zrealizowana	Podlega publikacji
83.	Uchwała	30.12.2019	przyjęcia Gminnego Programu	w trakcie	

	Nr XIV/109/19		Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020, stanowiącego część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2014- 2020.	realizacji	
84.	Uchwała Nr XIV/110/19	30.12.2019	wyznaczenia inkasentów opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynagrodzenia za inkaso oraz terminów płatności dla inkasentów.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji
85.	Uchwała Nr XIV/111/19	30.12.2019	rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie.	Skarga niezasadna zrealizowana	
86.	Uchwała Nr XIV/112/19	30.12.2019	przystąpienia Gminy Kowalewo Pomorskie do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2019-2020.	w trakcie realizacji	
87.	Uchwała Nr XIV/113/19	30.12.2019	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2020-2035.	w trakcie realizacji	
88.	Uchwała Nr XIV/114/19	30.12.2019	podjęcie uchwały w sprawie budżetu na 2020 rok.	w trakcie realizacji	Podlega publikacji

W kadencji 2018 – 2023 w roku 2019 komisje łącznie odbyły 74 posiedzenia w tym:

- Komisja Rewizyjna - 12 posiedzeń.
- Komisja Budżetowa i Samorządu - 12 posiedzeń.
- Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia - 13 posiedzeń.
- Komisja Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa i Integracji Europejskiej - 11 posiedzeń,
- Komisja Infrastruktury i Drogownictwa - 11 posiedzeń.
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji – 15 posiedzeń.

5. Część opisowa z zakresu poszczególnych referatów

5.1. Rolnictwo

W roku 2019 Kujawsko - Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie – Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Golubiu-Dobrzyniu przeprowadził następujące szkolenia:

- „Szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego przeznaczonego do stosowania tych środków z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie.”- 32 osoby,
- „Technologia chowu bydła mlecznego z uwzględnieniem prawidłowego żywienia” – 19 osób,
- „ABC zakiszania pasz” – 19 osób,
- „Nowoczesne technologie w produkcji bydła mlecznego”- 8 osób.

Łącznie zostało przeszkolonych 78 osób z terenu gminy.

Wzorem lat ubiegłych bezpłatnie sałę szkoleniową udostępniał Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kowalewie Pomorskim, dzięki temu rolnicy z terenu gminy Kowalewo Pomorskie mogli skorzystać z nieodpłatnych szkoleń.

Dodatkowo podczas Dożynek Gminno-Parafialnych w Wielkim Rychnowie PZDR z Golubia- Dobrzyń wystawił stoisko informacyjno-promocyjne, które zajmowało się również m.in. promocją działań PROW. Przeprowadzono także indywidualnie rozmowy i udzielano porad w indywidualnych sprawach związanych z pozyskiwaniem środków z Unii Europejskiej.

Ponadto na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Kowalewie Pomorskim na bieżąco były umieszczane informacje o możliwości pozyskania dofinansowania w poszczególnych działaniach PROW.

Na wniosek Burmistrza Miasta Wojewoda Kujawsko – Pomorski Zarządzeniem Nr 36927/2019 dnia 26.08.2019 r. powołał komisję ds. szacowania strat spowodowanych przez suszę. Komisja szacująca straty spisała 77 protokołów.

Na terenie gminy Kowalewo Pomorskie suszą została objęta kukurydza na kiszonce i ziarno, uprawiana na I kategorii glebowej.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zaoferowała pomoc rolnikom, których gospodarstwa ucierpiały wskutek suszy.

Stawka pomocy wyniosła 1 tys. zł do 1 ha, w przypadku szkód powstałych w uprawach rolnych wynoszących co najmniej 70 % danej uprawy na powierzchni występowania tej uprawy oraz 500 zł do 1 ha powierzchni upraw, w przypadku szkód powstałych w uprawach rolnych wynoszących co najmniej 30 % danej uprawy i mniej niż 70 % danej uprawy na powierzchni występowania tej uprawy.

Za pośrednictwem oddziału Wąbrzeskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Bydgoszczy przekazywane były komunikaty o zagrożeniach upraw.

W roku 2019 współpracowaliśmy z Powiatowym Inspektoratem Weterynarii w Golubiu-Dobrzyń. Nasza gmina uczestniczyła w informowaniu hodowców trzody chlewnej nt. Afrykańskiego pomoru świń oraz zasad w przypadku znalezienia padłego dzika. Akcje informacyjne odbywały się poprzez rozpropagowanie i rozplakatowanie informacji w gablotach sołeckich oraz na stronie Urzędu Miejskiego.

W roku 2019 kontynuowano zawartą umowę z Firmą Hetman Sp.z o.o. z Florianowa w zakresie odbioru i utylizacji padłych zwierząt z gospodarstw rolnych na terenie gminy. Punktem dyspozycyjnym jest Spalarnia Odpadów Pochodzenia Organicznego – Elektrownia Biomasa w Olszówce.

5.2. Działalność gospodarza i handel

Na bieżąco udzielano osobom zainteresowanym prowadzeniem własnej działalności informacji na temat obowiązujących przepisów oraz procedury rejestracji działalności gospodarczej. Świadczone pomoc przy wypełnianiu wniosków o wpis, zmianę bądź wykreślenie działalności gospodarczej do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG).

Wspieranie przedsiębiorców już działających polegało na przekazywaniu im w sposób zwyczajowo przyjęty, wpływających do Urzędu informacji na temat możliwości pozyskiwania dodatkowych środków finansowych przeznaczonych na prowadzenie i rozwój działalności gospodarczych, pochodzących ze środków Unii Europejskiej.

Dnia 18.11.2019 r. z inicjatywy Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie zorganizowano Forum Przedsiębiorców. W forum udział wzięli zarówno prelegenci oraz przedsiębiorcy z terenu gminy. Przedsiębiorcy wysłuchali prezentacji instytucji takich jak: Bank Gospodarstwa Krajowego,

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Golub - Dobrzyń, Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania Dolina Drwęcy z Golubia - Dobrzynia, Kujawsko - Pomorskiego Funduszu Pożyczkowego, Stowarzyszenia Kujawsko - Pomorskiego Ośrodka Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych TŁOK, Izby Przemysłowo - Handlowej z Torunia, Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Sp. z o.o. oraz Powiatowego Urzędu Pracy z Golubia- Dobrzynia. Prezentacje te dotyczyły m.in. uzyskania wsparcia finansowego, współpracy, zatrudniania i szkoleń.

W roku 2019 współpraca z jednostkami kontrolującymi tj.: Sanepidem i Policją w zakresie wydawanych zezwoleń na handel napojami alkoholowymi układała się pomyślnie.

5.4. Ochrona środowiska i melioracje

Gmina Kowalewo Pomorskie w budżecie na rok 2019 r. zaplanowała kwotę 42.000,00 zł z przeznaczeniem dla spółek wodnych działających na terenie gminy Kowalewo Pomorskie. Z otrzymanych możliwości skorzystała Gminna Spółka Wodna w Kowalewie Pomorskim i Spółka Wodna Bielsk.

Gminna Spółka Wodna w Kowalewie Pomorskim otrzymała dotację w wysokości 39.000,00 zł, w ramach której wykonała:

- konserwację rowów melioracyjnych na terenie sołectwa Borówno, m.in. poprzez odmulanie dna rowu z namulów na długości 3376 m.
- naprawę rurociągów o 210 mb w sołectwie Elzanowo i Sierakowo i wykonanie studni na rurociągu o głębokości 20 m.

Spółka Wodna Bielsk otrzymała dotację w wysokości 3.000,00 zł, którą przeznaczyła na utrzymanie drożności rowu biegnącego na terenie miejscowości Bielsk poprzez ręczne wycinanie krzewów, czyszczenie studzienek i usuwanie awarii.

Wykonanie konserwacji rowów melioracyjnych oraz oczyszczenie przepustów zapewniło prawidłowy odpływ wód z dróg i użytków rolnych rolników.

Spółki wodne na bieżąco mogły korzystać z pomocy UM w realizacji zadań statutowych.

W roku 2019 GSW wykonywała prace na terenie gminy Kowalewo Pomorskie koparko-ładowarką zakupioną w 2008 roku przy pomocy Urzędu Miejskiego oraz zakupioną w 2018 roku nową koparko – ładowarką w ramach projektu „Inwestycje zapobiegające niszczeniu potencjału produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020.

Nadzór Wodny w Golubiu - Dobrzyniu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie dokonał przeglądów cieków podstawowych na terenie naszej gminy tj. na Strudze Rychnowskiej oraz Strudze Kowalewskiej. Przeglądy techniczne urządzeń mają na celu ocenę stanu technicznego i funkcjonowania urządzeń.

Gmina Kowalewo Pomorskie zgłosiła do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego zadania do Pilotażowego Programu Retencji woj. kujawsko-pomorskiego tj. : odbudowanie zbiornika wodnego Kowalewo Pomorskie, odbudowanie urządzeń melioracyjnych – oczek wodnych, przepustów i zbiorników retencyjnych oraz budowę 5 szt. zastawek piętrzących.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa uruchomiła nowy program pomocy z PROW 2014-2020. Do 22 listopada 2019r. rolnicy, którzy chcieli zabezpieczyć swoje uprawy przed skutkami suszy, mogli składać wnioski o dotację na inwestycje w nawadnianie gospodarstw rolnych. Poziom dofinansowania wynosi standardowo 50% poniesionych kosztów kwalifikowanych. Może on być wyższy i wynieść 60%, ale tylko w przypadku gdy o pomoc ubiega się „młody rolnik”. Pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów kwalifikowanych, do których należą m.in. koszty: wykonania ujęć wody, zakupu nowych maszyn i urządzeń

wykorzystywanych do nawadniania w gospodarstwie, budowy albo zakupu elementów infrastruktury technicznej niezbędnych do nawadniania w gospodarstwie.

W związku z powyższym mogły zostać objęte wsparciem następujące rodzaje operacji:

- wykonanie nowego nawodnienia,
- ulepszenie istniejącej instalacji nawadniającej,
- ulepszenie instalacji nawadniającej wraz z powiększeniem nawadnianego obszaru.

W ramach utrzymania właściwego stanu fitosanitarnego drzew i krzewów rosnących na terenie gminy prowadzone były kontrole zasadności przedkładanych zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew i krzewów przez osoby fizyczne.

Ponadto w roku 2019 r. dla podmiotów nie będących osobami fizycznymi wydano 13 decyzji zezwalających na wycinkę drzew i krzewów.

Rekonstrukcja starodrzewia na terenie gminy opiera się na zaleceniach zamieszczanych w decyzjach zezwalających na usunięcie drzew (zaleca się dokonanie nasadzeń uzupełniających z gatunków, które zostały usunięte).

Natomiast konserwacja związana jest z monitoringiem stanu fitosanitarnego drzew. W przypadku stwierdzenia posuszu, chorób czy szkodników podejmowane są czynności zmierzające do likwidacji zagrożeń. W roku 2019 nie stwierdzono zagrożeń i wystąpienia szkodnika w obrębie starodrzewia.

Prowadzona jest współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (w przypadku terenów objętych ochroną konserwatorską). W 2019r. współpraca ta dotyczyła wycinki drzew w Kowalewie Pomorskim, Napolu i Pluskowęsach.

Na terenie gminy stwierdzono przypadki występowania Barszczu Sosnowskiego, stanowiącego zagrożenie dla zdrowia i życia człowieka oraz środowiska przyrodniczego.

W związku z powyższym przypominano mieszkańcom w formie informacji jego charakterystykę i metody zwalczania.

W celu zapobiegania rozprzestrzeniania się tej rośliny, Rada Miejska w Kowalewie Pomorskim w dniu 23 września 2015 r. podjęła uchwałę Nr VIII/56/15 w sprawie zwalczania rośliny z gatunku Barszcz Sosnowskiego z terenu Gminy Kowalewo Pomorskie, w której zobowiązano właścicieli nieruchomości do likwidacji Barszczu ze swoich posesji.

W roku 2019 usunięto stanowiska Barszczu w Kowalewie Pomorskim na gruntach będących własnością gminy. Ponadto Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń przystąpiło do zwalczania tej rośliny na gruntach będących w jego zarządzie. Na terenie gminy prace te obejmowały grunty położone w miejscowości Chełmoniec.

Wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest dopuszcza się w użytkowanych urządzeniach, obiektach, instalacjach oraz miejscach do 31 grudnia 2032 roku.

Właściciel, zarządca lub użytkownik miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest, dokonuje inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest, poprzez sporządzenie spisu z natury. Mieszkańcy Gminy posiadający wyroby zawierające azbest corocznie sporządzają i przekazują stosowną informację zawierającą m.in. dane o ilości azbestu i miejscu jego występowania. Na podstawie zgromadzonych w informacjach danych, gmina prowadzi inwentaryzację i szacuje ilość i rodzaj azbestu na swoim terenie.

5.5. Opieka społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie mogą pokonać, wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia. Pomoc społeczna ma także umożliwić osobom i rodzinom bytowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka, ma zapobiegać trudnym sytuacjom i doprowadzać do życiowego usamodzielnienia świadczeniobiorców oraz zintegrować ich ze środowiskiem.

Podstawowym instrumentem pomocy społecznej, który pozwalał zabezpieczyć interesy osób potrzebujących wsparcia, były środki finansowe przeznaczone na realizację świadczeń.

Działalność Ośrodka finansowana była ze środków budżetu gminy oraz ze środków budżetu państwa.

Oparta jest na ustawach szczególnych i obejmuje:

- Świadczenia z pomocy społecznej
- Świadczenia rodzinne
- Świadczenia z funduszu alimentacyjnego
- Świadczenia wychowawcze
- Jednorazowe świadczenie „Za życiem”
- Jednorazowe świadczenie „Dobry start”

Świadczenia z pomocy społecznej udzielane były w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizmu i narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej, itp., przy jednoczesnym spełnieniu kryterium uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej tj. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał kwoty netto 701,00 zł miesięcznie, natomiast dochód na osobę w rodzinie nie mógł przekroczyć kwoty netto 528,00 zł miesięcznie. Dochód miesięczny z 1 ha przel. odpowiadał kwocie 308,00 zł.

Plan całego budżetu Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na rok 2019 wynosił 17.905.586,94 zł z czego 1.988.887,43 zł to środki własne, natomiast 15.916.699,51 zł stanowiły środki z budżetu państwa. W gminie Kowalewo Pomorskie wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 670 osób z 283 rodzin, co stanowiło ok. 5,76 % w stosunku do ogółu społeczeństwa zamieszkującego gminę.

Tabela 18: Szczegółowy podział budżetu na zadania realizowane przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim na rok 2019, w porównaniu do 2018 roku

Zadania zlecone	2018 rok		2019 rok	
	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
Budżet centralny z przeznaczeniem na:	568.964,06 zł		571.398,48 zł	
Zasiłki stałe w tym: dotacja	50	236.912,48 zł	50	261.226,42 zł
Zasiłki okresowe w tym: dotacja	160	312.405,32 zł	144	288.448,25 zł
Składki zdrowotne	44	19.646,26 zł	43	21.723,81 zł
Budżet centralny z przeznaczeniem na:	369.138,90 zł		376.477,16 zł	
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	5	66.027,50 zł	7	82.005,00 zł
Dożywianie w ramach programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” - dotacja	653	303.111,40 zł	573	294.472,16 zł
Zadania własne	2018 rok		2019 rok	
	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
Budżet gminy z przeznaczeniem na:	487.540,41 zł		565.831,63 zł	
Opał	149	59.437,00 zł	148	103.141,82 zł
Zasiłki celowe w tym:	187	26.722,17 zł	118	45.800,00 zł
	23	10.953,00 zł	16	7.250,00 zł

- zasiłki celowe specjalne	0	0	1	41.477,22 zł
Dożywianie w ramach programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania „- własne	653	75.777,85 zł	573	83.871,48 zł
Usługi opiekuńcze	32	110.945,41 zł	32	118.926,57 zł
Domy Pomocy Społecznej	7	214.658,00 zł	10	259.891,76 zł
Ogólna liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	455		402	
Ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	308		283	

W roku 2019 pomoc społeczna świadczona była w formie pieniężnej i niepieniężnej. Świadczenia pieniężne stanowiły: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe. Do świadczeń niepieniężnych należały, między innymi usługi opiekuńcze, dożywianie, schronienie, czy odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej. Największy udział wśród wydatków stanowiły wydatki na zasiłki okresowe (**288.448,25 zł**), następnie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” - posiłki w naturze (**108.343,64 zł**) oraz świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasiłek celowy-**270.000,00 zł**), zasiłki stałe (**261.226,42 zł**) i zasiłki celowe (**103.141,82 zł** w tym **45.800,00 zł** z przeznaczeniem na opał). Sporym wydatkiem dla funduszu gminnego była odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej (**259.891,76 zł**).

Dużym wsparciem dla rodzin było dożywianie dzieci w szkole. Pomoc ta finansowana była ze środków gminnych i środków z budżetu państwa. Ze strony państwa zostały przekazane środki jako dotacja celowa w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”. Wydatkowaliśmy kwotę **78.472,16 zł.**, ze środków gminnych przeznaczono kwotę w wys. **29.871,48 zł.** Środki te w pełni zabezpieczały potrzeby środowiska. W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. pomoc realizowana była w formie posiłków dwudaniowych we wszystkich szkołach podstawowych z terenu gminy Kowalewo Pomorskie.

Z dożywiania w szkole w roku 2019 skorzystało **122 uczniów**. W ramach tego programu również **210 rodzin** /w tym **523 osoby**/ zostały objęte pomocą w postaci zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup posiłków i 35 **beneficjentom dorosłym** udzielono pomocy w naturze w postaci ciepłego posiłku. Celem programu było wspieranie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. Ponadto program zakłada długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia, upowszechnianie zdrowego stylu żywienia, poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach oraz rozwój w gminach bazy żywnościowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży. Pomoc była przyznawana, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie nie przekraczał **150%** kryterium dochodowego, o którym mowa odpowiednio w art. 8 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej (w przypadku osoby samotnie gospodarującej była to kwota 1.051,50 zł, a dla osób w rodzinie 792,00 zł).

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione świadczone były usługi opiekuńcze. Usługi opiekuńcze świadczone były w miejscu zamieszkania, przez opiekunki. Obejmowały pomoc w zaspokajaniu podstawowych codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza, pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2019 roku realizowano usługi opiekuńcze dla **32 osób i rodzin**. Koszt jednej godziny świadczonych usług wynosił **15,00 zł**. W zależności od dochodu osoby czy rodziny naliczana była odpłatność zgodnie z Uchwałą **Nr XVII/178/13** Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 25 marca 2013 r. (tekst jednolity opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa

Kujawsko-Pomorskiego w dniu 29 listopada 2017r. poz.4663). Poniesione koszty w 2019 roku na usługi opiekuńcze wyniosły **118.926,57 zł** i obejmowały między innymi wynagrodzenia dla zatrudnionych opiekunek oraz pomocy sąsiedzkiej.

W 2019 r. przystąpiliśmy do programu ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Program opieka 75 plus” pozyskując środki finansowe w wys. **14.582,00 zł** pozwalające na obniżenie kosztów wynagrodzenia dla zatrudnionych opiekunek. W ramach tego programu z pomocy w formie usług opiekuńki skorzystało **8** podopiecznych.

W roku 2019 tut. Ośrodek realizował również pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi te dostosowane były do potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone były przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Z pomocy tej skorzystało **7 rodzin**, a koszt wyniósł **82.005,00 zł**, który w całości pokrywany był z budżetu państwa.

Poza pomocą finansową, osoby i rodziny wymagające wsparcia obejmowane były także szeroko rozumianą pracą socjalną oraz poradnictwem specjalistycznym. Praca socjalna dotyczyła niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy społecznej, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, uświadomieniu, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownik często pełnił funkcję „pogotowia ratunkowego” będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem.

Od wielu lat Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Urzędem Miejskim w Kowalewie Pomorskim oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Golubiu-Dobrzyniu odnośnie zatrudniania osób znajdujących się w trudnej sytuacji. Pracownicy socjalni każdego roku przygotowują listę osób bezrobotnych, którzy mogą podjąć pracę w ramach „prac społecznie użytecznych”. W 2019 roku w ramach prac społecznie użytecznych pracowało **29 osób**. Umowy zawarte zostały od 1 lutego 2019 r. do 30 listopada 2019 r.

W przypadku osób nadużywających alkoholu pracownicy socjalni prowadzili rozmowy motywujące do podjęcia leczenia przeciwalkoholowego. W tym zakresie współpracowali z Gminną Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kowalewie Pomorskim, Prokuraturą, Służbą Zdrowia oraz terapeutą do spraw uzależnień, który przyjmował w każdy poniedziałek w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym dla osób mających problem z alkoholem.

Przy Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim od czerwca 2011 r. działa Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie. W skład Zespołu wchodziło **15 osób** (przedstawiciele: OPS, Policji, Oświaty, Ochrony Zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacji Pozarządowej, Kurator Sądowy oraz Prokurator). Zadaniem Zespołu było integrowanie i koordynowanie działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez podmioty wchodzące w skład zespołu. Realizował on działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kowalewo Pomorskie przyjętym do realizacji Uchwałą Nr XXX/274/18 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 21.03.2018 r.

Z rodzinami, co do których istnieje podejrzenie wystąpienia przemocy współpracują powołane przez Zespół Interdyscyplinarny grupy robocze. W ich skład wchodzi pracownicy socjalni, policjanci-dzielnicowi, pedagodzy szkolni, kuratorzy, przedstawiciele gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i służby zdrowia. Grupy robocze prowadzą działania pomocowe zmierzające do przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Opracowują w tym celu indywidualny plan pomocy. Monitorują sytuację w tych rodzinach. Poza tym dokumentują działania podejmowane w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

W 2019 r. odbyło się 127 posiedzeń grup roboczych m.in. w celu sporządzenia formularza „Niebieska Karta-C”, formularza „Niebieska Karta-D”, dokonania okresowej oceny sytuacji w rodzinie, sporządzono 27 formularzy „Niebieska Karta-C” z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy oraz 18 formularzy „Niebieska Karta-D” z osobą, wobec której

istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc. Osoby, wobec których istniało podejrzenie, że doznają przemocy to: 31 kobiet, 8 mężczyzn oraz 12 dzieci.

W wyniku pracy zespołu interdyscyplinarnego/ grup roboczych w 2019 r. zostało złożonych:

- 6 zawiadomień (do Prokuratury, Policji) o podejrzeniu przemocy w rodzinie,
- 7 wniosków o wgląd w sytuację dziecka do Sądu Rodzinnego,
- 28 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań zobowiązujących osobę uzależnioną od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.

Wsparciem asystenta rodziny objętych było 10 rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.

Osoby dotknięte przemocą miały możliwość skorzystania z poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego oraz wsparcia instytucji publicznych zajmujących się pomocą osobom z rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego, grup roboczych na bieżąco prowadzili działania edukacyjno-informacyjne dotyczące konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie.

Samorządy gminne Ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zostały zobowiązane do współfinansowania pobytu dziecka w placówce opiekuńczej, rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka. W związku z wejściem w życie tej zmiany partycypowaliśmy w kosztach pobytu 17 dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W roku 2019 była to kwota w wys. 110.804,52 zł.

Od kilku lat Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Toruńskim Bankiem Żywnościowo-Rzeczowym. Jako członkowie opłacono składkę, która w 2019 roku wynosiła 15.500,00 zł. W ramach programu dostarczania żywności dla najuboższej ludności z UE w 2019 r. otrzymaliśmy łącznie 29,31 ton żywności na kwotę 150.187,17 zł. Ponadto z Banku Żywności otrzymaliśmy artykuły spożywcze i odzież w ilości ok. 8,26 ton na kwotę 49.839,87 zł. W 2019 r. z pomocy w formie żywności skorzystało 826 osób z 328 rodzin. Pomocą żywnościową mogą być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art.7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej tj. 1.402,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.056,00 zł dla osoby w rodzinie.

Przy współpracy z Bankiem Żywności oraz uczniów z Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskim w 2019 r. ponownie zorganizowano 2 zbiórki żywności dzięki, którym zebrano 309,63 kg artykułów spożywczych na kwotę 1.273,18 zł. Również Szkolne Koło Caritas działające przy Szkole Podstawowej w Kowalewie Pomorskim włączyło się w ogólnopolską akcję „Tak, pomagam”. Zorganizowało 2 zbiórki, gdzie zebrano 450 kg żywności. Z zebranej żywności przygotowano 24 paczki dla podopiecznych z okazji Świąt Wielkanocnych i 60 paczek dla osób starszych, samotnych i bezdomnych zaproszonych na Wieczerzę Wigilijną.

W roku 2019 prowadzony był również Program Karty Dużej Rodziny, który jest realizowany w naszej gminie od 2014 r. Z programu mogą korzystać rodziny przynajmniej z trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 roku życia. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Od stycznia 2019 r., weszła w życie istotna zmiana w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny – od tego dnia o przyznanie Karty może ubiegać się każdy z rodziców i małżonkowie rodziców, którzy wychowali co najmniej troje dzieci, bez względu na wiek tych dzieci w chwili składania wniosku. Do tej pory od 2014 r., w naszej gminie z programu skorzystały 404 rodziny (w tym 67 rodzin z formy elektronicznej). Wydano łącznie 1612 kart (1441 kart w formie tradycyjnej oraz 171 kart w formie elektronicznej). W 2019 r. wydano 652 karty dla 64 rodzin (w tym 146 kart w formie elektronicznej).

W okresie od 06.08.2019 r. do 19.08.2019 r. Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy zorganizowało kolonie letnie dla dzieci w Ustroniu Morskim. Z naszej gminy zostało wytypowanych 5 dzieci zgodnie z wytycznymi kuratorium. Wypoczynek w 100% był finansowany przez Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

Jednym z zadań gminnych jest zapewnienie schronienia osobom bezdomnym. W roku 2019 poniesiono łącznie koszty w wysokości 25.873,23 zł. W tym na utrzymanie Punktu Noclegowego dla bezdomnych wydatkowano kwotę w wys. 10.993,43 zł, w którym przebywało 8 osób. Poza terenem naszej gminy w schronisku z usługami opiekuńczymi umieszczonych było 2 bezdomnych, których koszt utrzymania wyniósł 14.879,80 zł.

Po raz kolejny zorganizowano Wieczерzę Wigilijną, z udziałem Władz Miasta, przedstawicieli Rady Miejskiej oraz Księży. Wzięły w niej udział osoby starsze i samotne. Łamano się poświęconym opłatkiem składając sobie życzenia. Część artystyczną przygotowały dzieci ze Świątlicy Socjoterapeutycznej wraz z seniorami z Polskiego Związku Emerytów i Rencistów.

Tradycyjnie jak co roku zorganizowano Sportowe Spotkania Osób Niepełnosprawnych „Bądźmy Razem”.

W minionym roku z okazji urodzin w miejscu zamieszkania odwiedzono 54 Jubilatów kończących 90 lat i więcej. Z tej okazji wszystkim Jubilatом złożono życzenia i wręczono kwiaty. W 2019 r. dwie mieszkanki naszej gminy ukończyły 100 lat.

MGOPS w Kowalewie Pomorskim jest realizatorem zadań zleconych gminie takich jak: świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze, jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka „za życiem” oraz jednorazowe świadczenie „dobry start”.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- Zasiłek rodzinny oraz osiem dodatków do zasiłku rodzinnego
- Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka
- Świadczenie rodzicielskie
- Zasiłek dla opiekuna

Świadczenia rodzinne skierowane są do rodzin, które nie są w stanie zabezpieczyć potrzeb związanych z ponoszeniem wydatków na utrzymanie dzieci.

W 2019 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystały ogółem 602 rodziny, z czego 48 rodzin pobierało świadczenie pielęgnacyjne, a 20 rodzin pobierało specjalny zasiłek opiekuńczy.

Realizacja świadczeń rodzinnych była w 100% finansowana z budżetu państwa.

Kryterium dochodowe obowiązywało w wysokości 674,00 zł netto na osobę w rodzinie. Natomiast w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności w wysokości 764,00 zł netto na osobę w rodzinie.

Z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami w 2019 r. skorzystało 399 rodzin.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznawany jest w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek ten przysługuje niepełnosprawnemu dziecku; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobie, która ukończyła 75 rok życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Miesięczna wysokość zasiłku do października 2019 r., wynosiła 184,42 zł. Kwota ta uległa podwyższeniu od listopada 2019 r. do kwoty 215,84 zł. Zasiłek pielęgnacyjny przysługiwał bez względu na dochód.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje: matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku

ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje bez względu na dochód, w 2019 r. wysokość świadczenia wynosiła 1.583,00 zł, kwota ta podlega corocznej waloryzacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kryterium dochodowego wynoszącego 764,00 zł netto. Specjalny zasiłek opiekuńczy jest formą pomocy skierowaną do osób, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji, edukacji. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosiła 620,00 zł.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej świadczenie pielęgnacyjne. Należy podkreślić, iż zasiłek dla opiekuna przysługuje bez kryterium dochodowego, bez konieczności rezygnacji z zatrudnienia dla osób ubiegających się o w/w pomoc. Warto również wskazać, iż zasiłek ten przysługuje rolnikom, małżonkom rolników oraz domownikom, którzy potwierdzili stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej zaprzestanie prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym. Wysokość zasiłku dla opiekuna wynosiła 620,00 zł. W 2019 r. z w/w pomocy skorzystało 20 rodzin.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka, jednorazowo w wysokości 1.000,00 zł na jedno dziecko. Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922,00 zł, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży (przepisu nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko).

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły lub przysposobiły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Do pobierania tego świadczenia uprawnieni są między innymi: bezrobotni (niezależnie od rejestracji lub nie w urzędzie pracy), studenci, rolnicy, a także osoby wykonujące prace na podstawie umów cywilnoprawnych oraz osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierają zasiłku macierzyńskiego.

Świadczenie rodzicielskie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego i przysługuje w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie (jest to kwota netto i nie podlega opodatkowaniu ani innym obciążeniom).

Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez rok, tj. 52 tygodnie po urodzeniu dziecka, a w przypadku urodzenia wieloraczków okres ten wynosi 71 tygodni.

Ze świadczenia rodzicielskiego skorzystały 53 rodziny, na łączną kwotę - 364.451,06 zł. Koszty obsługi w przypadku świadczenia rodzicielskiego wynoszą 30,00 zł od wydanej decyzji administracyjnej. W 2019 r. wydano łącznie 50 decyzji. (3 rodziny - realizacja decyzji z 2018 r.)

W 2016 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych, która wprowadziła zasadę „złotówka za złotówkę”. W przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę 674,00 zł, pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługującymi danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz

z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z powyższą zasadą jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia te nie przysługują.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia dla rodzin, w których dzieci pomimo zasądzonych alimentów od rodzica wyrokiem sądu są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej. Państwo zastępczo wypłacało osobom uprawnionym świadczenia pieniężne w wysokości zgodnej z wyrokiem sądowym, jednak nie więcej niż 500,00 zł na dziecko. Zadania te w całości finansowane są z budżetu centralnego. Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania tej formy pomocy to 800,00 zł netto na osobę w rodzinie. Liczba rodzin, którym wypłacono w 2019 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosiła 55, natomiast liczba dłużników w stosunku do tych rodzin stanowiła 60 osób.

Dłużnicy alimentacyjni są zobowiązani do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami. W roku 2019 pozyskano zwroty w wysokości 146.633,30 zł, w tym kwota odsetek 59.668,46 zł. Zwroty od dłużników z tytułu zaliczki alimentacyjnej 946,50 zł. Ośrodek prowadził liczną dokumentację współpracy z komornikami oraz innymi instytucjami w zakresie prowadzonych postępowań alimentacyjnych. W ramach działań wobec dłużników alimentacyjnych w 2019 r. skierowano: do Starosty 2 wnioski o zatrzymanie prawa jazdy, 1 wniosek o zwrot zatrzymanego prawa jazdy oraz wysłano ok 390 pism do różnych instytucji. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przekazuje również do Biur Informacji Gospodarczych informacje o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Do 31 grudnia 2019 r. zgłoszonych zostało 133 dłużników.

W 2019 r. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował na świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz zasiłek dla opiekuna 3.961.438,68 zł dla 620 rodzin oraz na składki społeczne opłacane za świadczeniobiorców kwotę 200.205,39 zł.

Od 1 stycznia 2018 r., tj. od wejścia w życie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” Gmina Kowalewo Pomorskie realizuje jednorazowe świadczenie, które przysługuje: matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu dziecka, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu, pod warunkiem, że kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży. W 2019 r. z wyżej wymienionej formy pomocy skorzystały 3 rodziny - na łączną kwotę - 12.000,00 zł.

Świadczenie wychowawcze realizowane jest przez Gminę Kowalewo Pomorskie od momentu wejścia w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci tj. od kwietnia 2016 r. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. W/w świadczenie w wysokości 500,00 zł miesięcznie przysługuje na każde dziecko w rodzinie bez względu na dochód rodziny. W 2019 roku z Rządowego Programu „Rodzina 500+” ogółem skorzystało 1328 rodzin. Realizacja świadczenia w 100% finansowana była z budżetu państwa. W 2019 roku plan na realizację świadczenia wychowawczego wyniósł 10.033.720,00 zł z czego wykorzystano na wypłatę świadczeń łącznie z kosztami obsługi Rządowego Programu 9.991.520,20 zł, z podziałem: na wypłaty świadczeń wydatkowano kwotę 9.860.141,20 zł, na koszty obsługi wydatkowano kwotę 131.379,00 zł.

Ośrodek w 2019 roku wydał 8 decyzji ustalających i przypisujących do zwrotu nienależnie pobrane świadczenie wychowawcze. Pozyskano zwrot nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 13.315,43 zł, z czego należność główna wynosiła 12.493,01 zł, natomiast kwotę 822,42 zł stanowiły odsetki ustawowe za opóźnienie.

Rządowy Program „Dobry Start” realizowany był w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł, niezależnie od dochodu, na każde uczące się dziecko do ukończenia 20 roku życia, a w przypadku dzieci legitymujących orzeczeniem o niepełnosprawności do ukończenia 24 roku życia. O świadczenie można ubiegać się raz w roku, w okresie od lipca do listopada. W 2019 r. do tut. Ośrodka wpłynęły 1004 wnioski

o ustalenie prawa do w/w świadczenia, na 1442 dzieci. Tut. Ośrodek wydał 991 informacji o przyznaniu w/w świadczeń dla 1431 dzieci, w przypadku 11 dzieci sprawa została rozstrzygnięta w inny sposób (tj. decyzja odmowna, umorzenie postępowania, przekazanie wniosku do Oranu właściwego). Realizacja programu w 100% finansowana była z budżetu państwa. W 2019 r. Gmina Kowalewo Pomorskie otrzymała na ten cel 443.679,92 zł z podziałem: na wypłaty świadczeń 429.300,00 zł, na koszty obsługi 14.379,92 zł.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku wydał łącznie 4708 decyzji oraz informacji przyznających (świadczenia z pomocy społecznej, decyzji ze świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, karty dużej rodziny, programu 500 plus oraz programu 300 plus). Decyzji odmownych w tym okresie wydano łącznie 457.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zmienił swoją siedzibę z dniem 1.12.2019 r. w celu poprawy warunków pracy. Tut. Ośrodek został przeniesiony do wyremontowanego budynku po poprzedniej siedzibie Urzędu Miejskiego przy ul. Św. Mikołaja 5.

Tabela 19: Wydatki na świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenie wychowawcze, jednorazowe świadczenie „Za życiem” oraz jednorazowe świadczenie „Dobry start” w gminie Kowalewie Pomorskie za 2019 r., w porównaniu do 2018 roku

Zadania zlecone	2018		2019	
	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota
Budżet centralny z przeznaczeniem na:	12.200.688,41		14.451.285,61 zł	
Zasilki rodzinne	9787	1.114.503,10 zł	9040	1.017.507,98 zł
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	4713	496.282,20 zł	4442	443.893,42 zł
Urodzenia dziecka	69	44.313,57 zł	43	39.123,78 zł
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	109	39.834,56 zł	85	28.900,76 zł
Samotnego wychowania dziecka	430	83.596,48 zł	438	80.350,10 zł
Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego, w tym:	476	51.091,02 zł	473	48.725,95 zł
<i>Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia</i>	45	4050,00 zł	81	7.290,00 zł
<i>Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia</i>	431	47.041,02 zł	392	41.435,95 zł
Rozpoczęcie roku szkolnego	891	53.412,27 zł	921	46.239,18 zł
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w tym:	1237	85.767,84 zł	1108	75.813,89 zł
<i>Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła</i>	140	15.257,18 zł	127	13.595,10 zł
<i>Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła</i>	1097	70.510,66 zł	981	62.218,79 zł
Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	1501	138.266,46 zł	1374	124.739,76 zł
Świadczenia opiekuńcze, w tym:	3773	1.401.429,86 zł	3751	1.616.881,26 zł
Zasiłek pielęgnacyjny	2971	468.051,76 zł	2942	556.976,76 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	539	793.866,50 zł	587	923.535,70 zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy	263	139.511,60 zł	222	136.368,80 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	98	98.000,00 zł	103	103.000,00 zł
Świadczenie rodzicielskie	476	424.357,90 zł	421	364.451,06 zł
Fundusz alimentacyjny	910	380.358,39 zł	831	346.607,00 zł

Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	602	179.718,57 zł	626	192.340,82 zł
*Składki na ubezpieczenie zdrowotne	268	23.436,27 zł	312	30.568,23 zł
Zasiłek dla opiekuna	139	72.997,40 zł	94	57.298,30 zł
Odsetki od zasiłku dla opiekuna	0	0	0	0
Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	71	10.297,70 zł	49	7.864,57 zł
*Składki na ubezpieczenie zdrowotne	59	2.797,20 zł	46	2.473,20 zł
Świadczenie wychowawcze	15230	7.587.643,29 zł	19824	9.860.141,20 zł
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	1	4.000,00 zł	3	12.000,00 zł
Rządowy Program „Dobry Start”	1437	431.100,00 zł	1431	429.300,00 zł

*Składki na ubezpieczenie zdrowotne nie są realizowane z budżetu centralnego z paragrafu 852-85212-3110, tylko z innej dotacji tj. paragraf 852-85213-4130, dlatego nie są wliczone w kwocie ogólnej.

5.6. Gospodarka komunalna

5.6.1. Sprawy mieszkaniowe

W roku 2019 przyznano 264 dodatki mieszkaniowe na okres 6 m-cy każdy. Ogółem na wypłatę dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 331.124,10 zł. Całość została pokryta ze środków gminnych. Dodatkowo w kwocie 610,59 zł wypłacony został dodatek energetyczny dla 5 gospodarstw domowych.

W zakresie gospodarowania mieszkaniami, w roku 2019 dokonano przydziału 1 mieszkania. Ponadto, w związku z coroczną weryfikacją 4 osoby zostały wykreślone z listy przydziału mieszkań z mieszkaniowego zasobu gminy na lata 2019/2020, 3 osoby nie dostarczyły informacji o dochodach, jedna osoba wynajęła lokal mieszkalny u prywatnego właściciela.

Opracowano listę przydziału mieszkań na lata 2019/2020. Odbyły się również coroczne zebrania sprawozdawcze wspólnot mieszkaniowych.

W roku 2019 nie dokonywano zmiany stawki czynszu za lokale mieszkalne, tym samym podstawowa stawka za mieszkanie standardowe wynosiła 4,11 zł/m².

W stosunku do osób zalegających z czynszem prowadzone były działania windykacyjne zmierzające do wyegzekwowania należności.

Ze środków pochodzących z wpływów z czynszów najmu oraz dotacji gminy wykonano szereg prac remontowych. Do najważniejszych należą:

- usługa remontowa w lokalu znajdującym się przy Placu Wolności 1A za kwotę 3.346,56 zł
- wymiana grzejników centralnego ogrzewania w lokalach gminnych przy ul. Fosa Jagiellońska za kwotę 3.570,48 zł,
- wymiana drzwi wejściowych w lokalach należących do mieszkaniowego zasobu gminy za kwotę 13.221,69 zł,
- naprawa podłogi w lokalu przy ul. Chopina na kwotę 3.121,73 zł,
- wymiana stolarki okiennej w kilku mieszkaniach za kwotę 10.340,00 zł,
- wykonanie instalacji c.o. wraz z kupnem niezbędnych materiałów w lokalach gminnych znajdujących się w Kowalewie Pomorskim za kwotę 19.299,60 zł,
- montaż 2 wkładów kominowych w miejscowości Pluskowęsy na kwotę 5.199,12 zł,
- naprawa sufitu po zalaniu lokalu przy ul 1 Maja 13/12 na kwotę 1.658,71 zł,
- wymiana pieców w 2 lokalach gminnych na kwotę 7.438,00 zł,
- remont budynku gospodarczego na kwotę 2.270,09 zł,
- wymiana instalacji elektrycznych w lokalach gminnych na kwotę 15.414,84 zł,
- naprawa komina w lokalu gminnym znajdującym się przy ul. Strażackiej 2/1 na kwotę 8.100 zł,

- wykonanie instalacji gazowej w lokalu znajdującym się przy ul. Główny Dworzec na kwotę 17.300,00 zł,
- zakup i montaż drzwi do kotłowni lokalu przy ul. 1 Stycznia 29/3 na kwotę 1.274,03 zł,
- montaż drzwi wejściowych w lokalu znajdującym się w miejscowości Frydrychowo na kwotę 1.133,96 zł.

Ponadto wykonano szereg innych prac o charakterze eksploatacyjno - konserwacyjnym wynikających z bieżącego utrzymania zasobów mieszkaniowych gminy mających na celu utrzymania ich w stanie niepogorszonym.

Na budynkach wspólnot mieszkaniowych wykonano prace remontowe ze środków zgromadzonych przez współwłaścicieli.

5.6.2. Sprawy komunalne

W miesiącu wrześniu 2014 r. Rada Miejska w Kowalewie Pomorskim podjęła uchwałę w sprawie powierzenia Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Kowalewie Pomorskim zadań z zakresu utrzymania czystości i porządku oraz konserwacji zieleni na terenie miasta i gminy. Zgodnie z ww. uchwałą, od 2015 r. do chwili obecnej utrzymaniem czystości i porządku oraz pielęgnacją zieleni na terenie miasta i gminy zajmuje się miejscowa spółka.

W 2019 r. w ramach umowy na utrzymanie czystości i porządku oraz pielęgnacji zieleni:

- przeprowadzono liczne remonty cząstkowe chodników na terenie miasta i gminy oraz dokonano oczyszczenia chodników na terenie wsi,
- na bieżąco dokonywano uzupełnienia, napraw i wymiany oznakowania drogowego,
- ustawiono dwie donice nasadzone iglakami na ul. Św. Mikołaja i skrzyżowaniu ul. Toruńskiej z Batalionów Chłopskich (donica z ławeczkami),
- dokonano dwukrotnych nasadzeń kwiatów i dodatkowo nasadzenia chryzantem w donicach przy skrzyżowaniu drogi krajowej z ul. Szkolną oraz w Parku 730-lecia na terenie miasta.

Dodatkowo, w ramach poprawy estetyki terenu miasta i gminy wykonano prace malarskie w zakresie oznakowania dróg i parkingów na terenie miasta, w ramach których odmalowano słupki ochronne biało-czerwone i łańcuchy, linie segregacyjne, przejścia dla pieszych oraz oznakowano miejsca parkingowe dla pojazdów osób niepełnosprawnych.

Ponadto w okresie przedświątecznym dokonano wystroju świątecznego miasta.

W ramach opieki nad grobami wojennymi, w 2019 roku wykorzystano przekazywaną corocznie przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego dotację w wysokości 1.000,00 zł na konserwację pomników i elementów małej architektury oraz uporządkowanie terenu wokół grobów wraz z zakupem zniczy LED długopalących przy 2 sąsiadujących grobach Żołnierzy Wojska Polskiego, znajdujących się na cmentarzu parafialnym w miejscowości Pluskowęsy, przy grobie Nieznanego Żołnierza k. kościoła w Chełmoniu oraz przy 2 grobach Nieznanego Żołnierza położonych na cmentarzu parafialnym w Chełmoniu. Dzięki powyższym zabiegom miejsca te zyskały na estetyce, a ponadto przyciągają uwagę osób odwiedzających cmentarze oraz dzieci i młodzieży sprawujących opiekę nad grobami poległych żołnierzy.

W roku 2019 Gmina Kowalewo Pomorskie przystąpiła do kolejnej akcji „Sprzątanie świata-Polska” pod hasłem przewodnim „Nie śmiećmy – sprzątamy – zmieniamy”, która zakończyła się tradycyjnie pełnym sukcesem. W kampanię zaangażowane były przedszkolaki z Przedszkola Publicznego w Kowalewie Pomorskim, uczniowie ze Szkół Podstawowych w Kowalewie Pomorskim, Pluskowęsach, Wielkiej Łące i Wielkim Rychnowie, młodzież z Zespołu Szkół im. Lecha Wałęsy, ponadto dzieci i młodzież ze Świetlicy Socjoterapeutycznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej oraz Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Kowalewie Pom. W porządkowaniu terenów gminy uczestniczyli również członkowie niektórych KGW, OSP, Rady Sołeckie i mieszkańcy 12 sołectw, w tym: Borówno, Elzanowo, Kiełpiny, Mlewo, Nowy Dwór,

Piątkowo, Pruska Łąka, Bielsk, Chełmoniec, Napole, Sierakowo, Wielka Łąka oraz Osiedle Brodnicke i Jana Kochanowskiego. Po godzinach pracy do akcji przyłączyli się również pracownicy Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o., Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Urzędu Miejskiego.

W związku z tym, w dniach 20-21 września uczniowie tradycyjnie uporządkowali tereny wokół budynków swoich szkół, przyległych ulic, ogródków działkowych, osiedla znajdujące się w obrębie miasta oraz parki, zieleńce, dworce kolejowe oraz przystanki autobusowe. Przedszkolaki wyruszyły zaś na sprzątanie swojego placu zabaw, boiska przy ul. Św. Mikołaja, a także ulic i chodników w Kowalewie Pomorskim. Natomiast mieszkańcy sołectw zbierali odpady z rowów i poboczy dróg, ciągów pieszo-rowerowych, przystanków autobusowych, boisk i placów zabaw oraz terenów przy świetlicach. Ponadto pracownicy MGOPS, ZGKiM i UM porządkowali tereny wokół własnych budynków, parki oraz teren góry zamkowej.

W ramach kampanii, dzieci z Przedszkola, Szkół Podstawowych mogły uczestniczyć w odbywającej się w dniu 15 września br. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Kowalewie Pomorskim „Ekobiesiadzie” oraz programach edukacyjnych, konkursach o tematyce ekologicznej, happeningach, kampaniach informacyjnych, wycieczkach, przedstawieniach. Podobnie jak w latach ubiegłych, za organizację i przebieg akcji odpowiedzialny był Sztab Koordynacyjny, którego zadaniem było rozpropagowanie kampanii, nadzór nad jej sprawnym przebiegiem oraz podsumowanie wyników.

Ogółem w akcji udział wzięły 1273 osoby, a ilość odpadów zmieszanych, które wywieziono z terenu naszej gminy wyniosła 1,1 tony.

Na terenie gminy Kowalewo Pomorskie, od lat organizowane są konkursy gminne, które mają na celu poprawę estetyki otoczenia.

Mieszkańcy dzięki konkursom mobilizują się do podejmowania lub kontynuowania prac porządkowych na terenie swoich posesji, w zakresie np. dróg lokalnych, zadrzewień, zagospodarowania terenów i obiektów użyteczności wspólnej. W konkursie „Piękna Gmina” największe zainteresowanie wykazują nieruchomości prywatne. Mieszkańcy rywalizując między sobą, chętniej podejmują inicjatywę upiększania swoich obiektów.

Konkurs „Przywracamy urok naszej gminie” motywuje mieszkańców do przywrócenia atrakcyjnego wyglądu miejscom zaniechanym, zniszczonym bądź zaśmieconym. Mieszkańcy mają okazję do zadbania o tereny, z których korzystają wspólnie jak również mają okazję do integracji międzyludzkiej. W sezonie zimowym mieszkańcy gminy mają możliwość wzięcia udziału

w konkursie „Na najpiękniejszą iluminację świąteczno-noworoczną”. Lokalna społeczność, zgłaszając swój udział w tym przedsięwzięciu chętniej przyozdabia swoje nieruchomości, szkoły, świetlice oraz figurki.

W roku 2019 przystąpiono do dwudziestej drugiej edycji konkursu „Piękna Gmina”. Do tut. Urzędu wpłynęły 23 deklaracje udziału, w tym: 2 sołectwa, 1 osiedle, 2 obiekty użyteczności publicznej, 12 nieruchomości oraz 6 zagród wiejskich. Z uwagi na brak wymaganej liczby zgłoszeń, konkurs w kategoriach na najbardziej zadbanej obiekt użyteczności publicznej, na najbardziej uporządkowaną wieś oraz na najbardziej uporządkowane osiedle nie został przeprowadzony.

Zgodnie z regulaminem, podsumowanie konkursu i wręczenie nagród nastąpi w pierwszym półroczu 2020 roku.

W 2019 r. po raz siedemnasty przeprowadzono również konkurs „Przywracamy urok naszej gminie”. Udział w konkursie zadeklarowały 4 sołectwa, jednak tylko 3 z nich podlegały ocenie końcowej. Czwarte sołectwo nie było oceniane, ponieważ odstąpiło od prac ze względu na zalecenia konserwatorskie. Zgodnie z regulaminem, podsumowanie konkursu i wręczenie nagród nastąpi na sesji Rady Miejskiej.

Ponadto w roku 2019 ogłoszono trzynastą edycję gminnego konkursu „Na najpiękniejszą iluminację świąteczno – noworoczną”. Konkurs prowadzony był w dwóch kategoriach:

indywidualnej i zbiorowej. W wyznaczonym terminie wpłynęło 26 deklaracji udziału, w tym 21 w kategorii indywidualnej i 5 w kategorii zbiorowej. W dniu 2 stycznia 2020 roku komisja konkursowa dokonała lustracji terenowej oraz oceny zgłoszonych dekoracji. Zgodnie z regulaminem, podsumowanie konkursu i wręczenie nagród nastąpi na sesji Rady Miejskiej.

Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi obowiązują w niezmienionej wysokości od 1 marca 2014 r. Opłaty wnoszone przez właścicieli nieruchomości przeznaczone zostały na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu.

Usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych ze wszystkich nieruchomości w gminie Kowalewo Pomorskie w 2019 r. świadczyło Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych Ekosystem Sp. z o. o. z Wąbrzeźna. W IV kwartale 2019 r. dokonano rozstrzygnięcia kolejnego przetargu na wykonywanie w/w usług w okresie od 01.01.2020 do 30.06.2020 r. Jediną ofertę ponownie złożyło PUKiM Ekosystem Sp. z o.o. Podmiot ten będzie realizował usługę przy udziale podwykonawcy – Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o w Kowalewie Pom. Wynagrodzenie dla Wykonawcy usług będzie wypłacane w oparciu o ilość i rodzaj odebranych oraz zagospodarowanych odpadów komunalnych w danym miesiącu.

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w październiku 2019 r. dokonano zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kowalewo Pomorskie. Zgodnie z zapisami uchwały wprowadza się od 2020 r. obowiązek selektywnego zbierania popiołu. Ponadto zwiększono częstotliwość odbierania odpadów zmieszanych z terenów wiejskich.

Dzięki współpracy z firmą Ekosystem oraz dotacji uzyskanej z WFOŚiGW w Toruniu, Gmina Kowalewo Pomorskie aktywnie promowała akcję selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz baterii i nakrętek wśród dzieci i młodzieży szkolnej. W 2019 r. przeprowadzono IV edycję konkursu "Ekowypady za elektroodpady". W ramach przyznanych nagród uczniowie ze szkół podstawowych z terenu gminy Kowalewo Pomorskie uczestniczyli w wycieczkach szkolnych oraz innych przedsięwzięciach o charakterze przyrodniczym i ekologicznym. W trakcie trwania zmagają łącznie zebrano 4361 sztuk elektroodpadów, 1169 kg nakrętek oraz 601 kg baterii.

W 2019 r. przy ul. Brodniczej 1 w Kowalewie Pomorskim funkcjonował zmodernizowany Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego mieszkańcy mogli oddawać selektywnie zebrane odpady komunalne z gospodarstw domowych. Mieszkańcy przekazywali do punktu głównie odpady problemowe, w szczególności pochodzące z demontażu i rozbiórki oraz odpady wielkogabarytowe.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców terenów wiejskich, w grudniu 2019 r. Gmina złożyła wniosek do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie o dofinansowanie przedsięwzięć polegających na usuwaniu odpadów z działalności rolniczej. Weryfikacja wniosków i podpisanie umów z wybranymi Gminami ma nastąpić do czerwca 2020 r.

5.6.3. Drogi gminne i komunikacja

W dniu 30 marca 2016 r. Rada Miejska podjęła uchwałę w sprawie stanowiska dotyczącego ustalenia wykazów ulic i dróg przeznaczonych do utwardzenia. W uchwale przyjęto kolejność utwardzenia ulic i dróg na terenie miasta i gminy Kowalewo Pomorskie. Zgodnie z przyjętymi założeniami w ramach przebudowy dróg gminnych w 2019 r. realizowane były następujące zadania:

- Zakończona została „Przebudowa części drogi gminnej nr 110126C relacji Martyniec – Sierakowo” o długości 2070,34 m na wartość 1.469.456,40 zł brutto. Prace realizował Zakład Drogowo-Budowlany z Rogowa. Za zgodą zamawiającego wykonawca ułożył na całej drodze nawierzchnię bitumiczną.

Fot. droga gminna nr 110126C relacji Martyniec – Sierakowo

- Zakończona została „Przebudowa części dróg gminnych nr 110125C i 110129C w m. Napole” o długości ok. 1,39 km za kwotę 1.088.992,80 zł brutto. Prace realizował Zakład Drogowo-Budowlany z Rogowa. Za zgodą zamawiającego wykonawca ułożył na całej drodze nawierzchnię bitumiczną.

Fot. droga gminna nr 110125C i 110129C w m. Napole

- Zakończona została „Przebudowa części drogi gminnej nr 110129C na odcinku Napole – Pluskowęsy” o długości ok. 2,12 km za kwotę 1.791.963,63 zł brutto. Prace realizował Zakład Drogowo-Budowlany z Rogowa. Za zgodą zamawiającego wykonawca ułożył na całej drodze nawierzchnię bitumiczną.

Fot. droga gminna nr 110129C na odcinku Napole – Pluskowęsy

- Zakończony został II etap „Przebudowy dróg dojazdowych ul. 1 Maja” na dz. 118, obręb III miasta Kowalewo Pomorskie. Zadanie obejmowało opracowanie dokumentacji technicznej oraz prace budowlane polegające na wykonaniu odwodnienia drogi i ułożeniu nawierzchni z kostki betonowej o długości 95 mb i szer. 3,5 mb. Prace realizowała firma Top Garden z Wielkiego Rychnowa za kwotę 139.315,95 zł brutto.

Fot. droga dojazdowa ul. 1 Maja

- Wspólnie z Powiatem Golubsko - Dobrzyńskim zrealizowano zadanie pn. Budowa parkingu przy drodze powiatowej nr 2105C w m. Wielka Łąka. Prace realizował ZGKiM Sp. z o. o. w Kowalewie Pomorskim za kwotę 294.370,64 zł, przy czym dotacja Powiatu wynosiła 50% wartości robót budowlanych.

Fot. parking przy drodze powiatowej nr 2105C w m. Wielka Łąka

- Zakończona została „Przebudowa części drogi gminnej nr 110117C oraz części drogi nr 110128C w m. Bielsk, gmina Kowalewo Pomorskie” o długości 695,76 m. Wartość robót budowlanych wynosiła 599.010,00 zł brutto. Prace realizował Zakład Drogowo-Budowlany Rogowo. Za zgodą zamawiającego wykonawca ułożył na całej drodze nawierzchnię bitumiczną. W m-cu sierpniu 2018 r. Gmina złożyła wniosek o dofinansowanie tego zadania w ramach PROW. Zarówno postępowanie przetargowe jak i wniosek o płatność zostały w 2019 r. zweryfikowane przez Urząd Marszałkowski pozytywnie. Wartość dofinansowania wynosiła 244.182,00 zł. W dniu 7 stycznia 2020 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przekazała należne dofinansowanie.

Fot. droga gminna nr 110117C w m. Bielsk

- Zakończona została „Przebudowa drogi gminnej nr 110154C relacji Wielka Łąka - Pruska Łąka, gmina Kowalewo Pomorskie o długości 1869,77m”. Prace realizował Zakład Drogowo-Budowlany Rogowo. Za zgodą zamawiającego wykonawca ułożył na całej drodze nawierzchnię bitumiczną. Gmina w 2018 r. złożyła wniosek o dofinansowanie tego zadania w ramach Funduszu Dróg Samorządowych. Ogólny koszt realizacji zadania wynosi 1.198.624,04 zł, w tym dofinansowanie ze środków FDS wynosi 559.312,00 zł.

Fot. droga gminna nr 110154C relacji Wielka Łąka - Pruska Łąka

- Ogłoszono przetarg i wyłoniono wykonawcę na realizację zadania pn. „Przebudowa dróg gminnych (Szychowo, Zapluskowęsy), gmina Kowalewo Pomorskie”. Prace będzie realizował Zakład Drogowo-Budowlany Rogowo. Termin wykonania robót zgodnie z zawartą umową upływa w dniu 31 maja 2020 r. Gmina w 2018 r. złożyła wniosek o dofinansowanie przebudowy w/wym. dróg w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

W 2019 r. Gmina Kowalewo Pomorskie złożyła wniosek o dofinansowanie w ramach Funduszu Dróg Samorządowych przebudowy n/wym. dróg:

- części drogi gminnej nr 110106C relacji Mlewiec – Nowy Dwór oraz części drogi gminnej nr 110123C w m. Nowy Dwór, gmina Kowalewo Pomorskie o łącznej długości 3.069,32 m.
- części części drogi gminnej nr 110134C oraz drogi gminnej nr 110151C w m. Piątkowo, gmina Kowalewo Pomorskie o łącznej długości 410,17 m.

Z informacji otrzymanej od Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w grudniu 2019 r. wynika, że obydwie zadania zostały ujęte na liście zadań rekomendowanych do dofinansowania ze środków Funduszu. Dofinansowanie zostanie udzielone po zatwierdzeniu jej przez Prezesa Rady Ministrów.

Ze względu na brak środków finansowych w 2019 r. odstąpiono od realizacji zadania pn. „Przebudowa części drogi gminnej nr 110125C w zakresie wykonania chodnika przy ul. Podborek w Kowalewie Pomorskim”. Zadanie przewidziane jest do realizacji w 2020 r.

Na drogi gminne w 2019 r. sołectwa przeznaczyły większą część swojego budżetu. Stan ich nawierzchni poprawia się z roku na rok.

Utwardzono i wyremontowano kolejne odcinki dróg gminnych kamieniem wapiennym w 21 sołectwach. Sołectwa ze środków będących w ich dyspozycji zakupiły 99,5 kursów kamienia wapiennego. Sołectwa dokonując remontów dróg, zgodnie z zasadami przyjętymi na 2019 r. otrzymały dofinansowanie ze środków gminnych w ilości 107,5 kursów kamienia wapiennego.

Mieszkańcy angażują się w naprawę dróg gminnych zakupując z własnych środków dodatkowe kursy kamienia, w zamian sołectwa dostają dofinansowanie ze środków gminnych w proporcjach 3:1. W tym roku mieszkańcy zakupili 3,5 kursów kamienia wapiennego. Skutkowało to dofinansowaniem 10,5 dodatkowych kursów kamienia wapiennego. Zakup materiału przez osoby prywatne pozwolił na wyremontowanie nawierzchni odcinków dróg w m. Nowy Dwór i Wielkie Rychnowo.

W 20 sołectwach wykonano prace równiarką polegającą na ukształtowaniu odpowiednich profili dróg. Łączny czas pracy równiarki to 364 godziny.

W 2019 roku przeprowadzone zostały remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych dróg gminnych na terenie miasta i gminy Kowalewo Pomorskie. Prace wykonała firma ROADBUD GP Sp. z o.o. z Sokołowa k. Golubia-Dobrzynia. Łączny koszt powyższych robót wyniósł 40 234,28 zł. W dniu 29 czerwca 2016 r. Rada Miejska w Kowalewie Pomorskim podjęła uchwałę nr XV/126/16 w sprawie powierzenia Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Kowalewie Pomorskim obowiązkowego zadania własnego gminy polegającego na zimowym utrzymaniu dróg gminnych na terenie miasta oraz chodników położonych na terenie gminy Kowalewo Pomorskie. Zgodnie z ww. uchwałą, w dniu 18.11.2016 r. zawarta została umowa wykonawcza na sezon zimowy 2016/2017, zaś na kolejne sezony zimowe w tym 2019/2020 zostały podpisane aneksy do umowy określające szczegółowe zasady realizacji powierzonego zadania.

W związku z tym, od sezonu zimowego 2016/2017 usługi w zakresie zimowego utrzymania na terenie miasta świadczył: ZGKiM Sp. z o.o. w Kowalewie Pomorskim, który odśnieżał, zgarniał błoto pośniegowe i posypywał piaskiem miejskie chodniki z uwzględnieniem usuwania śniegu i zwalczania gołoledzi na wszystkich dojazdach do oznakowanych przejść dla pieszych. ZGKiM gromadził środki uszorstniające z przeznaczeniem do zwalczania gołoledzi i przy użyciu sprzętu mechanicznego dokonywał odśnieżania i posypywania jezdni ulic mieszanką piasku i soli, a ponadto w uzgodnieniu z sołtysami odśnieżał ciągi pieszo-jezdne położone na terenie gminy Kowalewo Pomorskie.

Ponadto w wyniku rozstrzygnięcia zapytania ofertowego na odśnieżanie dróg gminnych w sezonie zimowym 2019/2020 na terenie sołectw zostały wybrane następujące firmy :

- w sołectwach: Pluskowęsy, Kiełpiny, Napole, Piątkowo; Zapluskowęsy, Kowalewo Pom., Frydrychowo -Gminna Spółka Wodna z Kowalewa Pom.,
- w sołectwach: Szychowo, Mariany, Elzanowo; Mlewo, Mlewiec; Srebrniki, Sierakowo - PHU OLI Aleksandra Zielińska z Wielkiego Rychnowa,
- w sołectwach: Pruska Łąka, Wielka Łąka, Lipienica, Chełmonie, Chełmoniec, Bielsk-Zakład Usług Wodnych sp. z o.o. Ostrowite,
- w sołectwach: Wielkie Rychnowo, Borówno, Nowy Dwór - Ochotnicza Straż Pożarna Wielkie Rychnowo,

Łączne koszty zimowego utrzymania dróg na terenie miasta i gminy oraz chodników na terenie miasta i gminy Kowalewo Pomorskie w sezonie 2018/2019 wyniosły 20.170,77 zł brutto.

W 2019 r. sołectwa, w ramach posiadanych środków przeprowadziły drobne remonty wiat przystankowych.

W dalszym ciągu prowadzona była współpraca z zarządcami dróg w zakresie poprawy bezpieczeństwa oraz stanu technicznego drogi krajowej, dróg wojewódzkich i powiatowych. Poszczególni zarządcy w ramach swoich kompetencji dokonywali bieżących remontów jezdni i poboczy dróg, uzupełniali oznakowanie, utrzymywali rowy oraz zieleń przydrożną.

5.6.4. Oświetlenie dróg i ulic

Awarie oświetlenia drogowego były usuwane na bieżąco przez firmę ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. Rejon Usług Oświetleniowych w Toruniu.

W 2020 r. planowana jest modernizacja oświetlenia na terenie miasta i gminy Kowalewo Pomorskie w ramach ZIT RPO WK-P 2014-2020. W celu realizacji tego zadania, podpisana została umowa najmu majątku oświetleniowego oraz porozumienie z Energa Oświetlenie. W dniu

30.08.2018 r. została podpisana umowa z Urzędem Marszałkowskim o dofinansowanie zadania. Na początku 2020 r. zostanie ogłoszony przetarg na realizację zadania.

5.6.5. Ciepłownictwo

Ustalanie wysokości stawek opłat w zakresie wytwarzania ciepła w lokalnych kotłowniach należy do kompetencji Prezesa Zarządu ZGKiM Sp. z o. o. w Kowalewie Pom.

W 2019 r. nie były zmieniane ceny sprzedaży energii cieplnej oraz wysokość zaliczek od mieszkańców.

Rozliczenie zaliczek od mieszkańców poszczególnych budynków w okresie od 1 maja 2019 r. do 30 kwietnia 2020 r. nastąpi w II kwartale 2020 r. po zakończeniu sezonu grzewczego, na podstawie wielkości pobranej energii i obowiązujących w tym okresie cen.

5.6.6. Wodociągi i kanalizacja

Gminny majątek wodno – kanalizacyjny znajduje się w eksploatacji Zakładu Usług Wodnych Spółka z o. o. w Ostrowitem.

Zgodnie z nowymi przepisami taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków na terenie miasta i gminy Kowalewo Pomorskie zostały opracowane przez eksploatatora sieci wod - kan Zakład Usług Wodnych Sp. z o.o. Ostrowite, a następnie zaakceptowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Ponadto, uchwałą Nr X/86/19 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 26 września 2019 r. ustalono wysokość dopłat do taryf dla odbiorców usług kanalizacyjnych. W 2019 r. dopłaty do taryf dotyczyły tylko jednej grupy taryfowej, tj. gospodarstw domowych prowadzonych w ramach komunalnych, państwowych, spółdzielczych i prywatnych zasobów mieszkaniowych łącznie z gospodarstwami domowymi rolników indywidualnych, gospodarstw rolnych bez względu na formę organizacyjną.

Z tytułu dopłat do taryf dla odbiorców usług kanalizacyjnych gmina Kowalewo Pomorskie w 2019 r. wydatkowała środki w wysokości ok. 160 tys. zł.

W roku 2019 r. dokonano bieżących napraw i konserwacji sieci wod-kan. na terenie miasta i gminy Kowalewo Pomorskie:

- zakupiono pompę śrubową LG 400c z silnikiem 1,1 kw + przekładnią + wariator do prasy na oczyszczalni ścieków w Kowalewie Pomorskim – za kwotę 7.564,50 zł brutto,
- zmodernizowano przepompownię przy Osiedlu Kochanowskiego w Kowalewie Pomorskim” - 56.580,00 zł brutto,
- dokonano regeneracji reaktora na oczyszczalni ścieków w Kowalewie Pomorskim - 126.690,00 zł brutto.

W ramach RPO WK-P Urzędu Marszałkowskiego zrealizowano: dwa zadania:

- „Modernizacja gospodarki osadowej I etap” obejmujące wyposażenie istniejących dwóch hal suszarni słonecznej w przernucarki nawowe osadów wraz z systemem ich wentylacji na oczyszczalni ścieków w Kowalewie Pomorskim zlokalizowanej na działce o numerze geodezyjnym 293 obręb 04 - 699.870,00 zł brutto,

Fot. hale suszarni słonecznej

- „Modernizacja gospodarki osadowej II etap” obejmująca remont konstrukcji stalowej wraz z instalacją technologiczną centralnej przepompowni ścieków w Kowalewie Pomorskim na działce numer 47/1 obręb 04 – 551.200,00 zł brutto.

Fot. Przepompownia ścieków w Kowalewie Pomorskim

Wypełniając obowiązek wynikający z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm) w ciągu całego roku prowadzone były kontrole pod kątem przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej lub wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych albo w przydomową oczyszczalnię ścieków.

5.6.7. Przekształcenie Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

Gospodarka komunalna jednostki samorządu terytorialnego to zadania własne tej jednostki wykonywane w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Obejmuje ona w szczególności zadania o charakterze użyteczności publicznej, których podstawowym celem jest bieżące oraz nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności polegające na świadczeniu usług powszechnie dostępnych. W interesie gminy i jej mieszkańców jest, aby działalność w tym względzie była jak najtańsza.

Funkcjonująca przy w/wym. spółce rada nadzorcza sprawowała stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności.

Prowadzono okresowe oceny działalności spółki. Podstawą do oceny były uzyskiwane przez Zakład wyniki ekonomiczne. Ocena działalności Spółki za 2019 r. zostanie przeprowadzona w II kwartale 2020 r. po sporządzeniu sprawozdania bilansowego.

5.7. Oświata i wychowanie

W roku szkolnym 2018/2019 na terenie gminy Kowalewo Pomorskie funkcjonowały cztery szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnym i Przedszkole Publiczne w Kowalewie Pomorskim, dla których gmina Kowalewo Pomorskie jest organem prowadzącym. Ponadto, na terenie gminy Kowalewo Pomorskie funkcjonuje Szkoła Podstawowa w Mlewie, której założycielem jest Wiejskie Stowarzyszenie Edukacyjno - Kulturalne „TRIO” w Mlewie, Niepubliczne Przedszkole Entliczek-Pentliczek w Kowalewie Pomorskim oraz Terapeutyczny Punkt Przedszkolny.

Wszystkie szkoły finansowane były w drodze otrzymanej subwencji i budżetu gminy, natomiast Przedszkole Publiczne i oddziały zerowe finansowane były z budżetu gminy i dotacji celowej na dofinansowanie zadań z zakresu wychowania przedszkolnego. W 2019 r. Niepubliczne Przedszkole Entliczek-Pentliczek oraz Szkoła Podstawowa w Mlewie otrzymywały dotację z budżetu gminy, zgodnie z uchwałą nr XIX/169/16 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i szkół prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne na terenie gminy Kowalewo Pomorskie oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania.

W 2019 r. zostały przyznane stypendia za wysokie wyniki w nauce za rok szkolny 2018/2019, zgodnie z § 1 załącznika nr 1 do uchwały nr XI/108/12 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie zasad udzielania stypendiów i nagród gminy Kowalewo Pomorskie (Dz.Urz. Woj. Kuj.-Pom., poz. 1378). Stypendia naukowe przyznane zostały łącznie 67 osobom: 54 uczniom ze szkół podstawowych, 6 uczniom gimnazjum, 6 uczniom szkół ponadgimnazjalnych oraz 1 studentowi na łączną kwotę 39.000,00 zł.

Natomiast w dniach 11, 14 i 15 października 2019 r. w Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim, Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Wielkim Rychnowie, Szkole Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Wielkiej Łące oraz Szkole Podstawowej im. Wojska Polskiego w Pluskowęsach odbył się uroczysty apel z okazji Dnia Edukacji Narodowej połączony ze spotkaniem podsumowującym XXIII edycję „Długofalowego Programu rozwoju oświaty na terenie gminy Kowalewo Pomorskie”, podczas którego wyróżniono nauczycieli oraz uczniów, którzy w roku szkolnym 2018/2019 zajęli czołowe miejsca w konkursach gminnych i wojewódzkich konkursach przedmiotowych. Szczególnymi osiągnięciami wykazało się 35 uczniów oraz 9 nauczycieli. Otrzymali oni dyplomy, jednorazowe nagrody pieniężne

i jednorazowe stypendia na łączną kwotę 16.070,00 zł. Ponadto, 7 nauczycieli oraz 12 uczniów zostało uhonorowanych dyplomami oraz nagrodami rzeczowymi.

Uczniowie placówek oświatowych w roku szkolnym 2018/2019 brali również udział w zawodach sportowych i konkursach przedmiotowych na szczeblu ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym, w których zdobyli liczne osiągnięcia.

Tabela 20: Dane o liczbie uczniów w szkołach i przedszkolu, prowadzonych przez gminę Kowalewo Pomorskie (wg SIO na 30.09. danego roku).

Rok szkolny 2018/2019

Nazwa szkoły/przedszkola	Liczba uczniów/wychowanków*
Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim (z oddziałem gimnazjalnym)	569 uczniów (SP+ oddziały przedszkole) 128 uczniów (Gimnazjum) <u>Łącznie 697 uczniów</u>
Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Pluskowęsach	<u>110 uczniów</u>
Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Wielkim Rychnowie	<u>236 uczniów</u>
Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Wielkiej Łące	<u>136 uczniów</u>
Przedszkole Publiczne w Kowalewie Pomorskim	<u>145 wychowanków</u>
Podsumowanie	1 324 uczniów

Rok szkolny 2019/2020

Nazwa szkoły/przedszkola	Liczba uczniów/wychowanków*
Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim	<u>565 uczniów</u>
Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Pluskowęsach	<u>96 uczniów</u>
Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Wielkim Rychnowie	<u>232 uczniów</u>
Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Wielkiej Łące	<u>133 uczniów</u>
Przedszkole Publiczne w Kowalewie Pomorskim	<u>186 wychowanków</u>
Podsumowanie	1 212 uczniów

* w tym wychowanków w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych

5.7.1. Zajęcia dodatkowe

W 2019 r. szkoły prowadziły szereg zajęć dla uczniów:

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim prowadziła koła: chóru szkolnego, zajęcia teatralne, zajęcia taneczne, Grupa taneczna FAN, harcerstwa, biblijne, Oaza Światło Ruch, misyjne, Szkolne koło Caritas, j. niemieckiego, geograficzne, fizyczne, biologiczne, matematyczne, j. angielskiego, plastyczne, informatyczne, konsultacje z j. polskiego, historyczne programowania, komputerowe, z robotyki, do przygotowania do egzaminów, przygotowujące do konkursów przedmiotowych, biblioteczne, czytelnicze, kulinarne, zdolności manualnych, warsztatowe, zajęcia na basenie

Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Pluskowęsach prowadziła koła: artystyczne, wolontariatu, biblioteczne, klub gier planszowych.

Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Wielkim Rychnowie prowadziła koła: matematyczne, matematyczne dla uczniów zdolnych, przygotowawcze do egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego, przygotowawcze do egzaminu ósmoklasisty z matematyki

Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Wielkiej Łące prowadziła koła: Caritas oraz wokalnno-muzyczne.

W ramach Uczniowskich Klubów Sportowych prowadzone były zajęcia sportowe pozalekcyjne, które miały na celu przygotowanie uczniów do zawodów i rozgrywek sportowych. Członkowie Uczniowskich Klubów Sportowych odnosili zwycięstwa w różnych zawodach. Szerzej o ich osiągnięciach w dziale „Kultura fizyczna i sport”.

Odbywano narady z dyrektorami szkół, podczas których przedstawiano i omawiano najważniejsze zadania, problemy oświaty, zapoznawano z obowiązującymi zmianami przepisów prawa.

5.7.2. Pozyskane środki spoza budżetu gminy oraz doposażenie

Szkoły i placówki oświatowe w roku 2019 pozyskiwały środki spoza budżetu gminy na zakup niezbędnego wyposażenia. W w/w obiektach prowadzone były bieżące remonty, o których mowa w dalszej części sprawozdania.

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim została doposażona w: łóżka, pościel, wyrzynarkę, kosiarkę, ekspres do kawy, naczynia, sztuce, meble do klas 1-3, klimatyzator przenośny. Naprawiono również ksero szkolne.

Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Pluskowęsach została doposażona w: dwa monitory interaktywne w ramach rządowego programu „Aktywna tablica”.

Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Wielkim Rychnowie została doposażona w: pomoce dydaktyczne oraz sprzęt szkolny niezbędny do realizacji programu „Eu-geniusz w naukowym labiryncie”. Ponadto w ramach 0,4% rezerwy oświatowej subwencji ogólnej pozyskano kwotę 24.975,00 zł na wyposażenie w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej przedmiotów przyrodniczych (biologia, geografia, chemia i fizyka).

Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Wielkiej Łące została doposażona w: pomoce dydaktyczne oraz sprzęt szkolny niezbędny do realizacji programu „Eu-geniusz w naukowym labiryncie”. Pozyskała środki na nagrodę w konkursie ekologicznym „EKOWYPADY ZA ELEKTROODPADY” oraz środki z akcji „Kasztanobranie”

Przedszkole Publiczne w Kowalewie Pomorskim pozyskało środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na organizację konkursu ekologicznego, środki na doposażenie oraz realizację zadań dydaktyczno – wychowawczych przez Radę Rodziców, a także środki od sponsorów na zakup nagród oraz organizację konkursów własnych. Uzyskało również wpływy środków w ramach projektu „Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w przedszkolu poprzez organizację zajęć dydaktycznych dla dzieci”

5.7.3. Nagrody dla dyrektorów i nauczycieli

W dniach 11, 14 i 15 października 2019 r. z okazji Dnia Edukacji Narodowej w szkołach odbywały się uroczyste akademie, podczas których wręczano dyrektorom szkół i placówek oświatowych oraz nauczycielom nagrody Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie. Nagrody otrzymali następujący dyrektorzy szkół i placówek oświatowych:

- Renata Faluta - Kaszubowska - dyrektor Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim,
- Renata Kałuża - dyrektor Szkoły Podstawowej im. Wojska Polskiego w Pluskowęsach,
- Julia Szczepańska - dyrektor Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Wielkim Rychnowie,
- Danuta Drożdża - dyrektor Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Wielkiej Łące,
- Joanna Piasecka - dyrektor Przedszkola Publicznego w Kowalewie Pomorskim,

a także niżej wymienieni nauczyciele:

- Dariusz Osmański - nauczyciel Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Wielkim Rychnowie,
- Małgorzata Pęcherska - Żary - nauczyciel Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim,
- Małgorzata Kłos - nauczyciel Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim,
- Marzanna Siergiej - nauczyciel Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim,
- Katarzyna Klugier – nauczyciel Przedszkola Publicznego w Kowalewie Pomorskim,
- Aneta Bejgier - nauczyciel Przedszkola Publicznego w Kowalewie Pomorskim.

5.7.4. Awanse zawodowe nauczycieli

W 2019 r. akty nadania uzyskali następujący nauczyciele z terenu gminy Kowalewo Pomorskie:

- stopień nauczyciela kontraktowego: 1 nauczyciel z Przedszkola Publicznego w Kowalewie Pomorskim, 1 nauczyciel ze Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Wielkim Rychnowie,
- stopień nauczyciela mianowanego – 1 nauczyciel ze Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Wielkiej Łące, 1 nauczyciel ze Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim.
- Stopień nauczyciela dyplomowanego – 1 nauczyciel z Przedszkola Publicznego w Kowalewie Pomorskim, 1 nauczyciel ze Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Wielkiej Łące, 3 nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim.

5.7.5. Działania ekologiczne

W 2019r. wszystkie placówki oświatowe prowadziły działania ekologiczne:

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim przeprowadziła zbiórki: nakrętek oraz makulatury. Ponadto, uczniowie szkoły wzięli udział w konkursie dotyczącym zbiórki elektrośmieci, konkursie „Eko-wypady za elektroodpady”, a także akcji „Sprzątanie Świata” „Zachowaj trzeźwy umysł”.

Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Pluskowężach brała udział w zbiórkach: makulatury, baterii, plastikowych nakrętek oraz elektroodpadów. Uczniowie uczestniczyli w licznych konkursach ekologicznych, m.in.: „Zwierze chronione w Polsce”; „Las skarbem przyrody” Realizowane również były programy „Czyste powietrze wokół nas”, „Bieg po zdrowie”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Czy gwiazdy świecą w dzień”, „Ulubiona pora roku”, „Gdzie żyją zwierzęta z filmów animowanych”.

Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Wielkim Rychnowie uczestniczyła w akcji „Sprzątanie Świata”, Ekobiesiadzie, Dniu Ziemi, obchodach Pierwszego Dnia Wiosny, selektywnej zbiórce odpadów, konkursie „Eko-wypady za elektroodpady”. Ponadto, szkoła organizowała zbiórki: makulatury, baterii, kasztanów, nakrętek plastikowych, VII gminny konkurs pod nazwą „Iskierka Ekologii” oraz propagowała postawy ekologiczne wśród uczniów.

Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Wielkiej Łące zorganizowała wyjazd do szkoły leśnej na Barbarce, wyjazd do ZOO w Płocku, do Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu oraz zbiórkę kasztanów dla zwierząt, w ramach współpracy z Kołem Łowieckim „Knieja”. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Wielkiej Łące brali również udział w akcji „Sprzątanie świata”, konkursie ekologicznym „Eko-wypady za elektroodpady”.

Przedszkole Publiczne w Kowalewie Pomorskim organizowało XIII edycję „Przedszkolnego Konkursu Wiersza Ekologicznego” oraz konkurs „IX Przedszkolny Ekologiczny Konkurs Plastyczny Leśni Ulubieńcy – zwierzęta chronione w Polsce”. Podopieczni Przedszkola Publicznego brali udział w: Ekobiesiadzie; akcji „Sprzątanie Świata” oraz zbiórce nakrętek i zużytych baterii „Zakręcona akcja”. Ponadto, dzieci uczestniczyły w zajęciach o tematyce ekologicznej, odbyły wycieczkę do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz wycieczkę do nadleśnictwa Leśno gdzie odbyły zajęcia z p. Józefem Warzałą.

We wszystkich szkołach oraz w przedszkolu w ciągu całego 2019 r. przeprowadzono szereg uroczystości patriotycznych, rocznicowych, akademii, konkursów, spotkań tematycznych i innych.

** informacje zawarte w pkt Oświata i wychowanie zostały zawarte na podstawie informacji otrzymanych od dyrektorów szkół i placówek oświatowych*

5.7.6. Projekt „EU-geniusz w naukowym labiryncie”

Od września 2019 r. szkoły podstawowe, dla których organem prowadzącym jest gmina Kowalewo Pomorskie kontynuowały zajęcia w ramach projektu „EU-geniusz w naukowym labiryncie, nr RPKP.10.01.02-04-0003/17, współfinansowanego ze środków z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej 10. Innowacyjna edukacja, Działania 10.1 Kształcenie ogólne i zawodowe w ramach ZIT, Poddziałanie 10.1.2 Kształcenie ogólne w ramach ZIT Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Wartość projektu dla gminy Kowalewo Pomorskie wynosi 307 999,90 zł, z czego dofinansowanie to 292 599,91 zł (95% wartości projektu).

Projekt jest realizowany przez Powiat Toruński w partnerstwie z gminą: Chełmża, Czernikowo, Lubicz, Łubianka, Łysomice, Miasto Chełmża, Obrowo, Zławieś Wielka i Kowalewo Pomorskie.

Cel projektu to podniesienie kompetencji kluczowych uczniów ze szkół prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe z terenu powiatu toruńskiego i Gminy Kowalewo Pomorskie oraz wzmocnienie jakości tych szkół poprzez realizację zajęć rozwijających kompetencje kluczowe, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zwiększenie dostępu do usług doradztwa edukacyjno-zawodowego, nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i informatyki metodą projektu, podnoszenie kwalifikacji i kompetencji nauczycieli.

Projekt jest realizowany od 01.03.2018 r. do 30.09.2020 roku.

Zajęcia dodatkowe prowadzone w ramach projektu w poszczególnych szkołach:

1. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim

- zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe z matematyki oraz programowania Scratch;
- zajęcia z robotyki z wykorzystaniem LEGO;
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki, biologii oraz języka angielskiego;

2. Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Wielkim Rychnowie

- zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe z matematyki, programowania Scratch, biologii, geografii oraz języka angielskiego;
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki oraz języka angielskiego.

3. Szkoła Podstawowa w Wielkiej Łące

- zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe z matematyki oraz z programowania „Od kodowania do programowania”;
- wyjazdy edukacyjne do Młyna Wiedzy w Toruniu;
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki oraz języka angielskiego.

4. Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Pluskowężach

- zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe z matematyki, biologii, fizyki oraz języka angielskiego;
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki.

Projekt „EU-geniusz w świecie 3D”

W kwietniu 2019 r. została podpisana umowa o partnerstwie na rzecz realizacji projektu pn. „EU-geniusz w świecie 3D”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej 10. Innowacyjna edukacja, Działania 10.02 Kształcenie ogólne i zawodowe, Poddziałania 10.02.02 Kształcenie ogólne.

Projekt jest realizowany przez Powiat Toruński w partnerstwie z gminą: Chełmża, Czernikowo, Lubicz, Łubianka, Łysomice, Obrowo, Wielka Nieszawka, Kowalewo Pomorskie i Miasto Chełmża.

Cel projektu to zwiększenie kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów ze szkół z terenu powiatu toruńskiego i gminy Kowalewo Pomorskie poprzez zajęcia realizowane metodą eksperymentu, podniesienie kompetencji nauczycieli i doposażenie pracowni w sprzęt do nauczania eksperymentalnego.

Projekt będzie realizowany w terminie od 01.05.2019 r. do 30.06.2023 r. Wartość całego projektu partnerskiego wynosi 4 180 595,00 zł, z czego dofinansowanie wynosi 3 553 505,75 zł (85% wartości projektu). **Wartość projektu dla gminy Kowalewo Pomorskie to 250 631,00 zł, z czego dofinansowanie wynosi 213 036,35 zł (85% wartości projektu).**

Z gminy Kowalewo Pomorskie ze wsparcia skorzystają 4 szkoły: Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kowalewie Pomorskie, Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Wielkim Rychnowie, Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Pluskowęsach, Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Wielkiej Łące.

Główne działania projektu:

- zajęcia dodatkowe dla uczniów rozwijające ich kompetencje kluczowe i uniwersalne z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych,
- zajęcia realizowane metodą eksperymentu z wykorzystaniem drukarek 3D,
- szkolenia dla nauczycieli z zakresu metod nauczania eksperymentalnego, obsługi i wykorzystania drukarek 3D oraz programowania,
- zakup wyposażenia dla szkół niezbędnego do nauczania eksperymentalnego (drukarki 3D z wyposażeniem, komputery, roboty edukacyjne).

5.7.7 Dowóz

Od września 2019 r. obowiązkowym dowozem objętych było 203 uczniów przedszkoli i szkół podstawowych, w tym specjalnych, co stanowi 15,37 % ogólnej liczby uczniów. Dowóz realizowany był głównie otwartymi liniami PKS poprzez wykup imiennych biletów miesięcznych dla uprawnionych uczniów. Z tej formy korzysta 142 uczniów.

Na rok szkolny 2019/2020 zawarto 35 porozumień z rodzicami obejmujących 40 uczniów i 10 opiekunów dzieci które nie ukończyły 7 lat. Rodzice z różnych względów dowożą swoje dzieci we własnym zakresie. Na mocy tych porozumień dokonywany jest zwrot kosztów dowozu uczniów do wysokości ceny ulgowego biletu miesięcznego obowiązującego w przewozach komunikacją publiczną. Gmina ponosiła również koszty z tytułu dowozu uczniów niepełnosprawnych odbywających naukę w klasach integracyjnych Szkoły Podstawowej w Kowalewie Pomorskim i szkołach specjalnych w Toruniu, Golubiu-Dobrzyniu, Wielgiem, Gdańsku i Chełmży. Z uprawnień tych korzysta 22 uczniów o różnym stopniu niepełnosprawności. Zgodnie z wolą rodziców część uczniów korzysta z dowozu zamkniętego realizowanego na bazie Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kowalewie Pomorskim (10 osób). 12 uczniów dowożą rodzice na podstawie zawartych z Gminą umów.

Dowóz uczniów był na bieżąco monitorowany i wszelkie nieprawidłowości natychmiast eliminowane.

We wszystkich szkołach podstawowych funkcjonują świetlice szkolne, z których mogą również korzystać uczniowie dojeżdżający do poszczególnych szkół.

5.7.8. Modernizacje i remonty w obiektach oświatowych

Zadania remontowe jakie wykonano w poszczególnych obiektach oświatowych:

Szkoła Podstawowa w Kowalewie Pomorskim

- malowanie sal lekcyjnych,
- remont korytarza przy szatniach,
- wymiana drzwi wewnętrznych,
- adaptacja pomieszczeń dla pedagoga i wicedyrektora

Szkoła Podstawowa w Wielkiej Łące

- renowacja parkietu w sali lekcyjnej nr 3,
- bieżące remonty i naprawy,

- wymiana żarówek na energooszczędne w sali gimnastycznej,
- wykonanie ściany patrona szkoły,
- wykonanie drzwi przesuwnych w szatni w-f.

Szkoła Podstawowa w Pluskowęsach

- wykonanie parkingu przy szkole,
- wykonanie konserwacji sprzętu na placu zabaw,
- bieżące naprawy

Szkoła Podstawowa w Wielkim Rychnowie

- malowanie podłóg w „starej” części szkoły,
- malowanie lamperii wg potrzeb,
- malowanie drzwi,

5.8. Kultura i sztuka

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w skład, którego wchodzi: Dom Kultury, Biblioteka Miejska wraz z trzema filiami bibliotecznymi: Pluskowęsy, Wielkie Rychnowo i Wielka Łąka jako placówka samorządowa prowadzi działalność kulturalno – rozrywkowo - edukacyjną oraz biblioteczną na terenie miasta i gminy Kowalewo Pomorskie.

W roku 2019 zorganizowano wiele imprez skierowanych do szerokiego grona odbiorców nie tylko z terenu gminy Kowalewo Pomorskie, ale również województwa, a także z terenu całej Polski. M-GOK był głównym koordynatorem, organizatorem lub współorganizatorem większości imprez ujętych w Gminnym Kalendarzu Imprez 2019 o charakterze artystyczno- edukacyjno- rozrywkowo- sportowo-rekreacyjnym. Rok 2019 był rokiem przygotowań do 100. Rocznicy Powrotu Kowalewa Pomorskiego do Rzeczypospolitej Polskiej. Powołany został Komitet Obchodów składający się z przedstawicieli różnych środowisk gminy Kowalewo Pomorskie. Honorowy Patronat nad uroczystościami objęli: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewoda Kujawsko-Pomorski, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty oraz Biskup Toruński. W roku 2019 odbyło się wiele spotkań dotyczących sposobu zorganizowania obchodów tak znamienitego święta.

W roku 2019 M-GOK zorganizował:

- **XXI Festiwal kołęd, pastorałek i Piosenek Świątecznych** (05.01.2019)- do edycji konkursu wpłynęły 97 zgłoszeń. Grand Prix Festiwalu zdobyła Martyna Zielińska reprezentująca Brodnicki Dom Kultury, wyróżnienie Liliana Chwiećko najmłodsza uczestniczka festiwalu reprezentująca Przedszkole Publiczne w Kowalewie Pomorskim, I m-ce w kat. solista powyżej 16 lat Karolina Zielińska.
- **XXVII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy** (13.01.2019), podczas którego zebrano kwotę: **25.193,98 zł** z przeznaczeniem na zakup najnowocześniejszych urządzeń dla oddziałów pediatrycznych. Sztab WOŚP jak co roku utworzony został przy M-GOK z udziałem 20 wolontariuszy ze szkół podstawowych z terenu miasta i gminy, Przedszkola Publicznego, uczestników WTZ, członków Klubu Seniora , Świetlicy Socjoterapeutycznej. Szefem sztabu był Wiktor Kamiński – pracownik M-GOK. Podczas finału WOŚP zorganizowano koncert z udziałem dzieci i młodzieży ze szkół z terenu miasta i gminy Kowalewo Pomorskie oraz pokazy strażackie z udziałem strażaków jednostek gminnych

OSP. Na zakończenie XXVII Finału odpalono w postaci pokazu pirotechnicznego „Światelko do nieba”.

- **Karnawałowy Bal Czytelnika** (14.01.2019) – organizowany corocznie dla najaktywniejszych młodych czytelników przez Bibliotekę Miejską. Nagrodzono najlepszych czytelników oraz piękne karnawałowe przebrania. Na balu wystąpił Teatr Vaśka z Torunia z przedstawieniem „Bal na trawie”.
- **Spotkanie z polarnikami** (16.01.2019) - dla dzieci i młodzieży połączone z prezentacją sprzętu, psów do zaprzęgu sań i opowiadania o wyprawach na biegun północny.
- **Koncert walentynkowy** (16.02.2019 z udziałem artystów sceny poznańskiej.
- **Gminny Dzień Kobiet** (10.03.2019) - z udziałem kabaretu „Czesuaf ” z Poznania. Na kabaret zaproszono Panie z terenu naszego miasta i gminy reprezentujące organizacje i instytucje.

Fot. Gminny Dzień Kobiet 2019

- **Konkurs Wielkanocny i konkurs plastyczny „Oznaki wiosny w literaturze dziecięcej”**(14.04.2019) - do konkursu przekazano 225 prac, w tym: palmy wielkanocne, pisanki, prace plastyczne oraz 7 ciast wielkanocnych. Po rozdaniu nagród wszyscy obecni zaproszeni zostali do wspólnej degustacji potraw.
- **Koncert z okazji Uchwalenia Konstytucji 3 Maja „ Nim wstanie dzień”** (03.05.2019) - koncert z udziałem artystki Agaty Rożankowskiej.
- **XXV Gminny Konkurs Historyczny „Kowalewo Pomorskie Świadkiem Stuletniej Historii”**– (08.05.2019) - cel konkursów organizowanych od wielu lat pozostaje niezmienny- promocja czytelnictwa oraz kształtowanie szacunku do historii polski i regionu; do „małej ojczyzny”.
- **Tydzień bibliotek 2019** (08- 15.05.2019r.) - w ramach tygodnia bibliotek zaproszono na spotkanie autorskie z Panem Dariuszem Rozwadowskim, który zaprezentował swoje książki: „Marksizm kulturowy.” „50 lat walki z cywilizacją Zachodu”, „Bohaterowie Upodleni”.

- **XXV Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej** (18.05.2019r.) do udziału w festiwalu zgłosiło się 54 młodych wykonawców. Celem festiwalu jest dokonanie przeglądu aktualnego stanu kultury dzieci i młodzieży, prezentacja i popularyzacja dorobku artystycznego środowisk dziecięcych i młodzieżowych , promocja działalności nauczycieli zajmujących się formami wokalnymi oraz prezentacja artystycznego regionu kujawsko-pomorskiego. Kowalewianki Liliana Chwiećko i Karolina Kołodziej zdobyły wyróżnienia. Grand Prix otrzymała Klaudia Dudulska reprezentująca Miejskie Centrum Kultury w Nowym Mieście Lubawskim
- **XXV Sportowe Spotkania Osób Niepełnosprawnych „Bądźmy razem”** (08.06.2019 r.) - impreza corocznie organizowana wspólnie z MGOPS, WTZ, Urzędem Miejskim i Kujawsko-Pomorskim Zrzeszeniem LKS w Toruniu. W zmaganiach sportowych udział wzięło 355 osób, w tym 190 zawodników z 21 instytucji. Impreza odbyła się na terenie Centrum Rekreacji i Sportu w Kowalewie Pomorskim.
- **Koncert duetu akordeonowego z Ukrainy**(29.06.2019) - obiletowany dla wszystkich mieszkańców.
- **XXVI Międzynarodowy Turniej Szachowy** (10-16.07.2019) - organizowany corocznie. M-GOK przygotował dla szachistów wyjazd do Torunia, Golubia-Dobrzyńa oraz wspólnie imprezy sportowe.
- **Festyn wakacyjny**(15.08.2019)-koncert zespołu S.O.S. ABBA Cover Show zakończony plenerową zabawą taneczną przy zespole muzycznym „Feniks”.
- **Festyn Parafialno - Miejski Św. Anny** (28.07.2019) - zorganizowany przy współdziałaniu Parafii p.w. Św. Mikołaja w Kowalewie Pomorskim. Coroczny festyn miał na celu uczczenie patronki naszej parafii oraz spędzenie wolnego czasu w gronie rodzinnym. W programie artystycznym zaprezentowali się: kabaret Seniora „Kowalewiacy”. Swoje prace plastyczne zaprezentowało Stowarzyszenie Artystów amatorów ARS. M-GOK przygotował konkursy rodzinne z nagrodami. Punktem kulminacyjnym był występ zespołu KLENCZON PROJEKT, który zaprezentował twórczość Krzysztofa Klenczona i „Czerwonych Gitar”. Wszystkie Panie o imieniu Anna otrzymały upominki z rąk ks. Kanonika Piotra Igielskiego i p. Jacka Żurawskiego Burmistrza Miasta. Do zabawy przygrywał zespół „Signum”. Na zakończenie festynu odśpiewano wspólnie Apel Jasnogórski.

Fot. Festyn Parafialno - Miejski Św. Anny

- **Dożynki Gminno-Parafialne** (24.08.2019r.) - zorganizowane w Wielkim Rychnowie wspólnie z Urzędem Miejskim, Radami Sołeckimi, szkołami, stowarzyszeniami, MGOPS, ZGKiM, Parafią Kowalewo Pomorskie. Gospodarzami dożynek były sołectwa: Wielkie Rychnowo, Borówno i Nowy Dwór. Koła Gospodyń z terenu miasta i gminy zaprezentowały 13 stoisk ze smakołykami oraz rękodziełem artystycznym. Odbił się również jak corocznie konkurs wieńców i ozdób dożynkowych: w kat. wieniec: I m-ce zdobyło sołectwo Piątkowo, w kat. ozdoba I m-ce przypadło sołectwu Bielsk wyłoniono także wieniec publiczności i tu I m-ce zdobyło sołectwo Piątkowo. W 2019 roku zorganizowano także konkurs na witacza dożynkowego, ex aequo I m-ca zdobyły sołectwa Sierakowo i Wielka Łąka. W części artystycznej uczniowie Szkoły Podstawowej w Wielkim Rychnowie, zespół wokalny „Polskie Kwiaty” z Chełmży, zespół ludowy „Harmonia „ z Przysieka, Mirosław Deredas-interpretator Elvisa Presleya, Karolina Zielińska z Kowalewa Pomorskiego. Gwiazdą wieczoru był zespół „Eratox”. Na zakończenie odbyła się zabawa plenerowa przy zespole muzycznym „Kapela Prezesi”.

Fot. Dożynki Gminno – Parafialne

- **Narodowe Czytanie** (06.09.2019) - impreza pod Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej, mająca na celu przybliżenie polskiej kultury poprzez wspólne czytanie dzieł wybitnych polskich pisarzy. W roku 2019 lekturą wspólnego czytania były nowele "Dobra Pani," - Elizy Orzeszkowej, „Dym”- Marii Konopnickiej, „Katarzynka” - Bolesława Prusa, „Mój ojciec wstępuje do strażaków” (ze zbioru „Sanatorium pod Klepsydrą” „Brunona Schulza, „Orka” Władysława Stanisława Reymonta, „Rozdziobią nas kruki, wrony...”Stefana Żeromskiego, „sachem” - Henryka Sienkiewicza oraz „Sawa” (z cyklu „Pamiętki Soplisy”- Henryka Rzewuskiego.
- **Ekobiesiada 2019** (15.09.2019)- zorganizowana po raz piętnasty, dofinansowana przez WFOŚ i GW w Toruniu. Impreza corocznie odbywa się w ramach kampanii „Sprzątanie

Świata - Polska”. Do konkursów ekobiesiady zgłosiło się 91 uczestników z terenu miasta i gminy. W roku 2019 wybrani zostali SUPER SZELOWIE KUCHNI KOWALEWA POMORSKIEGO, zostały nimi po raz kolejny : Dominika Chruściel, Alicja Fordońska, Amelia Sołtyszewska (SP Kowalewo Pomorskie)

- **Przekazanie ziemi katyńskiej i smoleńskiej** - 2 października w Kowalewie Pomorskim przy Pomniku Smoleńskim i w Miejsko- Gminnym Ośrodku Kultury odbyła się uroczystość przekazania ziemi katyńskiej i smoleńskiej przez uczestników Rajdu Katyńskiego Burmistrzowi Miasta Kowalewo Pomorskie Jackowi Żurawskiemu i Przewodniczącemu Komitetu Upamiętniającego Tragedię Smoleńską Michałowi Leszczyc- Grabiance.

Fot. Przekazanie ziemi katyńskiej i smoleńskiej

- **NOC BIBLIOTEK (04.10.2019)** - dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych. W trakcie bibliotecznej nocy można było zwiedzić wszystkie zakamarki biblioteki, odbyło się wspólne czytanie, oglądanie filmu, gry, zagadki. Można było obejrzeć wystawę starych książek a także zakupić książki na kiermaszu książek używanych za przysłowiową złotówkę.
- **BEZPIECZNI W MIEŚCIE (06.10.2019)** - impreza zorganizowana w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2015-2023. W programie imprezy znalazły się: pokazy technik samoobrony w sytuacjach napadu, konkursy wiedzy, gry i zabawy o tematyce bezpieczeństwa, spektakl w wykonaniu wychowanków Świetlicy Socjoterapeutycznej o tematyce profilaktyki uzależnień.
- **XIX Dzień Papieski” (13.10.2019)** pod hasłem ”Wstańcie, chodźmy” - zorganizowano koncert z udziałem Chóru 730-lecia oraz gościnnie Karoliny Zielińskiej i Marka Piątkowskiego. Koncert odbył się w Kościele Parafialnym w Kowalewie Pomorskim.
- **XXVII Diecezjalny Festiwal Pieśni i Piosenki Religijnej (19.10.2019)** - festiwalowe motto brzmiało: „Promieniowanie ojcostwa”. Na scenie zaprezentowało się 66 wykonawców :solistów oraz zespoły wokalne, wokально-instrumentalne i schole. Młodzi artyści z Kowalewa Pomorskiego, którzy zostali wyróżnieni to: Liliana Chwiećko, Wiktoria Pacholec, Karolina Dybka, Lena Brzezińska. W kategorii solista powyżej 16 lat Karolina Zielińska zdobyła I miejsce . III m-ce w kat. zespołów otrzymał Zespół Wokalny PSM w Kowalewie Pomorskim. Grand Prix Festiwalu zdobyła Klaudia Dudulska z Miejskiego Centrum Kultury w Nowym Mieście Lubawskim.

- **Obchody 101 rocznicy Odzyskania Niepodległości (11.11.2019)** - uroczystości 101. Rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości rozpoczęto uroczystą mszą św. w Kościele Parafialnym, po mszy św. złożono kwiaty pod Pomnikiem Ku Czci Poległych w Parku 730-lecia oraz pod Pomnikiem Upamiętniającym Tragedię Smoleńską. Po uroczystościach w sali M-GOK odbył się koncert z udziałem śpiewającej Rodziny Kaczmarków.

Fot. Obchody 101 rocznicy Odzyskania Niepodległości

- **„Dzień Pluszowego Misia”**(24.11.2019) – impreza wspólnie zorganizowana z biblioteką dla dzieci z terenu miasta i gminy z okazji „Międzynarodowego Dnia Pluszowego Misia” w sali widowiskowej M-GOK. W trakcie imprezy zaprezentowano prace plastyczne z konkursu „Wyjątkowy miś”, na który wpłynęło 146 prac. Dzieci obejrzały również spektakl teatralny „Misiowa draka o znakach” Teatru Waśka z Torunia.
- **„Mikołajki dla dzieci”** (06.12.2019) - Mikołaj wraz z Panią Mikołajową i Elfami przemierzał ulicami miasta rozdając słodycze. O godz. 17.00 w sali M-GOK odbyło się przedstawienie teatralne dla dzieci.
- **„Wieczór świąteczny”**(15.12.2019) - Wieczór rozpoczął się koncertem kolęd w wykonaniu Chóru 730-lecia pod kierunkiem p. Justyny Narewskiej studentki Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Gościnnie wystąpił duet akordeonowy z Ukrainy-bracia Volodymir i Ivan Haydyczuk absolwenci Akademii Muzycznej im. Piotra Czajkowskiego w Kijowie. Kulminacją wieczoru świątecznego było wręczenie nagród zwycięzcom konkursów bożonarodzeniowych na najpiękniejszą szopkę i bombkę świąteczną oraz świąteczne wypieki. Przekazane na konkurs prace zaprezentowane zostały na wystawie pokonkursowej.
- **Wigilia dla samotnych** - (24.12.2019) W tym radosnym dniu, jakim jest Wigilia nikt nie powinien być sam. Dlatego też, już od 31 lat Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim wraz z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury organizują spotkanie wigilijne dla osób samotnych, starszych i bezdomnych. W 2019 roku przygotowaliśmy wieczerę dla 49 osób.

Fot. Wigilia dla samotnych 2019 r.

- **Powitanie Nowego Roku (31.12.2019)** - Nowy Rok przywitany został fajerwerkami i symboliczną lampką szampana przez licznie zgromadzoną społeczność na Placu 700-lecia. Dom Kultury współpracuje z wszystkimi organizacjami działającymi na terenie całej gminy, organizując lub współorganizując większość imprez i spotkań M-GOK udziela wsparcia nie tylko merytorycznego, ale również wspiera działalność poszczególnych organizacji np. pomoc w napisaniu wniosku o dotację finansową. W M-GOK wykonywane są płatne usługi: kserograficzne, fax, laminowanie, wydruk plakatów i napisów papierowych na ploterze oraz wynajem pomieszczeń.

Przy M-GOK działa: wielopokoleniowy 4-głosowy Chór 730-lecia, zespół śpiewaczy Klubu Seniora. Prowadzone są zajęcia w sekcjach: „Klub Młodego Plastyka”, koło szachowe, koło wokalne rzeźbiarskie. Od wielu lat działa także Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Koło Kobiet Kreatywnych, Koło Gospodyń Wiejskich, Klub AA „Czas”, Stowarzyszenie Artystów Amatorów ARS.

Od 1994 roku prowadzone jest wydawnictwo miesięcznika „Goniec Kowalewski”. Przy M-GOK działa również Gminne Centrum Informacji i Punkt Informacji Turystycznej. Udostępnione stanowiska komputerowe umożliwiają zorientowanie się poprzez Internet o możliwościach zatrudnienia dla osób bezrobotnych. Dla osób odwiedzających nasze miasto i gminę przygotowane są foldery, pocztówki Kowalewa Pomorskiego oraz udzielana jest informacja na temat historii miasta.

W M-GOK działa punkt nieodpłatnej pomocy prawnej.

M-GOK w roku 2019 (wliczając wszystkie spotkania, zebrania i imprezy + biblioteka) odwiedziło 35.098 osób.

W roku 2019 Biblioteka Miejska, filia biblioteczna w Wielkim Rychnowie oraz mobilne filie biblioteczne w Wielkiej Łące i Pluskowęsach prowadziły działalność czytelniczą, popularyzację książek i czasopism oraz działalność informacyjno-bibliograficzną. Biblioteki organizowały

konkursy, lekcje biblioteczne, głośne czytanie książek, kiermasze książek, włączenie w akcje: Narodowe czytanie, Światowy Dzień Pluszowego Misia, spotkania autorskie.

W Miejskiej Bibliotece w Kowalewie Pomorskim i filii bibliotecznej w Wielkim Rychnowie stan księgozbioru w roku 2019 wyniósł 23.816 vol. Biblioteki ogółem odwiedziło 5.768 czytelników.

W roku 2019 udostępniono czytelnikom 13.725 vol., w tym wypożyczono na zewnątrz 13.725 vol. Ogółem zakupiono 643 vol. na kwotę 14.553,43 zł, w tym z Dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie 189 vol. na kwotę 4.361,00 zł. Wśród zakupionych książek znajdują się nowości wydawnicze z literatury popularno-naukowej, literatury pięknej oraz literaturę dla dzieci i młodzieży.

Zaprenumerowano 1 tytuł czasopism (CGD) na kwotę 104,00 zł

W 2019 roku M-GOK pozyskał dodatkowe środki finansowe na organizację imprez:

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu- 2346,13 zł (zakup nagród dla zwycięzców „Ekobiesiady 2019”)

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie - (zakup nowości wydawniczych dla bibliotek i sprzętu nagłośnieniowego)

- od sponsorów prywatnych (na zakup nagród, upominków i słodyczy na konkursy) –11750,00 zł

Z wynajmu pomieszczeń w M-GOK uzyskano kwotę :19885,00 zł

Z prac remontowych i zakupów w roku 2019 wykonano i zakupiono:

- zakup i montaż głośników aktywnych na zewnątrz budynku - 9090,00 zł

- ułożenie kostki brukowej na placu za budynkiem M-GOK - 27795,00 zł

- malowanie pomieszczeń, montaż ścianki działowej w M-GOK - 10884,73 zł

- zakup i montaż hydrantu zewnętrznego - 13284,00 zł

M-GOK w Kowalewie Pomorskim z planowanych środków finansowych w roku 2019

1.127.917,91 PLN wydatkował biorąc pod uwagę organizację wszystkich imprez, spotkań, uroczystości i kosztów związanych z utrzymaniem budynku oraz wynagrodzeń pracowników kwotę **1.109.007,64 PLN, tj. 98,32 %.**

5.9. Kultura fizyczna i sport

W zakresie kultury fizycznej i sportu działalność na terenie miasta i gminy prowadziły: Ludowy Klub Sportowy „Promień”, Uczniowskie Kluby Sportowe „OLIMPIJCZYK, „ORLIK” i „SOKÓŁ”, Akademia Piłkarska „Młode Lwy”, szkoły podstawowe, Gminny Organizator Sportu i Urząd Miejski.

W roku 2019 imprezy sportowo – rekreacyjne były realizowane zgodnie z kalendarzem imprez. Już po raz siódmy, 23 marca 2019 roku w hali Szkoły Podstawowej w Kowalewie Pomorskim odbyły się Gminne Zawody Sprawnościowe Klas I-III. Impreza ta ma charakter sportowy oraz integracyjny. Szkoły Podstawowe wystawiały reprezentację klas I-III składającą się z 12 osób. Szkołę Podstawową w Kowalewie Pomorskim reprezentowały trzy zespoły: „Mali Giganci”, „Błyskawice” oraz „Dzikie Koty”. Szkołę Podstawową w Wielkim Rychnowie reprezentowały „Pioruny”, Szkołę Podstawową w Pluskowęsach „Słoneczna Drużyna” a Szkołę Podstawową w Wielkiej Łące „Wielkołaki”. Młodzi zawodnicy po ceremonii otwarcia i występie tanecznym grupy „FAN” przystąpili do rozgrzewki, a następnie do rywalizacji sportowej. Zmagania sportowe były tak zacięte, że do wyłonienia zespołu, który zajmie III miejsce konieczna była dogrywka pomiędzy trzema drużynami.

Wyniki rywalizacji:

- 1 miejsce – „Wielkołaki” – SP Wielka Łąka
- 2 miejsce – „Dzikie Koty” – SP Kowalewo Pom.
- 3 miejsce – „Mali Giganci” – SP Kowalewo Pom.
- 4 miejsce – „Błyskawice” – SP Kowalewo Pom.
- 5 miejsce – „Pioruny” – SP Wielkie Rychnowo
- 6 miejsce – „Słoneczna Drużyna” – SP Pluskowęsy

18 maja 2019 r. odbył się XIX Ogólnopolski Bieg Uliczny. Organizatorem biegu było Stowarzyszenie zwykłe „Blżej szkoły” działające przy Zespole Szkół w Kowalewie Pomorskim. W imprezie biegowej brały udział dzieci i młodzież ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W ramach Biegu Ulicznego rozegrano 14 biegów na różnych dystansach, w różnych kategoriach wiekowych. Biegły dzieci w rocznikach od 2014 i młodsi do roczniaka 2003, ogółem 450 osób. Bieg na 5 km – kategoria open od 16 roku życia i bieg główny na dystansie 10 km z podziałem na kategorie wiekowe od 16 roku życia do 70 lat i więcej – łącznie 358 osób. Łącznie w biegach wystartowało 808 zawodników. Rywalizacja sportowa połączona była z festynem, na którym odbywały się występy, pokazy. Zaproszony animator umiał czas najmłodszym uczestnikom imprezy.

Fot. XIX Ogólnopolski Bieg Uliczny

02 czerwca 2019 r. po raz jedenasty UKS „Sokół” Wielkie Rychnowo był organizatorem Mistrzostw Województwa Kujawsko – Pomorskiego o Puchar Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie w ramach kolarskiej ligi UKS. W czterech kategoriach wiekowych na starcie stanęło 93 zawodników, którzy ścigali się na 7,2 km rundzie wiodącej po drogach sołectw Wielka Łąka i Pruska Łąka.

W dniu 3 czerwca 2019 r. ustanowionym przez Organizację Narodów Zjednoczonych „Światowym Dniem Roweru” 208 miłośników „dwóch kółek” wzięło udział w IX Tour de Kowalewo Pomorskie. Organizatorami Rajdu byli: UKS „Sokół” Wielkie Rychnowo wraz z Urzędem Miejskim w Kowalewie Pomorskim. Ponad dwukilometrowy peleton rowerzystów wyposażony w pakiety startowe wyruszył spod Świątlicy w Srebrnikach, następnie trasa wiodła przez Mariany- Wielkie Rychnowo- Borówno- Wielką Łąkę – Pruską Łąkę – Szewę - Chełmonie – Bielsk z metą na Centrum Rekreacji i Sportu w Kowalewie Pomorskim.

Fot. IX Tour de Kowalewo Pomorskie

Prowadzący peloton Marian Krych - Prezes UKS „Sokół” Wielkie Rychnowo na bieżąco informował o trudnościach na trasie, ciekawych miejscach oraz zachęcał mijanych pieszych do oklaskiwania rowerzystów. Na półmetku, na uczestników Rajdu czekał słodki poczęstunek i zimne napoje o które zadbało Sołectwo Pruska Łąka, wraz z Przewodniczącym Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim p. Jerzym Orłowskim na czele. Pomimo wymarzonej tego dnia pogody, rajdowi towarzyszyła dramaturgia kolarska: były kraksy, defekty ogumienia, a także błędna ocena swych możliwości rowerowych. Jednak wszystko zniwelowała doskonała atmosfera, uśmiechy i wzajemna życzliwość uczestników. Na mecie Rajdu każdy uczestnik otrzymał z rąk Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie i radnych okolicznościowy medal. Nagrodę w wysokości 1500,00 zł dla najliczniej reprezentowanego Sołectwa oraz Puchar wywalczyło Sołectwo Chełmonie. Drugie miejsce zajęło Sołectwo Piątkowo, a trzecie Sołectwo Nowy Dwór, które w nagrodę otrzymały darmowe wejściówki na Pływalnię w Kowalewie Pomorskim. W dniach 6 – 8 grudnia 2019 r. w Uniejowie koło Łodzi odbyło się podsumowanie i ogłoszenie wyników konkursu „Upowszechnianie aktywności fizycznej poprzez wyróżnienie najlepszych projektów realizowanych w środowisku wiejskim”. Spośród 44 projektów do finału zakwalifikowano 16 z całego kraju. UKS „Sokół” Wielkie Rychnowo i Urząd Miejski w Kowalewie Pomorskim do konkursu zgłosił IX Tour de Kowalewo Pomorskie – Światowy Dzień Roweru. Komisja Konkursowa przy Krajowym Zrzeszeniu LZS sklasyfikowała nasz projekt na V miejscu.

W dniu 8 czerwca 2019 r. na terenie Centrum Rekreacji i Sportu w Kowalewie Pomorskim odbyły się XXV Sportowe Spotkania Osób Niepełnosprawnych pod hasłem „Bądźmy Razem”. Na zmagania sportowe przybyło łącznie 355 osoby, w tym 190 zawodników z 21 instytucji. W rywalizacji sportowej brały udział osoby niepełnosprawne reprezentujące WTZ, DPS, GOPS, ŚDS, stowarzyszenia, szkoły podstawowe oraz świetlice z różnych miejscowości między innymi: Kętrzyna, Gruty, Torunia, Wąbrzeźna, Mgoszcza, Dąbrowski Królewskiej, Unisławia, Wąbrzeźna, Pigży, Torunia, Golubia-Dobrzynia, Chełmna, Gruty, Nowego Miasta Lubawskiego, Kruszewy, Aleksandrowa Kujawskiego, Wielgiego, Łysomic, Łasina i Kowalewa Pomorskiego. W ramach Sportowych Spotkań Osób Niepełnosprawnych „Bądźmy Razem” zawodnicy startowali w 4 konkurencjach indywidualnych, tj. celne hula-hopy, rzut piłką do kosza, strzał na bramkę, wahadło. Wymienione konkurencje zaplanowane zostały w dwóch kategoriach wiekowych (do 15 roku życia oraz powyżej 15 roku). Ponadto przeprowadzono 5 konkurencji drużynowych: toczenie opon, chusta, przeciąganie liny, puzzle XXL i pletwonurek, a także odbył się konkurs plastyczny.

Fot. XXV Sportowe Spotkania Osób Niepełnosprawnych

W dniach 10-16 lipca 2019 roku w Miejsko –Gminnym Ośrodku Kultury w Kowalewie Pomorskim pod patronatem Burmistrza Miasta Jacka Żurawskiego rozegrany został XXVI Międzynarodowy Turniej Szachowy w Kowalewie Pomorskim. W głównych grupach turniejowych udział wzięło 138 uczestników, ponadto w turnieju błyskawicznym wystartowało 54 szachistów. Razem z opiekunami, trenerami i rodzicami przez ten tydzień w naszym mieście przebywało prawie trzysta osób. Liczby te sprawiają, że kowalewska impreza szachowa wciąż znajduje się wśród największych i najlepszych turniejów w kraju. Udział w naszym turnieju wzięli przedstawiciele klubów m.in. z Warszawy, Lublina, Szczecina, Białegostoku, Gdańska, Gdyni oraz z Ukrainy i Anglii. Najciekawsze zmagania szachowe miały miejsce w głównej grupie turniejowej. Po kilku latach przerwy w naszym turnieju ponownie wzięli udział szachiści z tytułem mistrza międzynarodowego. Sędzią głównym turnieju była Anna Mrozińska – sędzia klasy międzynarodowej, Marek Kubicki i Wiesław Libura. Młodszy uczestnicy mogli rywalizować w trzech grupach wiekowych: do 8, 10 i 13 lat, w których łącznie brało udział 71 zawodników.

Fot.. XXVI Międzynarodowy Turniej Szachowy w Kowalewie Pomorskim

W dniu 22 września 2019 r. odbyły się XXIII Gminne Zawody Strzeleckie w Kiełpinach. W zawodach wzięło udział 29 drużyn reprezentujących sołectwa, samorządy osiedlowe, zakłady pracy i instytucje z terenu miasta i gminy. W konkurencji drużynowej zwycięzcą turnieju została po raz kolejny drużyna Koła Łowieckiego „Grzywacz”, II miejsce zdobyło sołectwo Sierakowo oraz III miejsce drużyna reprezentująca Firmę Handlowo Usługową Donaty Midury.

5.9.1. Ludowy Klub Sportowy „Promień”

W strukturach klubu funkcjonowały sekcje: piłki nożnej i szachowa.

W 2019 roku w sekcji piłki nożnej LKS Promień Kowalewo Pomorskie występowały 3 drużyny – seniorzy, juniorzy starsi/młodszy i trampkarze/młodzicy.

Drużynę seniorów trenował Bartosz Jagielski. Na wiosnę zespół osiągał bardzo dobre wyniki. Odnosił 8 zwycięstw, przegrał 4 spotkania, a 3 zremisował, co pozwoliło zdobyć 27 punktów. Ostatecznie sezon 2018-2019 drużyna seniorów zakończyła na 7 miejscu, zgromadziła 40 punktów, 11 meczów wygrała, 7 zremisowała i 10 przegrała. Na jesieni niestety zespół grał dużo słabiej. Powodem było odejście kilku podstawowych zawodników oraz przebudowa drużyny. Rundę jesienną sezonu 2019-2020 seniorzy Promienia ukończyli na 16 miejscu, zgromadzili 5 punktów, 1 mecz wygrali, 2 zremisowali i 12 przegrali.

Drużynę juniorów trenował Dariusz Rozwadowski. Na wiosnę był to zespół juniorów starszych, na jesieni juniorów młodszych. W rozgrywkach wiosennych juniorzy starsi, w których występowali zawodnicy urodzeni w latach 2000, 2001, 2002 i 2003, zajęli 2 miejsce w II toruńskiej lidze okręgowej. Odniesli 5 zwycięstw, 1 mecz zremisowali i 2 przegrali. Zgromadzili łącznie 16 punktów. W drużynie występowało 22 zawodników, 6 po zakończeniu sezonu zasiliło zespół seniorów.

Na jesieni drużyna juniorów młodszych, w której występowali zawodnicy urodzeni w latach 2003, 2004, 2005 i 2006, zajęła 4 miejsce w III toruńskiej lidze okręgowej. Juniorzy wygrali 3 mecze, 2 zremisowali i 3 przegrali. Zgromadzili łącznie 10 punktów. W drużynie występowało dużo młodszych zawodników, będących jeszcze w wieku trampkarza. Zespół liczył 18 zawodników, 2 z nich zadebiutowało w drużynie seniorów.

Na wiosnę trzecią młodzieżową drużyną Promienia był zespół trampkarzy trenowany przez Dawida Marskiego. W rozgrywkach III toruńskiej ligi okręgowej trampkarze, w których występowali zawodnicy urodzeni w latach 2004, 2005 i 2006 zajęli 2 miejsce. Odniesli 4 zwycięstwa, 2 mecze zremisowali i 2 przegrali. Zgromadzili łącznie 14 punktów. W drużynie występowało 20 piłkarzy.

Na jesieni trener Dawid Marski prowadził drużynę młodzików, w której występowali zawodnicy urodzeni w latach 2007 i 2008. W rozgrywkach jesiennych młodzicy grali w IV toruńskiej lidze okręgowej, w której zajęli 3 miejsce, 4 mecze wygrali, 1 zremisowali i ponieśli 5 porażek. Zgromadzili 13 punktów. Zespół liczył 17 zawodników.

Sekcja szachowa – liczy 54 członków w tym aktywnych sportowo jest 24. Trzech szachistów klubu posiada pierwszą kategorię szachową. Treningi z zawodnikami prowadzi p. Benedykt Mroziński. Zawodnicy sekcji szachowej uczestniczyli w 2019 r. w licznych turniejach o randze wojewódzkiej i ogólnopolskiej. Największym sukcesem było zdobycie tytułu Mistrza Województwa Młodzików przez Szymona Parde. Także na turniejach w Gdańsku, Mikoszewie, Karnkowie, w Ostródzie i w Nowym Mieście Lubawskim zawodnicy zajmowali czołowe miejsca podwyższając swoje kategorie szachowe i swoje rankingi. Na szczególne wyróżnienie zasługuje Zuzanna Barańska, która wielokrotnie zajmowała miejsca w pierwszej trójce. Aktywni też byli seniorzy. Jakub Kobus startował w licznych turniejach w Toruniu (m.in. Grand Prix Torunia), gdzie zajmował miejsca w pierwszej piątce, a Sebastian Waszewski wraz ze swoim synem Maksymilianem zajęli dwa pierwsze miejsca w mistrzostwach gminy Lipno.

Sekcja szachowa była współorganizatorem XXVI Międzynarodowego Turnieju Szachowego „Kowalewo 2019”. Wzięło w nim udział 15 naszych zawodników. W silnie obsadzonym turnieju mieli okazję rywalizować z czołówką kraju. Turniej ten jest bardzo ważnym elementem szkoleniowym.

5.9.2. Uczniowskie Kluby Sportowe

Uczniowski Klub Sportowy "ORLIK" z siedzibą przy Szkole Podstawowej w Kowalewie Pomorskim. Głównym celem działalności UKS jest organizowanie poza lekcyjnego sportowego życia, propagowanie zdrowego stylu życia. Dodatkowym aspektem funkcjonowania klubu jest wychowanie dzieci przez sport. Klub zrzesza 74 członków.

W roku 2019 UKS ORLIK pozyskał środki finansowe z: Ministerstwa Sportu (15 000 zł), Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu i Urzędu Powiatowego w Golubiu – Dobrzyniu (2 000 zł) i Urzędu Miejskiego w Kowalewie Pomorskim (22 000 zł), które wsparły działalność. Uczniowski Klub Sportowy „Orlik” uczestniczył w programie „Klub” 2019 ogłoszonym przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Celem głównym programu było: upowszechnianie aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży poprzez planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe szkoły i klubu i gminy, wyrównywanie szans dzieci i młodzieży w dostępie do usystematyzowanej aktywności fizycznej, angażowanie wszystkich uczniów do różnorodnych form aktywności ruchowej, inwestycja w kapitał ludzki w sporcie dzieci i optymalizacja wykorzystania potencjału infrastrukturalnego na terenie gminy uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych na obszarze działania samorządu terytorialnego poza nim, organizowanie uczniom wszystkich klas różnorodnych form współzawodnictwa sportowego, kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych klubu. Aby spełnić powyższe cele trenerzy i instruktorzy UKS „Orlik” prowadzili zajęcia sportowe. W zorganizowanych zajęciach wzięło udział 66 uczestników. Zajęcia odbywały się regularnie od września do końca listopada w trzech sekcjach: piłki ręcznej, piłki nożnej i szachów. Ponadto w okresie wakacyjnym dziewczęta z sekcji piłki ręcznej przygotowywały się do sezonu biorąc udział w treningach organizowanych przez trenerów. Dzieci z sekcji szachowej w lipcu przygotowywały się i wzięły udział w XXVI Międzynarodowym Turnieju Szachowym w Kowalewie Pomorskim oraz brały udział w Turnieju Szachowym w Mikoszewie. Dla sprawdzenia i podwyższenia poziomu sportowego zawodnicy brali udział w różnego rodzaju turniejach o szczeblu regionalnym i ogólnopolskim. Zajęcia prowadzili trenerzy z wieloletnim stażem w pracy z dziećmi. Zajęcia sportowe były prowadzone na pełnowymiarowej hali sportowej w Szkole Podstawowej w Kowalewie Pomorskim i CRiS w Kowalewie Pomorskim. Ze środków finansowych programu zostały zakupione stroje sportowe i bluzy dla drużyny piłkarek ręcznych. Przeprowadzone zostały również testy sprawnościowe wszystkich zawodników, wyniki testów zostały wprowadzone do platformy Narodowej Bazy Talentów. Uczestnicy zajęć sportowych nabyli wiele kluczowych dla ich rozwoju kompetencji, takich jak umiejętność pracy w grupie, wytrwałość czy pracowitość. Wsparł działania w promowaniu zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, a także przyczynił się do wzrostu poziomu sportowego naszych zawodników. Pomógł w rozwijaniu zainteresowań naszych wychowanków i wzmocnił działania profilaktyczne w przeciwdziałaniu wszelkiego rodzaju niekorzystnym zjawiskom społecznym (agresja, przemoc). Dzieci poprzez sport i rywalizację kształtowały prawidłowe cechy charakteru i zachowanie fair play. Dzięki wsparciu finansowemu z budżetu Gminy Kowalewo Pomorskie Klub mógł bardziej spełniać swoje cele, poprzez udział zawodników w rywalizacji sportowej poprzez uczestnictwo drużyn w lidze wojewódzkiej KPWZPR. Otrzymane środki finansowe pozwoliły na udział w turniejach wyjazdowych dzieci z sekcji piłki ręcznej, szachów i piłki nożnej oraz organizację Zawodów Pływackich z okazji 5 lecia Pływalni w Kowalewie Pomorskim. Środki uzyskane z Urzędu Marszałkowskiego (1000zł) w Toruniu, Urzędu Powiatowego w Golubiu – Dobrzyniu (1000 zł) wsparły organizacji XXVI Międzynarodowego Turnieju Szachowego. W styczniu 2019 r. klub był organizatorem Ogólnopolskiego Turnieju Piłki Ręcznej. W turnieju wzięło udział 86 zawodników. Zawodniczki Klubu ORLIK zajęły 5. miejsce w tym turnieju. W kwietniu zawodniczki piłki ręcznej były na turnieju wyjazdowym w Dopiewie, gdzie zajęły 4 miejsce, w maju na turnieju we Włocławku 3 miejsce, w Zielonce 7, a we wrześniu w Gnieźnie 8 i w Brodnicy 3. W X Turnieju Piłki Ręcznej Kibiców im. Tomka Kaszanka zorganizowanym

przez Płockie Stowarzyszenie Sympatyków Piłki Ręcznej (2), Turnieju Piłki Ręcznej z okazji Odzyskania Niepodległości w Gardei (1), turnieju w Kępnie (6). Również sekcja piłki nożnej i szachowa działająca przy Klubie odnotowała sukcesy w Turnieju Piłki Nożnej w Golubiu-Dobrzyniu, Halowym Turnieju Piłki Nożnej w Golubiu-Dobrzyniu, Turnieju Szachowym w Nowym Mieście i Golubiu-Dobrzyniu oraz comiesięcznych Turniejach Grand Prix Torunia I miejsce w kategorii do lat 11, w Galerii Alfa Gdańsk gdzie zawodnicy zajęli II miejsce do lat 8 chłopców oraz I i III miejsce do lat 16 chłopcy w Mistrzostwach Województwa juniorów, II miejsce juniorów do lat 16. Dzieci z sekcji piłki ręcznej i nożnej były również na meczu Super Ligi Piłki Ręcznej w Płocku i największej lekcji w-f prowadzonej pod patronatem Artura Siódmiaka w Ergo-Arenie Gdańsku.

Dzieci z sekcji pływackiej brały udział w regularnych zajęciach dwa razy w tygodniu po jednej godzinie od lutego do grudnia. Swoje nabyte umiejętności mogły sprawdzić podczas Zawodów Pływackich z okazji 5 lecia Pływalni w Kowalewie Pomorskim, gdzie zajmowały czołowe miejsca.

Uczniowski Klub Sportowy "SOKÓŁ" z siedzibą przy Szkole Podstawowej w Wielkim Rychnowie. W roku 2019 wiodącą sekcją była sekcja kolarska, skupiająca zawodników klas IV-VIII ze szkół podstawowych Wielkie Rychnowo, Wielka Łąka, Pluskowęsy. Zawodnicy startowali w kategorii żak, żakini, młodzik, młodziczka. W zajęciach treningowych i wyścigach kolarskich uczestniczyło 26 zawodników.

UKS „Sokół” Wielkie Rychnowo w roku 2019 był organizatorem X edycji Wyścigu kolarskiego o Puchar Burmistrza Miasta Kowalewa Pomorskiego. Wyścig skupił na starcie 93 zawodników w 4 kategoriach wiekowych: żak, żakini, młodzik i młodziczka. Impreza stała na bardzo wysokim poziomie sportowym i organizacyjnym. Start i meta wyścigu była usytuowana przy Szkole Podstawowej w Wielkiej Łące. W dniu 3 czerwca 2019 r. ustanowionym przez Organizację Narodów Zjednoczonych „Światowym Dniem Roweru” 208 miłośników „dwóch kółek” wzięło udział w IX Tour de Kowalewo Pomorskie. Organizatorami Rajdu byli: UKS „Sokół” Wielkie Rychnowo wraz z Urzędem Miejskim w Kowalewie Pomorskim. W 2019 roku 35 uczestników ze szkół podstawowych z terenu Gminy Kowalewo Pomorskie systematycznie uczęszczało na zajęcia treningowe.

Dorobek sportowy w roku 2019 jest bardzo zadowalający, do najważniejszych sukcesów należały:

- Zwycięstwo w kategorii żakini podczas Kryterium w Toruniu,
- II miejsce wśród kategorii żakini w wyścigu kolarskim o Puchar Wójta Gminy Zbójno,
- I miejsce i Puchar Dyrektora Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Toruniu w wyścigu 10 latków zorganizowanego w ramach obchodów 10 lecia istnienia Motoareny w Toruniu,
- II miejsce żakini i V miejsce młodzika w wyścigu ze startu wspólnego o Puchar Wójta Gminy Ciechocin,
- III miejsce w kategorii żakini i IV pozycja wśród młodziczek w III wyścigu kolarskim o Puchar Wójta Gminy Obrowo,
- II miejsce w VI Międzynarodowym Kryterium Ulicznym - XVI Memoriał Szymona Wołocha rozegrany na ulicach Grudziądz,
- I miejsce w kategorii żakini w Ogólnopolskim Kryterium o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Jabłonowo Pomorskie,
- dwukrotne zwycięstwo zawodniczki w wyścigach ze startu wspólnego rozgrywanych w Świeciu nad Osą i o Puchar Wójta Gminy Brzuze,
- złoty medal duetu w kat. żakini podczas rozegranych w Robakowie,
- Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w jeździe dwójkami na czas.

W Mistrzostwa Polski Szkółek Kolarskich w Raszkowie zawodnicy UKS „Sokół” mieli okazję zmierzyć się z blisko 500 młodymi adeptami kolarstwa z całej Polski.

Doskonali występ zanotowali zawodnicy UKS „Sokół” podczas rozegranego w dniu 1 września 2019 r. w Żninie IV Ogólnopolskiego Wyścigu Kolarskiego Pałuki Tour: zwycięstwo w kategorii żakini, trzecie miejsce w kategorii młodziczka. W kategorii młodzik zawodnik Klubu finiszował na trzecim miejscu.

Zawodnicy klubu rywalizowali w XXI Ogólnopolskim wyścigu o puchar Mariana Więckowskiego. Cała impreza miała szlachetne przesłanie: zebranie środków na rehabilitację Ryszarda Szurkowskiego - polskiego kolarza wszech czasów. Podczas rozegranego wyścigu ze startu wspólnego doskonale spisali się zawodnicy klubu.

·Na zakończenie udanego sezonu szosowego zawodnicy klubu startowali w XII Integracyjnym Kryterium Asów rozegranym w Lubiczu Górnym. Przed głównymi wyścigami rywalizację sportową rozpoczęły dzieci z roczników 2008-2013, które do pokonania miały dystans 1200 metrów. Świetnie spisali się młodzi adepci szkoły kolarskiej.

W kategorii żakini bezkonkurencyjną zawodniczką na szczeblu wojewódzkim była uczennica Szkoły Podstawowej im. Janusza w Wielkim Rychnowie, która zdobyła I miejsce w Wojewódzkiej Lidze UKS województwa kujawsko – pomorskiego. W klasyfikacji generalnej jako drużyna UKS SOKÓŁ zajął III miejsce.

Uczniowski Klub Sportowy "OLIMPIJCZYK" w Kowalewie Pomorskim. W roku 2019 działały 4 zespoły młodzieżowe (2 drużyny dzieci, drużyna młodziczek i juniorki młodszej) oraz drużyna seniorska i młodzieżowe trenujące piłkę ręczną plażową. Łącznie trenowało 68 zawodniczek.

Największym sukcesem było:

- zdobycie brązowego medalu Mistrzostw Polski w piłce ręcznej plażowej junierek (Kąty Wrocławskie),
- zdobycie złotego medalu Mistrzostw Polski w piłce ręcznej plażowej junierek młodszych (Szczecin),
- zdobycie brązowego medalu Mistrzostw Polski szkół gimnazjalnych w piłce ręcznej kobiet (Dźwirzyno).

Ogromnym sukcesem było powołanie wychowanek klubu do reprezentacji Polski w piłce ręcznej plażowej junierek i ich gra podczas Mistrzostw Europy w Starych Jabłonkach. Juniorki w prestiżowym turnieju Jarun Cup w Chorwacji (Zagrzeb) zdobyły srebrny medal.

Młodzieżowe drużyny przysporzyły wiele radości podczas zmagania w Kujawsko-Pomorskiej Lidze Wojewódzkiej juniorki młodsze zdobyły srebrny medal, młodziczki zajęły IV miejsce, a w kategorii dzieci drużyny zajęły V i XII miejsce.

W ćwierćfinale Mistrzostw Polski w Markach juniorki młodsze zajęły IV miejsce.

Zespoły młodzieżowe uczestniczyły w ogólnopolskich turniejach towarzyskich w Piasecznie, Zielonce, Giżycku zdobywając doświadczenie i czołowe lokaty.

W rozgrywkach plażowych drużyna senierek brała udział w turniejach w Poznaniu (V m.) Płocki (VII m.), Gdańsku (V m.), Gdyni (II m.), Bielsko-Białej (I m.) i Darłowie podczas finału

Mistrzostw Polski w piłce ręcznej plażowej zajęły VI miejsce.

Powołania do Kadry Wojewódzkiej otrzymały 3 zawodniczki Klubu.

Akademia Piłkarska „Młode Lwy” Kowalewo Pom. W roku 2019 miała na celu rozwój i upowszechnianie kultury fizycznej, a w szczególności popularyzację sportu i rekreacji; prowadzenie wszystkich form aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej; upowszechnianie i rozwój sportu wśród dzieci.

Zakładane cele realizacji zadania publicznego zostały osiągnięte. Zajęcia z piłki nożnej prowadzone były przez trenerów:

- Bartosza Jagielskiego posiadającego uprawnienia instruktora sportu oraz trener UEFA B,
- Dariusza Rozwadowskiego posiadającego uprawnienia instruktora sportu oraz trenera UEFA A.

W Akademii Piłkarskiej Młode Lwy w 2019 roku funkcjonowały 4 drużyny w następujących kategoriach wiekowych: rocznik 2009, rocznik 2010, rocznik 2011 i rocznik 2012-2013, łącznie 60 zawodników.

Wszystkie grupy wiekowa odbywały treningi 2 razy w tygodniu.

Szkoleni zawodnicy brali udział w wielu turniejach i zawodach piłki nożnej:

- Drużyna z rocznika 2010 brała udział w turniejach: w Brodnicy zajęła 4 miejsce, w Toruniu – 3 miejsce oraz 2 miejsce w turnieju organizowanym w Kowalewie Pomorskim
- Drużyna z rocznika 2009 zajęła 2. miejsce w Mikołajkowym Turnieju w Grębocinie, 3. miejsce w Brodnicy oraz wygrała turniej organizowany w Toruniu.
- Drużyna rocznika 2011 zwyciężyła w Mikołajkowym Turnieju Piłki Nożnej w Grębocinie.
- Najmłodsza grupa rocznika 2012-2013 brała udział w turnieju w Kowalewie Pomorskim i Golubiu Dobrzyniu.

Sekcja Karate Kyokushin w Kowalewie Pomorskim

Zawodnicy Sekcji trenują w 3 grupach w zależności od wieku i stopnia zaawansowania - łącznie ok. 50 osób. Treningi prowadzone są przez instruktora z wieloma uprawnieniami: instruktora rekreacji ruchowej, samoobrony oraz karate oraz z wykształceniem pedagogicznym. W prowadzeniu treningów wspierają również instruktorzy klubu oraz zawodnicy posiadający odpowiednią wiedzę i stopień zaawansowania. Treningi to przede wszystkim podnoszenie ogólnej sprawności fizycznej jak też zgłębianie kultury i sztuki karate ale także nauka dyscypliny, szacunku do innych i sportowej rywalizacji. Dla najmłodszych to ćwiczenia ogólnorozwojowe z elementami karate.

Zawodnicy w 2019 roku uczestniczyli w szeregu przedsięwzięciach:

- większość karateków dwukrotnie brała udział w egzaminach na wyższe stopnie karate- wszyscy zaliczyli je pomyślnie pokazując dobry poziom wytrenowania,
- zawodnicy wzięli udział w pokazie dla mieszkańców Gminy Kowalewo Pom. z okazji dnia Sportu,
- brali udział w Mistrzostwach Województwa Kujawsko-Pomorskiego Polskiej Federacji Kyokushin Karate i zdobyli 2 srebrne medale, 1 brązowy i 1 czwarte miejsce.
- brali udział Mistrzostwach Polski Północnej PFKK w Złocińcu

W zawodach wystartowało 3 zawodników z Sekcji. Wszyscy stoczyli zacięte pojedynki pokazując wysoki poziom umiejętności oraz ducha walki.

- zawodnicy Sekcji wzięli udział w II Regionalnym Turnieju Karate Kyokushin w Gałczewie. W turnieju uczestniczyli karatecy z klubów z: Wąbrzeźna, Chełmży i Bydgoszczy. Ponadto wystartowała liczna grupa zawodników z Golubia - Dobrzynia i sekcji tego klubu w

Kowalewie Pomorskim, Zieleniu, Dębowej Łące. Zawodnicy z Kowalewa Pomorskiego zajęli w wielu kategoriach czołowe miejsca.

I miejsca – 3 zawodników

II miejsca – 4 zawodników

III miejsca – 4 zawodników

IV miejsca - 2 zawodników

- udział w Otwartych Mistrzostwach Województwa Pomorskiego w Karate Kyokushin w Gdańsku. Z Sekcji w Kowalewie Pomorskim wystartowało 8 zawodników. Karatecy zdobyli 1 złoty, 2 srebrne i 3 brązowe medale.

5.9.3. Koordynator sportu szkolnego

Koordynatorem sportu szkolnego i dysponentem środków Gminnego Organizatora Sportu był p. Mikołaj Tuszyński. Funkcję GOS po przeprowadzonym konkursie pełnił od 2 stycznia 2019 r.

W roku 2019 r. GOS dysponował środkami finansowymi w wysokości 23.700,00 zł. Do jego zadań należało organizowanie szkolnych i międzyszkolnych zawodów sportowych, pomoc przy organizacji imprez sportowych o zasięgu lokalnym, wojewódzkim i ogólnopolskim, zapewnienie udziału reprezentantów gminy w rozgrywkach o zasięgu powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim oraz organizowanie obozów sportowych dla dzieci i młodzieży. Pan Mikołaj Tuszyński współpracuje z samorządem gminnym, dyrektorami i nauczycielami poszczególnych szkół oraz klubami sportowymi w zakresie rozwoju sportu.

W 2019 roku w wyniku otwartego konkursu ofert kluby sportowe i stowarzyszenia kultury fizycznej uzyskały z budżetu gminy wsparcie na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu w następujących wysokościach :

- Ludowy Klub Sportowy „Promień” w Kowalewie Pomorskim - 98.000,00 zł
- Uczniowski Klub Sportowy „Orlik” w Kowalewie Pomorskim – 22.000,00 zł
- Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk” w Kowalewie Pomorskim – 38.500,00 zł
- Uczniowski Klub Sportowy „Sokół” w Wielkim Rychnowie – 26.730,00 zł
- Akademia Piłkarska „Młode Lwy” w Kowalewie Pomorskim – 10.000,00 zł
- Stowarzyszenie zwykłe „Bliżej Szkoły” w Kowalewie Pomorskim – 10.300,00 zł
- Golubsko-Dobrzyński Klub Karate Kyokushin w Golubiu-Dobrzyniu – 2.500,00 zł.

W 2019 r. były realizowane projekty z udziałem środków Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego:

Kontynuowany był projekt „Umiem pływać”, w ramach którego 15 piętnastoosobowych grup (225 uczniów) klas I-III szkół uczestniczyło w zajęciach z nauki pływania. Po stronie gminy były koszty wynajmu pływalni. Koszty zatrudnienia instruktorów i opiekunów grup oraz dowóz na zajęcia finansowało Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Kujawsko-Pomorski Urząd Marszałkowski w Toruniu.

W ramach Rządowego programu Szkolny Klub Sportowy prowadzane były zajęcia sportowe w 7 grupach, łącznie 140 uczniów. Zajęcia prowadzone były w SP Kowalewo Pomorskie – 3 grupy, SP Wielkie Rychnowo – 2 grupy oraz po jednej grupie w SP Wielka Łąka i SP Pluskowęsy. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu w wymiarze 60 min. (70 godzin w ciągu 35 tygodni). W ramach programu gmina była zobowiązana do udostępnienia obiektów sportowych. Wynagrodzenia nauczycieli prowadzących zajęcia pokrywane były ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki.

5.9.4. Centrum Rekreacji i Sportu

Referat Centrum Rekreacji i Sportu realizuje zadania związane z udostępnieniem obiektów sportowych i rekreacyjnych dla potrzeb kultury fizycznej oraz zadania związane ze współdziałaniem i pomocą organizacjom realizującym zadania z zakresu sportu i rekreacji. Referat zapewnia obsługę imprez odbywających się na obiektach CRiS zgodnie z harmonogramem wynikającym z kalendarza imprez, dba o infrastrukturę sportowo-rekreacyjną na terenie miasta Kowalewo Pomorskie oraz podejmuje działania na rzecz upowszechniania kultury fizycznej, sportu i rekreacji.

Na terenie miasta znajduje się bardzo różnorodna infrastruktura sportowo-rekreacyjna, z której korzystają na co dzień, zarówno mieszkańcy Kowalewa Pomorskiego, okolicznych miejscowości, jak i osoby przebywające tu okazjonalnie. Do dyspozycji są: kompleks sportowy na ul. Chopina 26 w skład którego wchodzi: stadion piłkarski z bieżnią tartanową, boisko plażowe zintegrowane, boisko wielofunkcyjne, boisko ORLIK, skate park, plac zabaw, siłownia zewnętrzna oraz pływalnia na ul. Jana Pawła II 2a w Kowalewie Pomorskim.

Na obiektach CRiS odbywają się zawody, turnieje, mecze, rajdy, biegi oraz treningi w różnych dyscyplinach sportowych. Ogromną popularnością cieszy się pływalnia. W 2019 roku obiekt odwiedziło 43.416 osób indywidualnych (wzrost o 24,90% w stosunku do roku 2018). W 2019 roku na pływalni realizowany był program „Umiem pływać” w którym udział wzięło 12.246 uczniów z klas I-III szkół podstawowych. Organizowane są także zajęcia rekreacyjne, rehabilitacyjne i integracyjne dla różnych grup wiekowych. Od 2019 prowadzone są zajęcia aqua fitness oraz indywidualna nauka pływania.

W gminie Kowalewo Pomorskie można dostrzec pozytywne zjawisko, jakim jest zwiększanie aktywności fizycznej dzieci, młodzieży i dorosłych, co przekłada się na coraz liczniejszy ich udział w różnych formach aktywności na obiektach Centrum Rekreacji i Sportu.

Fot. Pływalnia

Fot. Pływalnia

5.10. Ochrona zdrowia

W 2019 r. kontynuowano akcje w ramach populacyjnego programu wczesnego wykrywania raka piersi. W ramach programu wykonano nieodpłatnie mammograficzne badania piersi w mammobusie. Badania skierowane były do mieszkanek Gminy Kowalewo Pomorskie w wieku od 50 do 69 roku życia, które w ciągu ostatnich dwóch lat nie korzystały z profilaktycznej mammografii opłacanej przez NFZ. Z bezpłatnych badań skorzystały 303 kobiety.

Dodatkowo Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Bydgoszczy przy współpracy z Urzędem Miejskim w Kowalewie Pomorskim pięciokrotnie przeprowadziło akcję poboru krwi, w której udział wzięły 193 osoby oddając łącznie 86,85 litrów krwi.

Gmina brała udział w „Programie zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko – pomorskim”. Od września do grudnia 2019 r. piętnaście mieszkanek Gminy Kowalewo Pomorskie (w wieku powyżej 60 lat) korzystało z bezpłatnej edukacji zdrowotnej i ćwiczeń w ramach w/wym. Programu, który finansowany był ze środków Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Gminy Kowalewo Pomorskie. Uczestnicy zostali poddani bezpłatnym badaniom kontrolnym ogólnolekarskim, testom sprawnościowym i psychologicznym, przeprowadzono ocenę składu masy ciała oraz EKG. Ćwiczenia o charakterze usprawniającym oraz wzmacniającym mięśnie całego ciała odbywały się przez okres 3 miesięcy 3 razy w tygodniu po godzinie na sali w Szkole Podstawowej im. M. Konopnickiej w Kowalewie Pomorskim lub na Pływalni.

Ponadto szkoły i przedszkole, dla których Gmina Kowalewo Pomorskie jest organem prowadzącym angażowały się w liczne akcje tematyczne, organizowały konkursy oraz spotkania promujące zdrowy, aktywny tryb życia. Akcje te nauczyły dzieci i młodzież świadomych decyzji w zakresie zdrowego trybu życia.

5.11. Inwestycje

5.11.1. Adaptacja istniejącego budynku położonego w Kowalewie Pomorskim przy ul. Konopnickiej 13 na potrzeby urzędu i przedszkola

W dniu 22 maja 2018 r. podpisana została umowa z WIKSBUD” Sp. z o.o. z siedzibą w Lipnie na wykonanie zadania z terminem realizacji do maja 2019 r.

W ramach zadania wykonana została przebudowa istniejącego budynku Szkoły Podstawowej na siedzibę Urzędu Miejskiego oraz Przedszkole Publiczne. Wykonano również plac zabaw dla dzieci przedszkola, parking oraz wjazd od ul. Jana Pawła II.

Funkcję przedszkola wykonano na parterze budynku. Biura Urzędu Miejskiego na pierwszym piętrze. Wejście do przedszkola stanowi dotychczasowe wejście główne do budynku szkoły. Główne wejście do Urzędu od strony obecnie utwardzonego placu poprzez nową klatkę schodową z windą. W poziomie piwnic wykonano pomieszczenia na szatnię dla przedszkola, stołówkę z pomieszczeniami do podgrzewania posiłków, sanitariaty, archiwum oraz pomieszczenia gospodarcze. Salę USC przystosowano na potrzeby sesji Rady Miejskiej. Obiekt do odbioru został zgłoszony w umownym terminie. Gmina uzyskała pozwolenie na użytkowanie decyzją Nr 14/2019 z dnia 15 lipca 2019 r.

Fot. Urząd Miejski w Kowalewie Pomorskim

5.11.2. Budowa infrastruktury technicznej towarzyszącej dla projektowanej zabudowy mieszkaniowej i usług kultury w Wielkiej Łące

W dniu 20 września 2018 r. podpisano umowę z ROLLSTICK TORUŃ Sp. z o. o. z siedzibą w Toruniu na budowę sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i deszczowej w ramach zadania: „Budowa infrastruktury technicznej towarzyszącej dla projektowanej zabudowy mieszkaniowej i usług kultury w Wielkiej Łące” z terminem realizacji do 30 czerwca 2019 r.

Roboty zostały wykonane przed umownym terminem.

Wykonano następujący zakres robót:

- sieć wodociągowa Ø110 i 160 mm -187,62 mb.
- przyłącza wodociągowe do poszczególnych działek (szt.10) - 69,50 mb.
- kanalizacja sanitarna grawitacyjna Ø200 mm - 145,90 mb.

- odgałężenia boczne (przyłącza) do studni na terenie posesji (szt.10) na odcinku wykonanego kanału - Ø160 i Ø200 mm - 64,22 mb.
- kanalizacja deszczowa grawitacyjna Ø315 mm - 235,50 mb.

Gmina uzyskała dofinansowanie w formie pożyczki (częściowo umarzalnej) z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu w wysokości 217.808,86 zł.

5.11.3. Budowa chodnika wzdłuż drogi krajowej nr 15 (prawa strona w kierunku Kowalewa Pomorskiego) przez wieś Piątkowo, Pluskowęsy, gmina Kowalewo Pomorskie

Pozwolenie na budowę chodnika wydane przez Starostę Golubsko-Dobrzyńskiego decyzją nr 51/2016 z dnia 22 marca 2016 r. W dniu 18 marca 2019 r. podpisana została umowa z wykonawcą EURO SYSTEM TRANS Rosochowicz Szymon z siedzibą w Toruniu, wybranym w drodze przetargu nieograniczonego.

Właściciele gruntów, na których realizowana jest inwestycja udostępniają teren na podstawie umów użyczenia zawartych na czas nieokreślony. Dokumentacja projektowa obejmuje budowę chodnika na odcinku ok. 2700 m szerokości 1,5 m z Pluskowęs do Dylewa. Chodnik realizowany jest poza pasem drogowym o szerokości do 1,5 m.

Zaawansowanie robót na koniec 2019 r. - ok. 43%. Termin zakończenia robót ustalono zgodnie z umową na dzień 30 września 2020 r.

5.11.4. Wybudowanie drogi dla rowerów relacji Nawra-Kończewice-Chełmża-Zalesie-Kielbasin-Mlewo-Srebrniki w ciągu drogi wojewódzkiej nr 551

W dniu 20.07.2018 r. Województwo Kujawsko-Pomorskie złożyło wniosek o dofinansowanie w ramach Osi priorytetowej 3. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie, Działania 3.5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w ramach ZIT, Poddziałania 3.5.2 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych w ramach ZIT projektu pn. „Ograniczenie emisji spalin poprzez rozbudowę sieci dróg rowerowych, znajdujących się w koncepcji rozwoju systemu transportu Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego dla: Części nr 1 – Nawra – Kończewice – Chełmża – Zalesie – Kielbasin – Mlewo – Mlewiec – Srebrniki – Sierakowo w ciągu dróg wojewódzkich nr: 551, 649, 554”. Na podstawie wniosku o dofinansowanie Projektu Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą Nr 25/1129/19 z dnia 26 czerwca 2019 r. przyznał dofinansowanie w wysokości 36,50% kosztów kwalifikowalnych.

W dniu 27 grudnia 2019 r. podpisana została umowa w sprawie współfinansowania projektu pomiędzy Liderem Projektu Województwem Kujawsko – Pomorskim a Partnerami Projektu.

Termin realizacji zadania zgodnie z umową 30 czerwca 2021 r.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał decyzję nr 9/2019 z dnia 3 października 2019 r., znak WIR.V.7820.37.2018.KS, o zezwoleniu na realizację tej inwestycji drogowej.

Po wykonaniu zadania na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie powstanie jeden ciąg pieszo-rowerowy łączący Gminę Kowalewo Pomorskie z Gminą Chełmża. Realizacja inwestycji przyczyni się do wybudowania sieci dróg i ścieżek rowerowych spajających cały obszar ZIT BTOF. Na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie zaprojektowano 7,624 km drogi rowerowej.

5.11.5. Rewitalizacja przestrzeni publicznej poprzez dobudowanie amfiteatru wraz z zagospodarowaniem terenu przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Kowalewie Pomorskim

W lipcu 2017 r. Zarząd Województwa zatwierdził Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Kowalewo Pomorskie opracowany na podstawie Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Zatwierdzony dokument pozwolił Gminie, w dniu 21 marca 2018 r. złożyć wniosek o dofinansowanie pn.: Rewitalizacja przestrzeni publicznej poprzez dobudowanie amfiteatru wraz z zagospodarowaniem terenu przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Kowalewie Pomorskim w ramach Poddziałania 6.4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich

obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT, RPO WK-P na lata 2014-2020. Po pozytywnej ocenie wniosku, w dniu 29 czerwca 2018 r. została podpisana umowa o dofinansowanie.

Przeprowadzono procedurę przetargową (przetarg nieograniczony) – zgodnie z Ustawą Pzp. Wykonawca zadania Konsorcjum firm KA-BO Karol Borkowski z Włocławka i TAR-BUD Jacek

Targoński ze Szpetala Górnego podpisał w dniu 6 września 2018 r. umowę na realizację zadania.

W ramach inwestycji wykonano:

1) zagospodarowanie Góry Zamkowej, w tym:

- wykonanie chodników,
- ustawienie ławek;
- montaż podświetlenia wieży ciśnień;

2) rewitalizacja przestrzeni wokół budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Kowalewie Pomorskim, poprzez zaaranżowanie tarasu na kameralną salę plenerową;

3) rewitalizacja przestrzeni publicznej poprzez dobudowę amfiteatru do budynku MGOK z zagospodarowaniem terenu wokół obiektu.

Inwestycje zakończono w terminie ustalonym umową. Odbioru dokonano 4 lipca 2019 r. Pozwolenie na użytkowanie wydane zostało decyzją nr 16/2019 z dnia 22 lipca 2019 r.

Gmina uzyskała dofinansowanie w wysokości 67,87% kosztów kwalifikowalnych. Projekt został rozliczony, Urząd Marszałkowski przekazał część dofinansowania na realizację projektu w dniu 16.12.2019 r. pozostała kwota wpłynęła w 2020 r.

Projekt inwestycyjny jest powiązany z projektami miękkimi pn.: „Aktywność szansa na sukces” i „Ścieżka do aktywności zawodowej”, dofinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja projektów miękkich – jako wiodących – jest podstawą do ubiegania się o środki w ramach rewitalizacji. Warunkiem prawidłowego rozliczenia się z projektu twardego jest wykonanie przyjętych wskaźników społeczno-zawodowych w projektach miękkich.

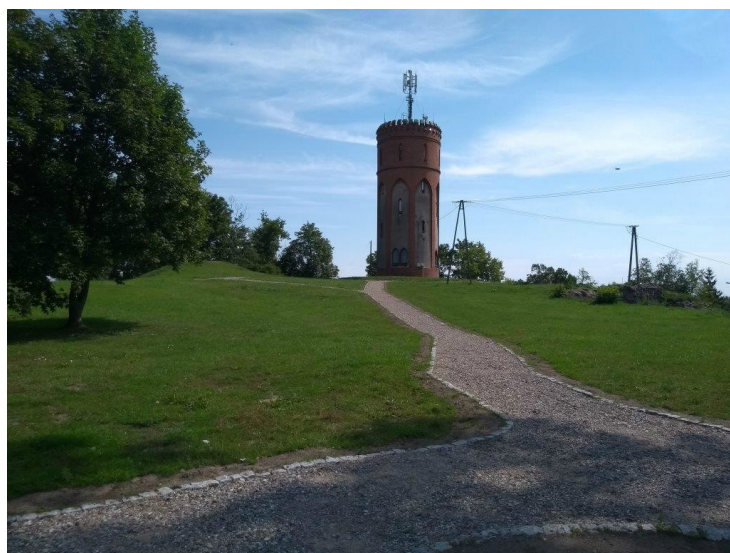
Fot. Amfiteatr przy MGOK

Fot. Taras z kameralną salą plenerową przy MGOK

Fot. sala kameralna przy MGOK

Fot. chodnik przy Górze Zamkowej

5.11.6. Rewitalizacja istniejącego obiektu na terenie Miasta Kowalewo Pomorskie na dzienny dom pobytu

W dniu 30 lipca 2018 r. Gmina Kowalewo Pomorskie złożyła wniosek o dofinansowanie pn.: „Rewitalizacja istniejącego obiektu na terenie Miasta Kowalewo Pomorskie – na dzienny dom pobytu”, w ramach Poddziałania 6.4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT, RPO WK-P na lata 2014-2020.

Po ogłoszeniu przetargu nieograniczonego dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty na realizację inwestycji. W dniu 17 grudnia 2018 r. podpisana została umowa z firmą INSTALBUD z siedzibą we Włocławku.

W trakcie wykonywania prac na budowie strony w uzgodnieniu z Urzędem Marszałkowskim zgodnie ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych, których nie można było przewidzieć na etapie projektowania, w tym min:

- podbicie łąw fundamentowych,
- przemurowanie, odtworzenie ścian działowych i ściany zewnętrznej,
- wymiana nadproży drewnianych na żelbetowe w ścianie zewnętrznej od dziedzińca,
- wzmocnienie (szycie) ścian zewnętrznych.
- zmiany w stolarni drzwiowej w obrębie klatki schodowej i odcięcie budynku od strefy PM,
- doposażenie budynku w dwa dodatkowe hydranty – wykonanie podejść,
- montaż dwóch dodatkowych klap oddymiających z rozbudową centrali,
- montaż nawiewników,
- montaż ściany przeszklonej EI15,
- instalacja oświetlenia ewakuacyjno-awaryjnego,
- montaż zaworu pierwszeństwa,
- wykonanie wentylacji mechanicznej pomieszczeń kuchennych,
- wykonanie wentylacji mechanicznej w pomieszczeniu komputerowym i rehabilitacji,
- zamiana projektowanego grilla murowanego w drewnianej altanie z paleniskiem otwartym na profesjonalny grill gazowy, przenośny z zamkniętą komorą spalania,
- zmiana wewnętrznej instalacji gazowej zgodnie z nowymi warunkami przyłączenia do sieci gazowej z dnia 6 listopada 2019 r.,

Korzystanie z Dziennego Domu Pobytu zaplanowano dla 20 osób starszych, niepełnosprawnych oraz personelu obsługującego. Projekt inwestycyjny jest powiązany z projektem miękkim

pn.: „Samotności mówię nie”, dofinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja projektu miękkiego – jako wiodącego – jest podstawą do ubiegania się o środki w ramach rewitalizacji. Warunkiem prawidłowego rozliczenia się z projektu jest wykonanie przyjętych wskaźników społeczno-zawodowych w projekcie miękkim.

Fot. Dzienny Dom Pobytu

Fot. Dzienny Dom Pobytu

5.11.7. Rewitalizacja centrum wsi w Srebrnikach poprzez modernizację remizo-świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele rekreacyjno-szkoleniowe

Gmina złożyła wniosek o dofinansowanie - ze środków unijnych z Lokalnej Grupy Działania „Dolina Drwęcy”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność RPO WK-P na lata 2014-2020 pn.: „Rewitalizacja centrum wsi w Srebrnikach poprzez modernizację remizo-świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele rekreacyjno-szkoleniowe”. Inwestycja ma przyczynić się do niwelacji lub likwidacji zdiagnozowanych na obszarze sołectwa problemów społecznych i gospodarczych, czego efektem końcowym będzie ożywienie społeczne i gospodarcze miejscowości.

Modernizacja obiektu obejmowała m.in.:

- termomodernizację budynku (ściany, stropodach, posadzki i podłogi),
- wymianę konstrukcji dachu z pokryciem blachodachówką,
- wykonanie wentylacji we wszystkich pomieszczeniach łącznie z magazynem naczyń i sprzętu oraz klimatyzacji w sali głównej,
- rozbiórkę sceny z przebudową wewnętrznych pomieszczeń,
- wykonanie izolacji termicznej oraz izolacji pionowej i poziomej przeciwwilgociowej podłóg we wszystkich pomieszczeniach,
- wymianę podłóg na płytki ceramiczne,
- wykonanie obróbek blacharskich z nowymi rynnami i rurami spustowymi, wymiana parapetów wewnętrznych i zewnętrznych,
- przebudowę sanitariatów, zaplecza socjalnego i magazynu,
- podstawowe wyposażenie świetlicy, w tym: sali głównej w stoliki i krzesła oraz pomieszczeń sanitarnych,
- wykonanie nowej bramy do garażu OSP,
- modernizację instalacji elektrycznej, co, wod-kan.,

W ramach zagospodarowania terenu wykonano m.in.:

- ogrodenie działek,
- utwardzenie kostką betonową terenu przed budynkiem z wyznaczeniem miejsc parkingowych,
- rozbiórkę pozostałości po placu zabaw,
- mini plac zabaw (huśtawka podwójna metalowa, zjeżdżalnia, ławeczki),
- chodnik z kostki betonowej,
- oczyszczalnię przydomową,

Przeprowadzono procedurę przetargową (przetarg nieograniczony) – zgodnie z Ustawą Pzp. W dniu 6 września 2018 r. podpisana została umowa z Wykonawcą zadania P.H.U. GRA-MAR Joanna Malinowska z Kowalewa Pomorskiego. Gmina pozyskała dofinansowanie w wysokości 76.03% kosztów kwalifikowalnych zadania.

Inwestycje zakończono w terminie ustalonym umową. Odbioru dokonano 14 grudnia 2018 r. Pozwolenie na użytkowanie wydane zostało decyzją nr 2/2019 z dnia 21 stycznia 2019 r.

Projekt został rozliczony, Urząd Marszałkowski przekazał część dofinansowania na realizację projektu w dniu 28.03.2019 r. pozostała kwota wpłynęła 30.12.2019 r.

Projekt inwestycyjny będzie powiązany z projektem miękkim pn.: „Start Up – Pierwszy krok do

własnego biznesu”, dofinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja projektu miękkiego – jako wiodącego – jest podstawą do ubiegania się o środki w ramach rewitalizacji. Warunkiem prawidłowego rozliczenia się z projektu jest wykonanie przyjętych wskaźników społeczno-zawodowych w projekcie miękkim. W dniu 30 grudnia 2019 r. złożony został wniosek o dofinansowanie realizacji projektu. Okres realizacji 01.06.2020 – 31.01.2021 r.

Fot. Remizo - świetlica w Srebrnikach

5.11.8. Rewitalizacja centrum wsi w Chełmońcu poprzez modernizację remizo-świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele rekreacyjno-szkoleniowe

Gmina złożyła wniosek o dofinansowanie - ze środków unijnych z Lokalnej Grupy Działania „Dolina Drwęcy”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność RPO WK-P na lata 2014-2020 pn.: „Rewitalizacja centrum wsi w Chełmońcu poprzez modernizację remizo-świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele rekreacyjno-szkoleniowe”. Inwestycja ma przyczynić się do niwelacji lub likwidacji zdiagnozowanych na obszarze sołectwa problemów społecznych i gospodarczych, czego efektem końcowym będzie ożywienie społeczne i gospodarcze miejscowości. Wysokość dofinansowania 63,38% kosztów kwalifikowalnych projektu.

W ramach modernizacji obiektu wykonano m.in.:

- termomodernizację budynku (ściany, stropodach),
- wymianę konstrukcji dachu z pokryciem blachodachówką,
- wentylację w pomieszczeniach świetlicy,
- przebudowę wieży obserwacyjnej z częściową rozbiórką łącznie z nowym pokryciem,
- izolację przeciwwilgociową pionową,
- obróbki blacharskie z nowymi rynnami i rurami spustowymi, wymianę parapetów,
- wymianę drzwi wewnętrznych,
- zagospodarowanie terenu wokół budynku,
- klimatyzację sali głównej.

Przeprowadzono procedurę przetargową (przetarg nieograniczony) – zgodnie z Ustawą Pzp.

W dniu 4 września 2018 r, podpisana została umowa z Wykonawcą zadania Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym BUD-POL Mariusz Sulecki z Torunia.

W trakcie wykonywania prac na budowie strony w uzgodnieniu z Urzędem Marszałkowskim ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych, których nie można było przewidzieć na etapie projektowania, w tym min:

- wymiana krokwi dachu budynku garażowego,
- rozbiórka drewnianej wieży do suszenia węży wraz z wykonaniem nowego pokrycia,
- wzmocnienie istniejącej murlaty na budynku głównym,
- wymiana okien w budynku garażowym.

Projekt inwestycyjny będzie powiązany z projektem miękkim tj.: warsztatami szkoleniowymi pn.: „ABC przedsiębiorczości”, dofinansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja projektu miękkiego – jako wiodącego – jest podstawą do ubiegania się o środki w ramach rewitalizacji. Warunkiem prawidłowego rozliczenia się z projektu jest wykonanie przyjętych wskaźników społeczno-zawodowych w projekcie miękkim, za realizację którego odpowiadać będzie Gmina Kowalewo Pomorskie. W dniu 30 grudnia 2019 r. złożony został wniosek o dofinansowanie realizacji projektu. Okres realizacji 01.06.2020 – 31.01.2021 r.

Fot. Remizo - świetlica w Chełmońcu

5.11.9. Budowa drogi gminnej oraz budowa drogi rowerowej w Kowalewie Pomorskim

W dniu 23 maja 2018 r. zawarta została zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych umowa z VEGMAR Jakub Krawczyk z siedzibą w Warszawie na opracowanie dokumentacji projektowej. Zadanie zostało wykonane w terminie. W Starostwie Powiatowym w Golubiu Dobrzyniu oraz w Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy złożone zostały zgodne z prawem zgłoszenia. Wymienione organy nie wniosły sprzeciwu do przedstawionych dokumentów.

Z uwagi na brak możliwości pozyskania dofinansowania z funduszu: EFRR w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego na w/w projekt - Gmina realizować będzie zadanie w miarę posiadanych środków finansowych.

5.11.10. Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 2108C i 2107C z Bielska do Chełmonia

W dniu 26 września 2018 r. Rada Miejska w Kowalewie Pomorskim podjęła Uchwałę Nr XXXVII/326/18 w sprawie wspólnej realizacji zadania polegającego na budowie chodnika przy drodze powiatowej nr 2108C i 2107C z Bielska do Chełmonia i w stronę Lipienicy przy czym

źródłami finansowania projektu będą środki stanowiące wkład własny Gminy Kowalewo Pomorskie i Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego w podziale 50/50%.

Zgodnie z ustaleniami jw. po przeprowadzeniu procedury przetargowej (przetarg nieograniczony) dokonano wyboru projektanta na opracowanie dokumentacji projektowej dla „Rozbudowy drogi powiatowej nr 2108C Kowalewo Pomorskie - Okonin i 2107C Szychowo - Chełmonie na odcinku z Bielska do Chełmonia i w stronę Lipienicy polegająca na budowie chodnika w ramach zadania inwestycyjnego pn. Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 2108C i 2107C z Bielska do Chełmonia.

W dniu 24 czerwca 2019 r. podpisano umowę z Biurem Projektów Budowlanych Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku z terminem wykonania zamówienia do 10 grudnia 2019 r.

5.11.11. Montaż instalacji fotowoltaicznych dla budynków użyteczności publicznej w Gminie Kowalewo Pomorskie

Realizacja projektu uzależniona była od pozyskania środków w ramach RPO. Z uwagi na przedłużający się okres rozstrzygnięcia konkursu oraz trudności w osiągnięciu wskaźników produktu i rezultatu, na obiektach oświatowych, zakładanych w projekcie odstąpiono od realizacji zadania w 2019 r. Inwestycja ujęta do realizacji w WPF.

5.11.12. Budowa zjazdów na drogi gminne w Wielkiej Łące

W dniu 10 września 2019 r. podpisano umowę z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o. z siedzibą w Kowalewie Pomorskim przy ul. Brodnickiej 1 na budowę dwóch zjazdów z drogi powiatowej nr 2106C Wielka Łąka-Lipienica w ramach zadania „Budowa zjazdów na drogi gminne w Wielkiej Łące”, w tym:

- 1) budowę zjazdu o parametrach zjazdu indywidualnego z drogi powiatowej nr 2106C Wielka Łąka-Lipienica po stronie prawej w km 0+637 do działki nr 267/18, położonej w obrębie ewidencyjnym Wielka Łąka – zgodnie z decyzją Zarządu Dróg Powiatowych w Golubiu-Dobrzyniu z dnia 04.07.2018 roku znak ZDP.4241.15.2018,
- 2) budowę zjazdu o parametrach zjazdu publicznego z drogi powiatowej nr 2106C Wielka Łąka-Lipienica po stronie prawej w km 0+526 do działki nr 267/8, położonej w obrębie ewidencyjnym Wielka Łąka – zgodnie z decyzją Zarządu Dróg Powiatowych w Golubiu-Dobrzyniu z dnia 04.07.2018 roku znak ZDP.4241.14.2018.

Roboty drogowe wykonane zostały w terminie umownym do 10.12.2019 r.

5.11.13 Miejsce sportowo – rekreacyjne w Borównie

W IV kwartale 2019 r. w miejscowości Borówno utworzono miejsce sportowo – rekreacyjne. W ramach inwestycji wykonana została drewniana wiatka rekreacyjna dla mieszkańców o wym. 12,5 m x 5,0 m + 5,0 m x 10,0 m, plac zabaw sprawnościowy, stojak na rowery pod wiatę oraz utwardzono teren pod wiatą o powierzchni ok 200 m² kostką betonową i umieszczono tablicę informacyjną. Łączny koszt zadania wyniósł 139.999,97 zł brutto, w tym na realizację zadania Gmina otrzymała dotację celową z budżetu województwa w kwocie 40.000,00 zł.

Fot. Miejsce sportowo – rekreacyjne w Borównie

5.11.14 Budowa obwodnicy miasta

Budowa obwodnicy dla miasta Kowalewa Pomorskiego stanowi jeden z najważniejszych priorytetów z jaki zmierzyć się musi samorząd lokalny. Jest to zadanie strategiczne, nie wchodzące w zakres zadań własnych Gminy. Realizacja przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa, wyprowadzenia ruchu tranzytowego z miasta, czyste powietrze jak i zmniejszenie hałasu. Tym założeniom przyświecały wszystkie spotkania, które odbyły się w 2019 roku w sprawie budowy obwodnicy, a których efektem jest wpisanie zadania do rządowego Programu Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030.

Fot. Spotkanie Burmistrza Miasta z Wojewodą Kujawsko - Pomorskim oraz Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi

5.12. Prace interwencyjne, staże, współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1482 z póź.zm.) stwarza możliwość aktywizacji osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na lokalnym rynku pracy poprzez organizację prac interwencyjnych, robót publicznych, staży oraz prac społecznie użytecznych.

W roku 2019 podejmowana była współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Golubiu-Dobrzyniu w celu łagodzenia skutków bezrobocia poprzez organizację powyższych form aktywizujących. Ilość uruchamianych w ten sposób miejsc pracy uzależniona była od ograniczonych środków pozostających w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu-Dobrzyniu przeznaczonych między innymi na częściową refundację płac.

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Bezrobotny bez nawiązania umowy o pracę może wykonywać prace w wymiarze do 10 godzin w tygodniu. Za wykonywanie prac społecznie użytecznych bezrobotnemu do dnia 30.05.2019r. przysługiwało świadczenie w wysokości nie niższej niż 8,30 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych, a od dnia 01.06.2019r. świadczenie w wysokości 8,50 złotych. Świadczenie nie przysługuje za okres nie wykonywania pracy, w tym za okres udokumentowanej niezdolności do pracy. Starosta refundował gminie do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu tj. 4,50 złotych.

W 2019 roku roczne zapotrzebowanie wynosiło 64 miejsca dla bezrobotnych mających wykonywać powyższe prace. Z uwagi na ograniczone środki pozostające w dyspozycji Urzędu Pracy przeznaczone na tę formę aktywizacji tut. Urząd skorygował plan potrzeb na prace społecznie użyteczne do 30 miejsc. W dniu 29 stycznia 2019 r. podpisano porozumienia na wykonywanie powyższych na okres od dnia 1 lutego 2019 r. do dnia 30 listopada 2019 roku. W 2019 r. z prac społecznie użytecznych skorzystało 39 osób.

Pozyskane dofinansowanie z Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu-Dobrzyniu zamknęło się w kwocie 49 508,50 zł

Prace interwencyjne

Prace interwencyjne to forma zatrudnienia, w wyniku której pracodawca przez okres od 6 do 24 miesięcy otrzymuje częściową refundację kosztów zatrudnienia pracownika. Umowy o zorganizowanie zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych zawierane były na pół roku z gwarancją zatrudnienia na 3 i 6 miesięcy. Urząd wraz z jednostkami podległymi zawarł 14 umów o zorganizowanie prac interwencyjnych.

Pozyskane dofinansowanie z Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu-Dobrzyniu zamknęło się w kwocie 22 275,00 zł.

Staże

Staż polega na wykonywaniu zadań i czynności w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staże są przeznaczone dla wszystkich bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Realizowany jest zgodnie z ustalonym programem stażu. Minimalny okres odbywania stażu wynosi 3 miesiące, maksymalny 12 miesięcy. Zorganizowane

staże były finansowane w 100% ze środków pochodzących z PUP w Golubiu-Dobrzyniu. W 2019 r. w tut. urzędzie jak i jednostkach podległych 11 osób odbywało staż.

Ponadto w ramach współpracy z WTZ w tut. Urzędzie 1 stażysta w ramach projektu „Aktywni i samodzielny” odbywał staż. W tutejszym Urzędzie realizowany był również staż w ramach projektu pn. „Program pomocy osobą zwalnianym w województwie kujawsko-pomorskim”. W ramach projektu 1 osoba odbywała staż w okresie od 13.05.2019r. do dnia 09.08.2019r.

Tabela 21: Liczba osób bezrobotnych w 2019 r.

Wyszczególnienie	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Miasto Kowalewo Pomorskie												
1.Liczba bezrobotnych ogółem	158	153	145	150	139	133	135	130	129	130	129	133
- w tym kobiety	115	111	101	101	94	93	92	88	90	84	85	90
2.Bezrobotni z prawem do zasiłku	33	28	24	27	29	25	29	29	34	34	33	34
- w tym kobiety	22	19	15	15	15	14	17	18	21	18	19	22
Obszar wiejski Kowalewo Pomorskie												
1.Liczba bezrobotnych ogółem	291	277	261	253	238	236	247	246	246	243	248	270
- w tym kobiety	187	180	167	161	156	159	159	162	161	155	158	167
2.Bezrobotni z prawem do zasiłku	45	45	42	45	45	46	53	46	42	39	36	42
-w tym kobiety	32	31	26	30	33	33	36	30	28	25	24	25

5.13. Sprawy obywatelskie

5.13.1. Urząd Stanu Cywilnego

Rejestracja urodzeń, małżeństw i zgonów w 2019 r.:

URODZENIA – 20 aktów, w tym:

- 17 transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego,
- 3 rejestracje, które nastąpiły za granicą i nie zostały tam zarejestrowane albo w państwie urodzenia nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego

MAŁŻEŃSTWA – 65 aktów, w tym:

- 21 małżeństwa cywilne,
- 41 małżeństwa wyznaniowe,
- 3 transkrypcje zagranicznego dokumentu stanu cywilnego,

ZGONY – 70 aktów

Migracja aktów z ksiąg do systemu – 667 aktów

Wydawanie odpisów aktów – 1655, w tym:

- odpisy skrócone – 1402,
- odpisy zupełne - 178,
- odpisy wielojęzyczne -75

Wydawanie zaświadczeń z akt stanu cywilnego:

- zaświadczenie o stanie cywilnym – 2,
- zaświadczenie o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa – 37,

Przyjmowanie oświadczeń:

- oświadczenie o uznaniu ojcostwa – 9,
- oświadczenie o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa – 8,

Rejestracja orzeczeń sądowych - 31

Decyzje dotyczące zmiany imion i nazwisk - 6

Uroczystości wręczenia medali za długoletnie pożycie małżeńskie:

- 16.03.2019 r. - medale otrzymali Państwo: Zofia i Leszek Marcinkowscy, Regina i Franciszek Rudniccy, Bernadeta i Ryszard Warlewscy, Irena i Henryk Guttmann
- 30.03.2019 r. - medale otrzymali Państwo: Mirosława i Gabriel Błaszkiwicz, Jadwiga i Zbigniew Kołodziejczyk, Marianna i Zygmunt Rutkowscy oraz Krystyna i Andrzej Lisewscy
- 09.05.2019 r. - medale otrzymali Państwo Teresa i Marian Mytlewscy – uroczyste wręczenie w domu Jubilatów,
- 16.11.2019 r. - medale otrzymali Państwo Maria i Jerzy Zielińscy, Państwo Antonina i Henryk Olpeter i Państwo Łucja i Roman Goryńscy,

Ponadto w 2019 roku wpłynęły jeszcze 4 wnioski od par, które aktualnie oczekują na medale.

Fot. Uroczystość wręczenia medali za długoletnie pożycie małżeńskie

W dniu 11 czerwca 2019 r. w Starostwie Powiatowym w Golubiu-Dobrzyniu odbyła się uroczystość wręczenia medali „Za zasługi dla obronności kraju” rodzicom, których dzieci pełnili nienagannie czynną służbę wojskową. Z Gminy Kowalewo Pomorskie srebrny medal otrzymali Państwo Helena i Wiesław Tarazewicz oraz Pani Teresa Boniecka.

Prowadzona była bieżąca współpraca z placówkami konsularnymi za granicą, Strażą Graniczną oraz Wydziałem Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców w Urzędzie Wojewódzkim.

Wysłano 135 listów gratulacyjnych do 18-latków.

5.13.2. Ewidencja ludności i dowody osobiste w 2019 r.

Bieżąca aktualizacja rejestru mieszkańców w tym:

- zameldowano 233 osoby na pobyt stały (spoza gminy);
- przemeldowano 161 osób na terenie gminy;
- wymeldowano 153 osób z pobytu stałego;
- zameldowano 155 osób na pobyt czasowy.

Zrealizowano:

- 102 wnioski o udostępnienie danych osobowych;
- 16 wniosków o udostępnienie danych z dokumentacji wydanych dowodów osobistych;
- wydano 219 zaświadczeń dotyczących spraw meldunkowych.

Przeprowadzono 14 postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych, z których:

- 13 zakończyło się wydaniem decyzji administracyjnej,
- 1 pozostawiono bez rozpatrzenia.

Wydano 843 dowody osobiste.

Przyjęto 865 wniosków o wydanie dowodu osobistego z czego:

- 407 d/o z uwagi na upływ terminu ważności;
- 218 d/o po raz pierwszy;
- 120 d/o w związku ze zmianą danych;
- 83 d/o z powodu utraty;
- 18 d/o w związku z wymianą d/o bez warstwy elektronicznej;
- 16 d/o w związku ze zniszczeniem;
- 2 d/o z innych przyczyn (kradzież tożsamości);
- 1 d/o w związku ze zmianą wizerunku twarzy.

Zarejestrowano i wydano 95 zaświadczeń w sprawach utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego. Składano co kwartał meldunki wyborcze zawierające aktualizację rejestru wyborców do Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Toruniu.

Przygotowano listy wyborcze oraz uczestniczono w przeprowadzeniu wyborów do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 26 maja 2019 r. oraz wyborów do Sejmu i Senatu RP zarządzonych na dzień 13 października 2019 r.

Składano sprawozdania z audytu dowodów osobistych do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

5.13.3. Sprawy wojskowe i obronne

- W kwietniu 2019 r. do kwalifikacji wojskowej stawiło się 58 mężczyzn urodzonych w roku 2000 oraz 1 kobieta z rocznika starszego. Na bieżąco prowadzone są sprawy związane z rejestracją osób dla potrzeb ewidencji wojskowej.
- Odbyły się obowiązkowe szkolenia z zakresu obronności, tj. Stały dyżur i Akcja kurierska.
- Na bieżąco dokonywano aktualizacji dokumentacji obronnej oraz opracowywano informacje, meldunki, sprawozdania dot. spraw obronnych dla organów nadzorujących,
- Wdrażano nowe przepisy i rozwiązania w zakresie przygotowań obronnych na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie zgodnie z wytycznymi otrzymanymi od organów nadzorujących, w tym sporządzono nowy Plan organizacji i funkcjonowania zespołu Zastępczych Miejsc Szpitalnych na terenie Gminy Kowalewo Pomorskie.

5.13.4. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

- Nie wydano zezwoleń na przeprowadzenie imprezy masowej oraz nie odnotowano zawiadomień o zgromadzeniach publicznych.
- Wydano 2 zezwolenia na użycie materiałów pirotechnicznych.
- Brak zgłoszeń o niewypałach i niewybuchach.

5.13.5. Ochrona przeciwpożarowa

Zadaniem jednostek OSP jest ochrona przeciwpożarowa na terenie gminy, likwidacja skutków wypadków drogowych, klęsk żywiołowych oraz (w przypadku zadysponowania przez

stanowisko dowodzenia Komendy PSP w Golubiu – Dobrzyniu) udział w akcjach gaśniczych poza terenem gminy.

Na terenie gminy działa 12 jednostek OSP w tym 1 jednostka OSP Pruska Łąka przekształciła się na prewencyjną. Ponadto 2 jednostki tj. OSP Kowalewo Pomorskie oraz OSP Wielkie Rychnowo wchodzi w skład Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego.

Wszystkie jednostki zrzeszają 338 członków zwyczajnych, w tym 17 członków honorowych oraz 18 członków wspierających. Przy jednostkach działa 5 drużyn młodzieżowych skupiających 59 członków oraz orkiestra dęta działająca przy jednostce OSP Wielkie Rychnowo.

Co roku w pierwszym kwartale odbywają się zebrania sprawozdawcze, natomiast raz na 5 lat- zebrania sprawozdawczo-wyborcze. W roku 2019 zebrania sprawozdawcze przeprowadzono we wszystkich 12 jednostkach OSP. Udzielono absolutorium zarządom OSP za okres sprawozdawczy.

W dniu 14 kwietnia 2019 roku w Hali Sportowej Gimnazjum w Nowej Wsi odbył się powiatowy halowy turniej piłki nożnej strażaków OSP zorganizowany przez Oddział Powiatowy ZOSP RP w Golubiu-Dobrzyniu. Celem wydarzenia była popularyzacja gry w halową piłkę nożną, integracja jednostek OSP z terenu powiatu golubsko-dobrzyńskiego, upowszechnienie aktywnego wypoczynku oraz eliminacje do zawodów wojewódzkich. Oddział miejsko – gminny OSP w Kowalewie Pomorskim reprezentowała drużyna z OSP Lipienica, która podczas turnieju wywalczyła I miejsce.

W dniu 11 maja 2019 roku w Wielkim Rychnowie odbyły się Gminne uroczystości Św. Floriana. W uroczystości udział wzięły delegacje ze wszystkich jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Kowalewo Pomorskie oraz zaproszeni goście.

Nastąpiło symboliczne odsłonięcie figury św. Floriana. Poświęcono również trzy pojazdy przekazane na potrzeby jednostki OSP Wielkie Rychnowo.

Wręczono medale za Zasługi dla Pożarnictwa oraz Wyługę Lat dla druhów z Ochotniczej Straży Pożarnej w Wielkim Rychnowie.

Podziękowano druhom, którzy ze względu na wybór na radnych Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim zrezygnowali z pełnienia funkcji w zarządach OSP: Piotrowi Strzeleckiemu, Piotrowi Sękowi oraz Przemysławowi Lewandowskiemu.

Fot. Gminne uroczystości Św. Floriana

9 czerwca 2019 roku odbyło się uroczyste poświęcenie samochodu ratowniczo – gaśniczego Ochotniczej Straży Pożarnej w Mlewie. Wręczono odznaki za Wyługę Lat dla druhów z Ochotniczej Straży Pożarnej w Mlewie.

15 czerwca 2019 roku na Centrum Rekreacji i Sportu w Kowalewie Pomorskie odbyły się zawody sportowo – pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Kowalewo Pomorskie.

Głównym celem organizowanej imprezy było sprawdzenie stanu wyszkolenia pożarniczego i gotowości bojowej drużów ochotników oraz popularyzacja ochrony przeciwpożarowej wśród społeczeństwa.

Przeprowadzono 3 widowiskowe konkurencje tj. musztra (dla chętnych jednostek) biegi sztafetowe oraz ćwiczenia bojowe. W rywalizacji uczestniczyło 16 drużyn.

Wyniki:

- Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze - kategoria chłopcy:
 - I miejsce – MDP Pluskowęsy
 - II miejsce – MDP Mariany
 - III miejsce – MDP Sierakowo
 - IV miejsce – MDP Srebrniki
 - Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza – kategoria dziewczyny:
 - I miejsce – MDP Pluskowęsy
 - Seniorzy – kategoria kobiety:
 - I miejsce – OSP Lipienica
 - Seniorzy - kategoria mężczyźni:
 - I miejsce – OSP Mariany
 - II miejsce – OSP Srebrniki – Mlewiec
 - III miejsce – OSP Wielkie Rychnowo
- następnie: OSP Mlewo, OSP Kowalewo Pomorskie, OSP Lipienica, OSP Kiełpiny, OSP Chełmoniec, OSP Pluskowęsy, OSP Sierakowo.

Dnia 15 czerwca 2019 roku na płycie Centrum Sportu i Rekreacji w Kowalewie Pomorskie, podczas zawodów sportowo – pożarniczych miało miejsce podsumowanie gminnego etapu ogólnopolskiego konkursu plastycznego „Zapobiegajmy pożarom”.

Wszystkie prace były niezwykle ciekawe i z całą pewnością wymagały niesamowitej pracy i pomysłowości w ich przygotowaniu. Do komisji konkursowej ogółem wpłynęło 65 prac plastycznych.

Konkurs był oceniany w czterech kategoriach: przedszkola, szkoły podstawowe: klasy I-III, klasy IV – VI oraz klasy VII – VIII lub gimnazjum klasa III.

W dniu 6 lipca 2019 roku na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Golubiu - Dobrzyniu odbyły się X Zawody Sportowo - Pożarnicze jednostek OSP z terenu powiatu golubsko - dobrzyńskiego.

Do rywalizacji stanęło 30 drużyn z powiatu golubsko – dobrzyńskiego. Gminę Kowalewo Pomorskie reprezentowało sześć drużyn: młodzieżowe drużyny pożarnicze z OSP Pluskowęsy (dziewczęta i chłopcy), kobieca drużyna pożarnicza z OSP Lipienica oraz męskie drużyny pożarnicze z jednostek KSRG OSP Kowalewo Pomorskie, KSRG OSP Wielkie Rychnowo oraz OSP Mariany. Drużyna żeńska OSP Lipienica zdobyła I miejsce w swojej kategorii. Drużyny MDP z Pluskowęs dziewcząt i chłopców zdobyły III miejsca .

W dniu 12.08.2019 roku w Kowalewie Pomorskim odbyło się spotkanie z przedstawicielami Ochotniczych Straży Pożarnych z regionu. W spotkaniu udział wzięli: Pani Iwona Michałek – Wiceminister Edukacji Narodowej, Pan Filip Szreter - kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Golubiu-Dobrzyniu, Pan Jacek Żurawski – Burmistrz Miasta Kowalewo Pomorskie.

Głównym celem spotkania była nowelizacja ustawy o ochronie przeciwpożarowej, która jeszcze w tym roku ma zapewnić dodatkowe wsparcie dla OSP min. na propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy, organizację przedsięwzięć oświatowo – kulturalnych oraz sportowych.

Rozmawiano również o problemach z jakimi na co dzień zmagają się strażacy – ochotnicy.

7 września 2019 roku na Strzelnicy w Kiełpinach druhowie z jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Kowalewo Pomorskie sprawdzali swoje umiejętności strzeleckie podczas V Miejsko-Gminnych Zawodów Strzeleckich Strażaków OSP.

W zawodach udział wzięło jedenaście pięcioosobowych drużyn. Każdy zawodnik miał do oddania z broni KBKS trzy strzały próbne i pięć strzałów ocenianych, do tarczy oddalonej o 50 m, w postawie strzeleckiej leżącej. Komisja sędziowska, nie tylko skrupulatnie liczyła oddane strzały, ale również czuwała nad bezpieczeństwem zawodników i zebranych kibiców. Dla wielu zawodników nie był to ich pierwszy udział w zawodach tego typu. O klasyfikacji drużyn decydowała suma punktów zdobytych przez poszczególnych członków drużyny z jednostki OSP.

Poniżej zostały przedstawione wyniki końcowej klasyfikacji poszczególnych drużyn OSP:

- I miejsce OSP Pluskowęsy – 216 pkt.
- II miejsce OSP Chełmoniec - 198 pkt.
- III miejsce OSP Kiełpiny - 186 pkt.

Drużyny otrzymały puchary, dyplomy oraz nagrody pieniężne do wykorzystania na potrzeby jednostki. Pozostałe drużyny otrzymały dyplomy za udział: IV OSP Mariany (185pkt.), V OSP Mlewo (177 pkt.), VI OSP Pruska Łąka (176 pkt.), VII OSP Mlewiec (163 pkt.), VIII OSP Srebrniki (160 pkt.), IX OSP Wielkie Rychnowo (159 pkt.), X OSP Sierakowo (155 pkt.).

Indywidualnie najwięcej punktów, bo aż 46 na 50 możliwych zdobył druh Marek Sutkowski z jednostki OSP Pluskowęsy, który otrzymał pamiątkowy puchar oraz dyplom. Podczas tegorocznych zawodów nie było żadnej pustej tarczy.

Podczas zawodów mogliśmy przekonać o tym, że strażacy mogą w każdej chwili otrzymać wezwanie do akcji. Przed rozpoczęciem zawodów druhowie z jednostki OSP Pluskowęsy zostali zadysponowani do usunięcia gniazda szerszeni znajdującego się na strzelnicy. Z kolei druhowie z jednostki OSP Kowalewo Pomorskie nie mogli oddać wszystkich strzałów podczas zawodów ze względu na dwukrotne zadysponowanie ich do akcji.

Druhowie z jednostek OSP brali również czynny udział w innych uroczystościach i imprezach organizowanych na terenie gminy:

- poczty sztandarowe i delegacje jednostek OSP uczestniczyły m.in. w pogrzebach współtowarzyszy, imprezach organizowanych na terenie gminy;
- festynach i innych uroczystościach organizowanych na terenach sołeckich;
- pomagali przy utrzymaniu porządku na parkingach oraz przy kierowaniu ruchem np. na rajdzie rowerowym Tour de Kowalewo, wyścigu kolarskim w Wielkiej Łące, Biegu Ulicznym w Kowalewie Pomorskim, Dożynkach Gminno-Parafialnych w Wielkim Rychnowie.

Z roku na rok wzrasta udział jednostek OSP w działaniach przy usuwaniu miejscowych zagrożeń, co spowodowane jest większymi możliwościami technicznymi związanymi z pozyskiwaniem sprzętu odpowiedniego do prowadzenia tego rodzaju działań. Środki na ten cel pochodzą z budżetu gminy oraz z budżetu państwa w ramach dofinansowania jednostek funkcjonujących w Krajowym Systemie Ratowniczo - Gaśniczym.

W ramach ustawowego obowiązku nałożonego na gminę w zakresie utrzymania gotowości bojowej jednostek OSP dokonywane są na bieżąco niezbędne przeglądy oraz naprawy samochodów i sprzętu przeciwpożarowego.

Od roku 2016 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji opracowało nowy sposób finansowania działalności jednostek OSP. Komendanci Powiatowi PSP rozpatrywali wnioski jednostek OSP i wspólnie z zarządami powiatowymi OSP i wskazywali priorytetowe potrzeby OSP na swoim terenie. Następnie zostały one zweryfikowane przez komendantów wojewódzkich w porozumieniu z zarządami wojewódzkimi OSP. Następnie Komendant Główny OSP dokonał

podziału pieniędzy. Wielkość przyznanych środków na wydatki majątkowe była uzależniona od liczby powiatów, zaś wydatki bieżące – od liczny jednostek OSP w danym województwie.

W roku 2019 w Gminie Kowalewo Pomorskie jednostka OSP Pluskowęsy otrzymała dotację przeznaczoną na remont podłogi w garażu, jednostka OSP Kiełpiny na wymianę bramy garażowej. Natomiast jednostka OSP Sierakowo otrzymała dotację na aparaty ochrony dróg oddechowych ODO.

26.02.2019 r. dla OSP Mlewo zakupiono używany średni samochód ratowniczo-gaśniczy IVECO EUROCARGO za kwotę 130.000,00 zł

Poprzedni samochód pożarniczy marki Ford Transit został przekazany do jednostki OSP Kiełpiny.

Fot. Samochód ratowniczo-gaśniczy OSP Mlewo

12.03.2019 r. OSP Kowalewo Pomorskie na podstawie umowy użyczenia z Państwowej Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzyniu otrzymała Lekki samochód ratowniczo-gaśniczy IVECO

25.11.2019 r. samochód ten trafił do OSP Lipienica

Fot. Otrzymanie samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Kowalewo Pomorskie

26.10.2019 r. Jednostka OSP Kowalewo Pomorskie zakupiła lekki specjalny samochód ratowniczo-gaśniczy IVECO DAILY. Koszt zakupu samochodu wynosił 359.999,99 zł. Na sfinansowanie jego zakupu otrzymano dotacje: z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu w wys. 175.000,00 zł oraz z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w wys. 100.000,00 zł. Pozostałą kwotę 74.999,99 zł sfinansowano ze środków budżetu gminy.

Fot. Samochód ratowniczo-gaśniczy OSP Kowalewo Pomorskie

Poprzednie samochody zostały wystawione na sprzedaż w drodze nieograniczonego przetargu.

Znaczące środki na dofinansowanie OSP przekazały również poszczególne sołectwa w ramach funduszu sołeckiego.

W 2019 roku w ramach projektu pn.: „Nowoczesne służby ratownicze – zakup sprzętu dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych” realizowanego w ramach RPO WK-P, Priorytetu IV, Działania 4.1 „Przeciwdziałanie zagrożeniom” do pięciu jednostek OSP z terenu gminy został zakupiony sprzęt m.in.: ubrania specjalne, hełmy, pompa pływająca, aparat ODO z czujnikiem oraz radiotelefon nasobny.

Liderem projektu był Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej woj. kujawsko – pomorskiego. Ogólna wartość zakupionego sprzętu wynosiła 38.891,50 zł, wkład gminy wynosił 15% kosztów tj. 5.833,75 zł.

Wszystkie jednostki skorzystały z dotacji z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na zadanie publiczne: „Dofinansowanie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w 2019 roku „ (Program 5000+ dla OSP). Jednostki zakupiły niezbędny sprzęt, a także druhowie uczestniczyli w kursie udzielania pierwszej pomocy.

Komenda Powiatowa PSP w Golubiu-Dobrzyniu w dniach 25 i 28 października 2019 r. przeprowadziła przegląd operacyjno-techniczny jednostek typu S w gminie Kowalewo Pomorskie, któremu podlegają jednostki OSP: Kiełpiny, Pluskowęsy, Kowalewo Pomorskie, Chełmoniec, Sierakowo, Srebrniki, Mlewiec, Mlewo, Wielkie Rychnowo, Mariany, Pruska Łąka i Lipienica. Przedstawiciele PSP dokonujący przeglądu nie wnosili zastrzeżeń do stanu utrzymania, konserwacji pojazdów samochodowych, motopomp i sprzętu silnikowego oraz sprzętu ratowniczego w poszczególnych jednostkach.

Współpraca z Komendą Wojewódzką i Powiatową PSP oraz samorządem i Oddziałami Wojewódzkimi i Powiatowymi Zw. OSP RP jest realizowana na bieżąco w zakresie możliwości pozyskiwania dofinansowania działalności OSP oraz w zakresie działalności operacyjnej jednostek.

Strażacy na bieżąco podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną oraz Oddział Wojewódzki Związku OSP RP woj. kujawsko-pomorskiego.

W roku 2019 były to szkolenia:

- Ratownictwo techniczne dla strażaków OSP w dniach 22.03.2019 – 30.03.2019 – 1 strażak z jednostki OSP Wielkie Rychnowo, 2 strażaków z jednostki OSP Sierakowo,
- Ratownictwo wodne i przeciwdziałanie techniczne dla strażaków ratowników OSP w dniach 17.05.2019 – 19.05.2019 – 1 strażak z jednostki OSP Wielkie Rychnowo, 2 strażaków z jednostki OSP Sierakowo,
- Podstawowe dla strażaków ratowników OSP w dniach 23.08.2019 – 24.09.2019 – 2 strażaków z jednostki OSP Lipienica, 1 strażak z jednostki OSP Wielkie Rychnowo, 2 strażaków z jednostki OSP Pluskowęsy, 3 strażaków z jednostki OSP Mariany

Udział w akcjach ratowniczych jest podstawowym działaniem jednostek ochotniczej straży pożarnej. W I półroczu 2019 jednostki OSP wyjeżdżały do pożarów i innych zdarzeń 90 razy. Najwięcej wyjazdów zanotowały jednostki OSP Kowalewo Pomorskie i OSP Wielkie Rychnowo, należące do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego.

Ćwiczenia, ważniejsze akcje jednostek w roku 2019:

- 5-7.02.2019 r. ćwiczenia ratownictwo lodowe na Jeziorze Grodno - KSRG Wlk. Rychnowo
- 30.03.2019 r. pożar budynku mieszkalnego w Wielkiej Łące
- 22.05.2019 r. w firmie Plastica Sp. z o.o. we Frydrychowie zostały przeprowadzone ćwiczenia praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji obiektu. Wzięli w nich udział strażacy z jednostki OSP Wielkie Rychnowo, Kowalewo Pom. oraz Pluskowęsy. Założeniem ćwiczeń było gaszenie pożaru powstałego w magazynie wysokiego składowania Zakładu Wyrobów Medycznych i ochrona pracowników ZWM.

W ramach praktyki przeprowadzono:

- działania ratowniczo-gaśnicze,
- ewakuację ludzi z hal produkcyjnych, pomieszczeń biurowych, laboratorium, magazynu oraz szatni,
- ćwiczenia praktyczne z pozoracją dla operatorów i pracowników obsługi technicznej instalacji sterylizacji tlenkiem etylenu.

Tabela 22: Udział poszczególnych jednostek w akcjach ratowniczych w 2019 roku w porównaniu do 2018 r.

L.p.	Jednostka ochotniczej straży pożarnej	Liczba wyjazdów 2018 r.	Liczba wyjazdów 2019 r.
1.	Ochotnicza Straż Pożarna Kowalewo Pomorskie	126	121
2.	Ochotnicza Straż Pożarna Wielkie Rychnowo	99	61
3.	Ochotnicza Straż Pożarna Pluskowęsy	47	42
4.	Ochotnicza Straż Pożarna Sierakowo	12	10
5.	Ochotnicza Straż Pożarna Mlewo	2	2
6.	Ochotnicza Straż Pożarna Srebrniki	-	-
7.	Ochotnicza Straż Pożarna Lipienica	5	1
8.	Ochotnicza Straż Pożarna Chełmoniec	-	-
9.	Ochotnicza Straż Pożarna Mariany	-	-
Razem		291	237

Za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach OSP przysługuje ekwiwalent zgodnie z Uchwałą Nr XXVIII/245/17 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 28 grudnia 2017r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział w akcjach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych członków ochotniczych straży pożarnych.

Spis tabeli

Tabela 1: Wykonanie budżetu gminy za 2019 rok

Tabela 2: Dochody bieżące i majątkowe w stosunku do dochodów ogółem

Tabela 3: Dochody według najważniejszych źródeł

Tabela 4: Wydatki bieżące i majątkowe

Tabela 5: Wykonanie wydatków z podziałem na działy

Tabela 6: Wykonanie zadań inwestycyjnych z podziałem na działy

Tabela 7: Wynik finansowy budżetu i zadłużenie

Tabela 8: Sprzedaż samodzielnych lokali mieszkalnych na rzecz najemców

Tabela 9: Sprzedaż lokali mieszkalnych w przetargu

Tabela 10: Sprzedaż nieruchomości niezabudowanych

Tabela 11: Sprzedaż nieruchomości zabudowanych

Tabela 12: Nabycie przez gminę na własność z mocy prawa

Tabela 13: Zestawienie powierzchni gminnego zasobu nieruchomości oraz nieruchomości oddanych w użytkowania wieczyste na dzień 31 grudnia 2019 roku

Tabela 14: Powierzchnia gruntów oddanych w dzierżawę (z wyłączeniem gruntów zarządzanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kowalewie Pomorskim)

Tabela 15: Powierzchnia gruntów nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste

Tabela 16: Wydatki w roku 2019 na realizację Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Tabela 17: Informacja z wykonania uchwał Rady Miejskiej

Tabela 18: Szczegółowy podział budżetu na zadania realizowane przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim na rok 2019, w porównaniu do 2018 roku
gimnazjum (łącznie 15 prac)

Tabela 19: Wydatki na świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenie wychowawcze, jednorazowe świadczenie „Za życiem” oraz jednorazowe świadczenie „Dobry start” w gminie Kowalewie Pomorskie za 2019 r., w porównaniu do 2018 roku.

Tabela 20: Dane o liczbie uczniów w szkołach i przedszkolu, prowadzonych przez gminę Kowalewo Pomorskie (wg SIO na 30.09. danego roku).

Tabela 21: Liczba osób bezrobotnych w 2019 r.

Tabela 22: Udział poszczególnych jednostek w akcjach ratowniczych w 2019 roku w porównaniu do 2018 r.

Spis wykresów

Wykres 1: Wykonanie dochodów ogółem do planu

Wykres 2: Wykonanie wydatków ogółem do planu

Wykres 3: Wykonanie dochodów

Wykres 4: Wykonanie dochodów na dzień 31 grudnia 2019 roku

Wykres 5: Procentowy udział w wydatkach ogółem

Wykres 6: Poniesione wydatki w dziale

Wykres 7: Wpływ wydatków inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2019

Wykres 8: Wpływ wydatków inwestycyjnych na zadłużenie i deficyt

Wykres 9: Spłaty rat kapitałowych kredytów, pożyczek oraz wykup papierów wartościowych w stosunku do kwoty długu

Wykres 10: Wskaźnik spłaty zobowiązań w latach 2019 – 2027

Wykres 11: Wydatki na inwestycje